

¶ 4. si non esset ex superfluitate cruda nulla esset causa significanda: quare dum sanguis esset in semita digestionis: apparet hipostasos plurima alba lenis etc. et quia completur ei digestio minorat sedimen: et tunc hoc apparet ad experientiam et est de mente Gal. primo de crisi cum dicit. Et dico quod quod diu sanguis permanet in semita digestionis: in omni urina que mingitur versus sedimen lene equale album plurimum. Cumque completur digestio additur color eius et minorat quod in ipsa residet. ¶ Et idem sentit non multo post cum assignat causas quare est plurima hipostasos in urina ventium multo ocio et puerorum: dixit. n. et per hoc aggregat in urinis puerorum omnium nisi paucorum et in urinis ventium tranquillitate et ocio completorum: et aliorum multo ventium cibo hipostasos plurima: propea quod multiplicat in corporibus omnium quos diximus superfluitas cruda. ¶ Ex his ergo et multis similibus patet suppositio quod hipostasos laudabilis in sanis est ex superfluitate cruda. ¶ Supponitur 2. quod in febre humore re peccate existente in venis sine apostemate digestio humoris per quam febre ducitur ad status et crises sunt laudabiles et per quam materia parata est euacuandi non permutat humorem peccantem a propria specie: ita quod colera sume digesta in nocitum in causone hora status non est facta alterius specie: sed est colera ut ante: et ita est de sanguine in sinocha et flegmate in latica et de melia in quartana continua. Nec suppositio patet: quia in crisis talium febrium que sunt post completam digestionem expellitur in causone colera et in sinocha sanguis et sicut in alijs. ¶ Supponitur 3. quod hipostasos laudabilis in talibus febribus significans 2. digestionis complementum non est aliquid istorum humorum: hoc patet: quia non est sanguis: nec colera nec melancolia cum sit alba nec est flegma subtiliatum: ut constat ex Avicenna in capitulo isto: et patet: quia colera et sanguis per digestionem non convertuntur in flegmate. cum tamen ex eorum digestionem apparet hipostasos. ¶ Supponitur 4. quod hipostasos laudabilis in hoc differt a sanie laudabili quod cause facienti sanie est coniuncta dispositio extra naturam: sed cause facienti hipostasos non est mixta dispositio propter naturam. hec suppositio est Gal. primo pronosticorum. commento ultimo. cum dixit in fine commenti loquens de dicta hipostasos nec est sicut sanies. Cause. n. efficiendi eam non permixta est dispositio extra naturam. ¶ Ultimo supponitur quod dicta hipostasos est illud ex cibo quod refugit operationem eius apud conversionem eius ad sanguinem. ¶ Patet hec suppositio ex dicto commento et auctore in argumentis supra allegata. ¶ Vis habitus sit ista prima conclusio. hipostasos laudabilis substantie in corporibus sanorum non est superfluitas genita in corpore humano ex sanguine per tertiam digestionem. ¶ Probat primo sic: si hipostasos esset hoc modo non omnis talis esset ex superfluitate cruda per primam suppositionem. Et contra arguitur: quia aliqua esset ex sanguine bene digesto et optime cum ex illo sit superfluitas dicta quod per tertiam digestionem digeritur: hoc autem est in sanis ac optime sanis sanguis bene digestus. ¶ Sorte dicitur quod hipostasos est ex superfluitate sanguinis et ex parte que superfluit sanguini cum digeritur 3. digestionem: et ista est cruda respectu partis que in secundam humiditatem convertitur: vel respectu 2. humiditatis ex illo sanguine genite. Et ad hunc sensum intelligunt auctoritates predictae per primam suppositionem. ¶ Contra: quia urina et feces in genere suo bene digestas nunquam vocat Gal. superfluitates crudas: ergo a pari nec debet dicere crudas superfluitates 3. digestionis bene digestas in genere suo. ¶ Preterea hipostasos tales dicuntur bene digestas: et tamen dicuntur esse ex superfluitate vel humore crudo: cum ergo hipostasos hoc modo dicto in ratione esset cruda: sequitur quod non illo modo intelligunt auctores. ¶ Si vero dicatur quod hipostasos non sit nisi quando sanguis habet partes que sunt partes sanguinis et sunt crude et fit ex illis. ¶ Contra. ex sanguine quantumcumque bene digesto sequestratur superfluitas per tertiam digestionem: in omni enim integra digestionem refecit aliquid superfluum. Si ergo hipostasos non est nisi ex tali superfluitate constat quod contingeret esse

hipostasos ex sanguine non habere partes crudas. ¶ 2. principaliter probatur conclusio sic. Gal. voluit primo de crisi ut supra dicitur quod in omni urina que mingitur dum sanguis est in semita digestionis est sedimen lene et equale et album plurimum quod non esset si esset hipostasos superfluitas 3. digestionis: ergo non est ita: minor patet: quia si hipostasos esset superfluitas digestionis 3. non sequestraretur ante digestionem tertiam: sed sanguis est in semita digestionis ante digestionem tertiam: ergo tunc non sequestraretur saltem plurima. ¶ 3. si ita esset non esset hipostasos illud quod refugit operationem nature apud conversionem suam ad sanguinem. Nam talis superfluitas est ex parte cibi que non fuit passa a natura hora conversionis in sanguinem et non que fuit passa a natura hora conversionis sanguinis in membra. Nec valet quod quidam dicunt hipostasos esse illud quod refugit operationem nature apud digestionem tertiam que fit in sanguine. Nam si ad hunc intellectum Gal. dixisset frustra addidisset statim illud verbum. non ergo alteratur et fit sanguis. Nam certum est quod in hac digestionem tertiam cibus non convertitur in sanguinem: sed in secundas humiditates aut in membra. ¶ 2. conclusio principalis est ista. hipostasos laudabilis in febribus humoribus absque apostemate putridis non est ex parte humoris qui est causa anis vel causa coniuncta febre. Conclusio probatur sic. hipostasos laudabilis in istis non est aliquid quatuor humorum nec facta est ex ipsis: ergo nullo modo est vere ex parte humorum qui sunt causa febrium. Prima pars assumpti patet ex suppositione 3. 2. pars probatur: quia hipostasos fit per digestionem humorum talium si est ex eis: sed per digestionem quam recipiunt isti humores non convertuntur a propria specie: ut dixit supposito 2. ergo si hoc modo esset ex parte illorum humorum hipostasos esset aliquid quatuor humorum. Quis tamen secundam suppositionem: ut statim dicitur et experientiam. Videmus. n. quod sedimen laudabile visum in causone non est colera et visum in sinocha non est sanguis et visum in quartana non est melia. Restat ergo quod hipostasos laudabilis in talibus febribus non sit ex parte humorum que sunt causa coniuncta vel causa antecedens febre. ¶ Confirmatur precipue quod non sint ex parte cause coniuncte que actu putrefit: quia si ita esset. sequeretur quod hipostasos esset sanies: nam non differt a sanie: nisi quia cause facienti hipostasos non est coniuncta causa preter naturam: sed constat quod cum calore naturali digerente tale humorum que est causa coniuncta concurrat calor preter naturam: ergo etc. ¶ 3. conclusio est ista. hipostasos laudabilis tam in sanis quam in egris est ex parte cibi que in epate hora generationis sanguinis et humorum non fuit conversa in sanguinem vel aliquid aliorum humorum. Conclusio probatur sic. hipostasos ista autem est ex parte conversa ad aliquid humorum aut ex parte conversa ad aliquid: sed non est ex parte conversa ad naturam humorum: quod est ex parte non conversa ad aliquid humorum naturam. Minor patet: quia autem esset ex parte conversa ad humores hipostasos sanorum aut egrorum: sed non sanorum ut patet inferri ex conclusione prima nec egrorum ut patet ex 2. quod nulla oino hipostasos naturalis subest ex parte conversa ad naturam humorum in epate: sed ex parte cibi non conversa ad naturam humorum in epate que effugit operationem nature apud conversionem suam ad sanguinem: ut dicit Gal. loco allegato. ¶ Et ut planius intelligatur huius positionis intentio dicam summatim: vult quod per hipostasos naturalis subest que habet significatam super digestionem epate et humorum que sunt in cavo venarum in toto ambitu huius modo acciderit tam in sanis quam in egris in quibus inveniuntur quod cibo digesto in stomacho et gerito chilo aliquid partes ex cibo genito mittuntur ad epatem dum chilis in sanguinem et alios humores convertitur non convertuntur ipse ad spiritum aliquid humorum sed remanet non passe illam digestionem: nec conversa ad aliam spiritum quam prius esset. Nam si ad aliam spiritum esset conversa superfluitates genite per secundam digestionem essent plures quam sunt ab auctoribus posite: et esset opportunum in sanis semper debite rectis huiusmodi hipostasos apparere sicut et feces et urina et sorditiae: quod est falsum et experientia. Iste ergo partes transeunt cum aquositate ad vesicas et cum pelluntur residet in urina et sicut multa pars aquositate vadit ad venas cum

sanguine ita multa pars huius ipostaticae materiae transit ad venas cum sanguine et aquositate recurrere aut tarde aut cito ad vesicam recurrit ipostasis quae in urinis apparet sube laudabilis. et haec parte dicit Gal. vocari chimum crudum: et Aui. superfluitate crudam: quia non recipit digestionem secundam eo quod non tamen fuit digesta in stomacho per primam et ut epar cum alijs circumstantijs tunc existentibus sufficiat in 2° digerere. Et attende quod ego non limbo me ad dicendum quod haec pars sit chilus: vel quod sit potentialis chilus: vel pars cibi assumpti ex his dicitur: sed relinquo hoc sub dubio solum hoc dices iuxta haec opinionem quod ipostasis est res facta ex cibo que refugit actiones nature apud conversionem cibi ad sanguinem.

Sed hanc ponere circumstantiam multe difficultates quae os solvere si dicitur ista potest plene intelligi. Primum quod dubium est quod ex dictis videtur sequi quod ipostasis laudabilis in sanis super indigestionem stomachi significat: contra tamen omnes auctores medicine: quia ipostasis super digestionem significat non super indigestionem. 2° videtur quod significat imperfectionem digestionis epatis. Nam signat partem chili effugere operationem nature quod non accidit nisi epar diminute digerat. 3° videtur quod ipostasis laudabilis in sanis non signat super digestionem in epate: aut digestionem humorum in venis. Nam ipostasis non signat super illas digestionem per quas ipsa non digeritur: sed non digeritur aut 2° aut 3° digestionem: sed non significat super illas: contra tamen omnes auctores. 4° ipostasis laudabilis in febribus in principio deberet apparere: nam stat in principio talium febrium partes cibi crudam transmitti ad vesicam et inde cum urina egri. Quintum dubium quia non significaret in febribus super humorum digestionem. Nam cum non sit ex parte peccatis humoris non videtur modus quo super talium humorum digestionem significet. 6° opinionem est expressisse Gal. per de differentijs febrium: cum dixit. Putredo autem humoris quae in vasis filis est ei quae secundum apostemata. Et subdit pariter de putredine quae fit durante natura. In flegmonibus et pustulosis tumoribus pus est: in humoribus autem que sunt circa arterias et venas proportionabile puri. scilicet illud quod in urinis subsistit. Ecce quod Gal. vult humorem putrentem in venis subsistere in urinis et esse ipostasim. et idem expressisse vult Aui. prima quarti. ca. de cura putridarum in generali cum dixit. Et an sedimene laudabile est aliquid nisi humor faciens febrem quia iam digestus est. 7° Si esset ut dicit non esset causa albedinis ipostasis ista: quia cum digeritur assilatur membris radicalibus: sed colore dicitur Gal. primo pronosticorum. comento. vltimo. Sicut dicitur Aueroy 4°. colliget. ca. de ipostasi dicit esse: quia non nutriunt membra ex sanguine nisi postquam est dealbatur et eis assilatur: et propea erit color superfluitatis sicut cut color nutritivus: quia nutritiva sequitur suum cursum naturalem. 8° difficultas: quia si ista potest fit vera non esset vera causa assignata ab Aui. in isto ca. pariter infra quod ipost. non requiritur in urinis sanorum. Nam assignat hanc causam: quia non os in venis sanorum esse humorem excutiendum: constat ergo vult ipostasim in sanis esse ex parte humorali.

Pro solutione istorum nota per quod ista res quae est ipostasis in epate hora 2° digestionis non permutetur a propria specie in epate: nec convertatur ad aliquam humorum: ipsa tamen aliquo modo digestionis digeritur et proportionabiliter patitur a calore epatis sicut reliqua massa perisanaria: ita quod epate bene digerente residuum haec pars quae refugit operationem nature ita quod non convertitur in humorem: nec est aquositas: digeritur ita quod fit alba et equalis in partibus et mediocri subtilitate: sed cum digestio est debilis fit grossior et cum per digestionem sanguis fit multum colericus plerumque de hac ipostasi multum subtiliter et resoluuntur ut modicum remaneat aut nihil cum urina excernendum. Sicut etiam cum sanguis et alij humores transmutantur in venis simul cum eis transit ipostatica materia transmutabilis diversimode a calore et frigore et humorum dispositionibus non solum in dispositionibus sensibilibus et manifestis: sed in quibusdam proprietatibus: ita ut digestis humoribus simul haec ipostatica materia est digesta modo

suo: et cum putrescit sicut hoc accidit in illa materia. Nota 2° quod Gal. et Aui. tale superfluitate talibus humoribus peccatis mixta sepe vocatur peccans humor aut parte eius: et hoc putandum est esse: aut quia multum proportionabiliter disponitur cum peccate humore cui admiscetur in digestionem et putredinem: aut quia ita secum commixtum est ut discerni sensu non possit aut per utraque: et quia talis materia est apta peccare cum colera et cum flegmate et cum alijs humoribus: et sequitur illos putredinem et augere febrem: ideo tales vocantur medici materias coes ad quorum evacuationem elaboratur in principio putridarum febrium ut prima quarti. capitulo de cura putridarum in generali. Et Gal. has vocat sepe serosas superfluitates. Nota 3° hanc superfluitatem optime dispositam quodammodo dici posse perternalem et quodammodo naturalem: unde Gal. primo pronosticorum. comento ultimo haec dicit medium iter humorum naturalem et perternalem: nam quia ipsa fit a solo calore naturali non requirit perternalem: nec requirit perternalem dispositionem coagulationem vel perternalem dispositionem qualitativa spali in materia: ideo illam dicimus naturalem: quia hoc ipostasis non accidit nisi ex quadam ipostasia nature supra cibum vel partes suas: ideo potest dici quodammodo perternalem recte sicut diaforus ex relatu Gal. prima affozismorum omnes suadere dicit perternalem. et ideo non os haec inveniri in corporibus sanorum: quia nullo facto errore in regimine et corpore optime sano in etate perfecta non os esse huiusmodi ipostasim: hoc autem est valde raro: sed ex multis alijs modis accidit quod in sanitate non appareat.

Ex quibus patet dubiorum omnium solutio. Ad primum concedo quod significat super indigestionem quodammodo partem cibi in stomacho: sed residuum chilum ipostasis optima declarat esse bene digestum: et ideo faciendo denotationem a maiori videtur signum digestionem et perferenter rursus ad seorsum. Ad tertium negatur quod ipostasis non digeritur modo suo per 2° digestionem vel 3°. ut dictum est in per notabili. Ad quartum conceditur quod aliquando apparet ipost. laudabilis in principio. putridarum: sed non perseverat. et in omni eorum urina tunc micta. et dicitur pro. 2° pronosticorum urina fidelis nuncia salutis habere ipostasim laudabilem super usque in crismum: et non ex unica vice hoc significari textu commeteri. 26. cum dixit. urina laudabilis quae ipost. alba subsidentem et equalem et continuam atque lenem habebit: et sic permanens usque in crismum: est. n. fidelis nuncia salutem et brevitate egritudinis significat: neque est omnino fidelis. Ex quo patet multum errare medicos qui ex unica visione urinae volunt significare super digestionem humoris facientis morbum. Ad quintum patet modum ex primo notato quo significat super digestionem humoris peccatis et super indigestionem eius. Ad sextum quod fundatur super dictum Gal. dicitur quod Gal. sufficit quod in putredine materiarum quae sunt in vasis. i. venis. et arterijs pars commixta humorum que putrescit simul cum humore quae digeritur integre vincente natura fit ipostasis laudabilis. nam si ex humore putrido sua specie pendente et ad aliam naturam verso: fieret ipostasis illa: fieret vere pus: quia non est alia ratio puris et sanici quod sit res generata in corpore nostro ex humore putrido non reducibili ad benignum in aliam specie transmutata: ut ostendi in questione 2°. affozismorum illo affozismo. Circa generationem sanici imo est haec una de rationibus per hac opinionem: quia in putredine secundum concavationem vasorum cum qua vincit natura id quod putrescit non convertitur ad aliam specie per digestionem: et ideo cum ipost. laudabilis in fe. colerica non sit colera restat quod non sit ex parte colere: et ad hunc sensum loquitur Aui. prima quarti ca. collegato. Ad septimum negatur contra: nam in stomacho cum sit alba assilatur stomacho quae membrum radicale. quod si cum transit ad epar non est alba et vadit ad venas cum humore malo digeritur modo suo a tunicis et dealbatur. Ad ultimum patet ex dictis in 3° notabili: quod si queratur secundum haec via an in febribus putridis decidat ipost. a causa coniuncta vel ante dicere habet quod in multis earum a sola ante decidit ut in interpolatis in quibus humor dum putrescit est extra venas: sed non video quod cogit negare in continuis febribus quarum putrefactio est intra venas decidit

ipostasim a cā iuncta vt multe auētes sonare vident.

Quantū ad tertium articulum supponit p q vtus digestiua mēbroz et venaz agens i nutrimentū hora digōnis 3° ipz dealbat: et supfluitates ei⁹. hec suppo sine additiōe est Hal. p. p. nosti. cōmēto vltimo: et Auerroy. 4. colliget. ca. de signis p. tentoz i vrina. C. 2° supponitur q cū vtus bene digerit sit digestū nō tñ benignuz et q i mēbroz substātiāz auertit: sed ē supfluitas generatur bene digesta: hec suppositio p3 per hoc q aliter ex bonitate digōnis expulsoz nō significarem⁹ bonitātē digōis pncipalr itentoz p digōnem. C. Supponit 3° q l3 nālisti- mus loc⁹ supfluitatē expellēde 3° digōnis sint pori cutis vt pōt colligi ex mō loquēdi Aui. p. ma hui⁹. ca. de generatōe humoz: et p. ma affozismoz. cōmēto i 4. tñ abundante multa supfluitate aut clausis poris cutis nō iconuenit hāc supfluitatē expelli p vrinaz. 2° pars hui⁹ supponis p3: qz ibi ē via parata ad alias supfluitates cū illa cōmixtas expellendas. C. Ultimo q ad hāc viā supponit q ipostasis laudabilis substātie est illa q bz significare digōnez humozuz in ambitu corporis et i cōcauo venaz. Ex his arguit hec p. p. ma pōnis alteri⁹. ipostasis laudabilis substātie i corporib⁹ sanis apparēs est supfluitas 3° digōnis p illā tertiā digōnē ex hūore vel humozib⁹ genita. cōclusio p. ba. talis supfluitas residet aliqñ i vrina: vt sequit ex 3° suppone: sed qñ sic residet ipsa est iposta. laudabilis et nālis sube. g. rē. Minor p3: qz qñ sic residet sigt hec supfluitas sup suā cām: s3 eius cā ē perfecta digō 3°. g. rē. Et ex cōclusiōne ifert correlative q ois iposta. nālis et laudabilis sube i sanis ē supfluitas p digōnez tertiā ex hūore vel hūozib⁹ genita: qz nō vī maior rō de vna qz de alia. C. 2° via ad hāc cōclusiōnē p. bādam ē hec. Supponit p q ipost. nālis sube i sanis aut est pars ex chilo veniēs a stomacho q non fuit digesta i epate ita vt i aliqñ hūore auertere vt dixit pcedēs opinio. Aut superfluitas genita i 3° digōne. nā ipsa nō pōt cē aliqñ nāliū humoz: qz tūc nō nālr expelleret: et qz nulli illoz auenit i colore odore et mō sube: erit g supfluitas illoz modoz. C. 2° supponit q qñ digestio p. ma est pfectior alijs paribus: minus d chilo vel cibo trāsmittit ad epar qd sit ita dispositū vt effugiat operationē epatis auertētis ipz i sanguinē vel alios humozes. C. Supponit tertio q i hyeme fit p. ma digestio melior qz i estate i corporibus i gbus calor nālis fortificat i hyeme. Nec est Hal. p. affozismoz. cōmēto allegato. C. Ex his sequit q si ipostasis eēt illud ex cibo qd refugit actionē nature rē. ad sensuz pcedentis opiniois minus de ipostasi deberet esse i vrina i hyeme qz i estate: psequēs tñ falsum. Et arguit psequētia: qz digestio fit melior i hyeme: g minus d cibo refugies nature actioez trāsit ad epar. ergo minus i vrina d3 residere. C. Sorte d3 q l3 pl⁹ de tali cibo transeat i estate: tñ minus vadit cum vrina: qz maior eius pars dissoluit. C. Cōtra. pari mō minus de vria deberet esse i estate qz i hyeme: qñs tñ est falsuz et cōtra Hal. loco allegato cū dixit q in hyeme qñtitas minoratur vrine et ipostasis est feculētior. Salitas aut p. mi psequēntis patet ex eadez auctoritate. Nam si ipostasis ē feculētior et vrine quātitas minorat sequit q plus de ipostatica mā tunc inuenitur. C. Cōfirmat 2° ex hac via cōclusio sic. Nisi ita eēt hec ipostasis nō testaret corpus se bene habere: qz potius testaret digestiōnē nō esse ita pfectam. Et ex hoc sequitur ipostasim nālem esse supfluitatē digōne 3° genitā. Cōfirmatur ē p: qz nisi ita eēt cā generalis albedinis ipostasis nō esset: qz mēbra radicalia ipsam dealbant. s. tunice vena rū et arteriarū rē. qñs tñ cōtra Hal. p. mo p. nosticoz cōmēto vltimo. C. Preterea fictū et voluntariū videt et sine rōne dictuz q cibus q tā crudus a stomacho mittit vt epar ipsum i humozē nālem cōuertere nō possit cōfiguraret tñ sanguini q tūc generat et hūori cū q miscet. Nā si ē chilus

vel ps cibi cū nō sit obiectū pportionatū digestiue mēbroz rū nō vī q heat pportionabilr digeri cū hūozib⁹. C. Preterea cū magna ps actiois variet ex varietate patiētis mirabile vī q sp vel vī plurimū hec cibi supfluitas digerat simul cū digestiōne humozis cui admiscetur.

C. S3 de ipostasi laudabili i egritudinib⁹ dicit hec p. q est supfluitas 3° digōnis genita p digestiōnez i nocituo a virtute digestiua venaz et mēbroz. C. Ad hanc cōclusiōnē p. bāda supponit p. mo q possibile est aliqez febrē febre sanguinis i cuius venis nō sit pro tūc aliqd de tali ipostatica mā qlē dicit pcedēs positio. Nec suppositio p3: qz iuxta pcedentē opinioē stāte opti⁹ regimine in corpore optime sano talis ipostatica mā nō trāsit ad epar: s3 possibile ē aliqz q fuit vsus optimo regimine vsqz ad sui vltimi sanguinis generatōez febrē: ergo rē. C. 2° suppono q i statu febris sanguis salubris auenit i stāte regimie d3 i vrina deductis impedimentis eēt ipostasis alba circa fundū: hec p3 ex Hal. p. mo de crisi. C. Ex his arguit sic: i tali febrē in statu ē ipostasis laudabilis: sed ista nō ē ex parte cibi q nō fuit digesta 2° digōne in epate: ergo non ois ipostasis laudabilis sube i egritudinib⁹ est ex tali parte. et qz non vī dicendū esse ipostasim si nō sit mō dicto nisi supfluitatez digestionis hūozis peccātis: sequit cōclusio. C. Et p hac cōclusiōne ē expresse Aui. p. ma quarti. ca. de cura putridaz. loco allegato cū dixit. Et an sedimē laudabile ē aliquid nisi humor faciēs febrē q iam digest⁹ est. C. Et idē sentit Hal. p. mo de differētis febrū. loco allegato cū dixit putredinē q est in venis dñante nā esse illud qd i vrinis subsit. C. Et hoc vult Auerroy 4° colliget loco supra allegato: hec etiā est causa qre in vrinis egroz egritudine humozali expectatur ipostasis et nō i venis sanoz. Et hec ē cā qre in pncipis putridaz nō apparet vrina digesta: qz ex hūore q nō d3 ē digest⁹ non separat supfluitas: nec ē separata q expelli debeat. Et vult i summa hec p. q ipostasis laudabilis sube mō dicto tam i sanis qz i egris fit p digestiōnē tertiā tā i iuuatiuo qz i nocituo tanqz supfluens a tali digōne: s3 i sanis p digōnez i iuuatiuo. C. Et stāte regimine optimo d3 p poros expelli: s3 cum supfluit aut ex alia cā impedit ei⁹ exit⁹ p poros tūc recurrit ad venas cū vrina et residet i fundo. et hoc vult Ysaac 8° particula vrinaz dādo cāz qre ipostasis sit alba. Et rñdēdo ad argumētū sophisticoz i his vbis. respōdemus duob⁹ modis hoc posse fieri vī qz iposta. fundamentū est 3° digō i mēbris q cū suā cōpleant digestiōnē et coctionē mēbroz pfecte expmit similitudinē: vī qz ipostasis sanguis ē 2° coct⁹: q in 2° coctiōe p⁹ cōpletū ruborē nō inuenit i quā mutāt qlitatē mēbris assilantes nisi tñ i albedinē. hic manifestissime vult Ysaac dictā cōclusiōez. C. S3 dicit p. q i egris hūore malo existēte i venis nō reducibili ad benignū nā ipz digerit et i digōne aliqā seqstrat superfluitatē q ad aliā nāz auertit: et ista dealbat et currit cū vrina. et iō pōt fm suas varias dispōnes signare sup hūoz digestionē. C. Et h 2° cōclusiōis snia colligēda ē ex Hal. p. de differē. fe. loco. s. allegato. et cum p. p. ifra eodē ca. subdit. manēte. n. adhuc vīte digestiua vasoz q putrescit iterim hūor i talē alterationē deuenit. C. Et colligit idē ab Aui. p. ma qrti loco allato. Et innumerabiles sūt qñ anētes q b sonare vident. C. S3 tñ hāc ē pōnez multe circūstāt difficultates: p. ma est ista. si cōclu⁹ p. ma eēt vera sequit q i vrinis q mingunt dum sanguis est i semita digōnis min⁹ ē de ipost. qz i vrinis q mingunt postqz sanguis ē digest⁹. et p. ba. cōtra: qz dū sanguis ē i semita digestionis adhuc non fit digō 3°. nec est facta: igit p tūc nihil aut p. p. ē de supfluitate digōnis 3°. q ē iposta. C. Et sily qñ sanguis iā ē digestus fit digestio 3°. et per qñs tūc sequestrat et multiplicatur illius digestionis superfluitas que est ipostasis. consequens tamen p. me. qñe est p. tra Hal. p. mo de crisi loco supra allato.

Sen. II.

Certe dicitur Gal. voluit quod in urinis quod minguntur dum sanguis est in semita digestionis 3^a et non 2^a. Contra: quod in urinis primis quod in mane colliguntur apparet plus de sedimine et ypostasi quam in urinis diurnis: ut potest colligi ex dictis in ca^o primo huius summe. scilicet ille minguntur dum fit sanguis 2^a digestio. id est dum fit sanguis in epate: quod de 2^a digone est intelligendus. Et minor pars: quod ille coiter minguntur. id est horis post cenam. scilicet constat quod tunc fit digestio 2^a. Nam cibus digerit digone prima. x. horis. Juxta illud Aui. 13° tertia hora equalis remanet cibi in stomacho est illud quod est iter. id est horis 22.

C 2^a difficultas. quod si ipostasis in sanis non sit aliud quam supfluitas digonis 3^a: sequitur quod causa assignata ab Aui. quod non requirit ipostasis in urinis sanarum non est vera: dixit. n. hoc est quod non oportet ut in venis sani sit humor excutiendus modo constat quod oportet in venis sani esse hanc supfluitatem. Nam quatuordecim optimo existente regimine refecit hanc superfluitatem ut constat per experientiam in qua videmus sordities in panis. Et ex Aui. 3° primi. ca^o de exercitio. **C** 2° sequitur quod si esset in venis sani humor excutiendus per ipostasim non esset melius quam si essent supfluitates a digone private. Nam si illud quod in ipostasi expellitur est supfluitas 3^a digonis: melius est quod hec sit ex humoribus bene digestis quam ex supfluitatibus privatis a digestionem. nam tamen est falsum: et hoc Aui. in lra. Quod si est. scilicet in venis sani humor qui sit excutiendus melius est ut hec significet ex eis superfluitates que in eis fiunt ex cibo a digestionem private: ut supra allegatum est.

C 3^a difficultas est quod si in corpore febricitans est ipostasis ex humore putrido sequitur quod ipostasis esset vere sanies: nam tamen contra Gal. primo pronosticorum. commento ultimo: et primo de differentibus febriliu. Et probatur contra. primo sic. ipostasis esset corpus fluidum genitum ex humore putrido non reducibili ad benignum: ergo esset sanies saltim large loquendo de sanie: tenet contra per descriptionem saniei: quam vide 2° afforismo. illo afforismo: circa generationem saniei dolores etc. Confirmatur quod differentia inter ipostasim et saniem est quod cause facientis ipostasim non est commixta causa propter naturam: scilicet cause facientis saniei proculdubio est commixta dispositio propter naturam: ut sumitur ex Gal. primo pronosticorum loco allegato. Sed cause facientis istam ipostasim est commixta dispositio propter naturam. scilicet putredo: ergo non differt ab illa. ergo est sanies. **C** Certe dicitur quod ad faciendum saniez concurrunt effectiue calor propter naturam non autem ad ipostasim. **C** Sed contra primo hoc est contra illud quod ostendit in questione de sanie. afforismo allegato. Et hoc Aui. 2° primi. ca^o de iudicio saniei: ut ibi ostendit. **C** Preterea nulla videtur ratio quod putridus calor in apostemate agat cum naturali ad sanie generanda quam per idem putridus calor in humore faciente febre agat ad generationem supfluitatis albe ex illo genite.

Adhas difficultates respondet. Et per ad primam cedo ut dixit ratio ibi posita quod Gal. intelligit de digestionem sanguinis que est digo 3^a. Et cum arguitur quod urine in quibus plus de ipostasi apparet sunt ille que in mane colliguntur primo conceditur quod ut plurimum est ita. Et cum dicitur quod illa est hora digonis 3^a dicitur quod est hora digonis 3^a. in communi regimine. **C** Ad argumentum: quod non distat a cena nisi. id est horis aut. x. **C** Dico quod in summentibus cibum in die per tunc fit digo 3^a. presertim in venis revertendo sanguinem ad naturam primam humiditatem. Nam constat quod Aui. in ca^o de his que perveniunt in pulsu ex somno vult quod in tempore somni augetur pulsus quam cibum digestus est et arterie fiunt molliores propter nutrimentum: quod ad eas penetrat: vult quod in somno naturali iam per magna parte completa est digo 2^a et fit 3^a in venis et constat ex his que dicuntur 3° primi quod somnus pervenit appropinquatus digerit cibum sed digones noiatas ubi non videtur velle quod tamen vna: sed pluribus. Cum ergo incipere debeat postquam cibus ab ore stomachi descenderit et antequam exeat de stomacho constat quod in ea fit prima et 2^a digestio et per magna parte 3^a et ideo pro tunc in fine talis somni plurimum habet de ipostasi. **C** Quod autem dicitur

Doc. III.

quod hora equalis remanet cibi in stomacho est illud quod est iter id est horis 22. a quibusdam intelligitur quod cibus qui sumitur in quantitate sufficienti in corpore temperato quam comedit in duobus diebus tribus vicibus stat in temperato stomacho. x. horis constat putando tempus comprehensiois cibi in stomacho et tempus exitus: et cum hoc cibo bene sumpto mane distabit ab eo horis 14. et ideo tunc erit completa digestio 2^a et fit 3^a. **C** Alii vero dicunt quod hoc tempus est illud quod est medium iter id est 22. et hoc est 5. horarum. Et hoc voluit Bartholomeus de varigrana.

C Ad secundam difficultatem respondetur negando primam nam si in venis sanorum sit supfluitas digonis 3^a: non oportet illam esse excutiendam per urinam: sed cum non supfluit in quantitate et non est aliud impedimentum ut supra dicitur pellitur per poros manifestos aut occultos. **C** Ad confirmationem negatur etiam contra intelligendo ad sensum Aui. nam Aui. vult quod si sit humor excutiendus per urinam melius est ut sit supfluitas cibi noviter. scilicet sumpti: quam non fuit ita plene digesta sicut alia pars sed tamen fuit digesta: et reversa in humore per secundam digestionem: et cum hoc fuit taliter obediens ut revertatur in supfluitatem 3^a digestionis que transit cum urina. hoc est. n. minus malum quod esse potest in supfluitatibus humorum in venis. Quod si esset sanguis bene digestus nimie quantitatis: non aptus hoc modo pelli maius esset nocumtum in futurum. vel 2° voluit quod si est humor excutiendus melius est quod hic sit superfluitas cibi a digone private. scilicet 3^a perfecta et principaliter intenta: et tamen sunt tales ut expellantur per urinam et ibi resideant.

C Ad tertiam difficultatem concedo quod ipostasis laudabilis in febribus est sanies largo modo loquendo de sanie. Sed quod dicit Gal. differre sanie ab ipostasi intelligitur de sanie in apostematibus genita in quibus deterior coiter est putredo quam iter venas: et ista differt ab ipostasi laudabili in febribus putridis secundum plus et minus perfectum non secundum species. **C** Et potest hoc comprehendi ex Gal. primo de differentibus febriliu. ca^o 6° cum dicitur. Quod autem in apostematibus putredinis sunt differentie tot et in febribus aut putredie accessis sunt species eorum que in urinis inferuntur. Et ideo istam ipostasim vocat proportionalem puri. scilicet apostematis: quod non cum tanto defectu inati caloris facta est. Sed quod dicit primo pronosticorum. commento ultimo intelligitur de ipostasi laudabilissima in sanis que fit nulla existente putredine. Si quis autem diceret ut plusquam commetator quod ipostasis nunquam decidit a causa juncta hanc difficultatem solueret: sed incidit in alias maiores. Et ex hoc ultimo per responsio ad confirmationem. **C** Ad argumenta autem principalia haberi hec principia facillime patet responsio. et similiter ad rationes prime ponis per suas conclusionibus.

C Et proportio sue significatiois super maturatorem me in toto corpore sicut proportio significatiois me puris albi lenis filis essentie super maturatorem apatis. Sed pus est spissum et hoc est subtile.

C Dic ostendit habitudinem ipostasis ad sanie et dicit quod proportio significatiois ipostasis iam dicte super maturatorem materie in toto est sicut proportio significatiois puris albi et lenis et filis essentie super significatioem maturatiois materie apostematis. Sed tamen est differentia: quia pus est spissum et ipostasis subtile. **C** Et ego dixi secundum utraque positionem de precedentibus quod non omnino sicut se habet ipostasis ad humorem digestum sic sanies ad humorem apostematis digestum. nam ipostasis est supfluitas aliquo modo apud utraque viam: sed sanies est ipsius principaliter digestum in digestionem humoris facientis apostema. Sed in hoc est similitudo: quod utraque significat maturatorem. **C** Nota tamen quod hic per pus debemus appropriate intelligere pus in apostemate genitum: quod oportet esse grossum: propterea quod est in loco costrictius et resoluunt suum subtile per quam ipostasis propea quod humor ex quo fit ipostasis est in venis cum multo alio humore vni prohibet imutatio

talio qualis est in sanie apatis. Sumedo autem large pus non
ostendit grossum. imo ut predicti aliqua ipostasis laudabi-
lis substantie pus est.

¶ Et hypostasis quod est et secundum significaciones
sunt bone l3 tinctura deficiat et equalitas. Aeruz
equalitas apud antiquos mollior est tinctura. equalis
namque que non tamen est alba sed rubea est melior alba
que est aspera.

¶ Dicendum est quibusdam dubitationibus. Et diuiditur in sex par-
tes. 2° ibi (Ampli^o). 3° ibi (Male autem). 4° ibi (Et hec quod
dicitur) ibi 5° (Et in macilentis) ibi 6° (Et in nullis). **¶** Du-
bium primum est utrum deficiente aliqua conditione istarum
sint bone eius significaciones. Respondet quod l3 deficiat tin-
ctura: et l3 est deficiat equalitas tamen significaciones eius sunt
bone. **¶** Dicitur 2° quod tamen melior conditio est tinctura quam equali-
tas. Et ratio quia ipostasis laudabilis equalis non alba. sed ru-
bea est melior quam hypostasis alba naturalis aspera. **¶** Ubi non
quod que admodum in multis corporibus disponibus inuenitur
magis et minus in bonitate et malicia: ita in signis: et ita in-
uenitur hypostasis laudabilis l3 non sit optima. Ratio autem
secundo dicitur est. quod oportet restringatur ad hypostasis. laudabilis
subest. Nam in hypostasis mala non est verum quod melior sit
equalitas. imo est in ea vituperabilis: ut infra dicitur et hoc modo
particulariter intelligenda causa dicitur est: quia modus subest
non datur hypostasi laudabili nisi a calore digerente: albe-
do autem quicquid datur a ventositate mixta cum hypo. ut col-
ligitur secundo pronosticorum. Et ideo absolute laudabilior est in
bona hypostasis equalitas quam albedo. **¶** Sed forte dicitur quod
talio alba sine equalitate est malum signum cuius opposi-
tus dicitur hic Auicenna. Et assumptum est Iprocras. secundo pronosti-
corum. textu commento. 28. cum dicitur. Alba autem et liquida
tenuis mala. scilicet hypostasis. et Galenus. commento eodem. ut per le-
genti. **¶** Dicendum dicitur Ipro. ibi vocare hypostasis que non ve-
re est equalis. sed permixta ex partibus paruis. scilicet ventosita-
tis et humoris. ut Galenus. dicit in commento. Dicitur secundo quod hec
et si sit mala: hoc non est quod nullo modo significet bonum
sed quod est mala respectu illius que est optima et respectu illius al-
be in qua partium diuersitas est maior: quod partes non sunt ita ad
parua conditise. Non ergo voluit ibi Ipro. quod omnia alba li-
quida lenis sit mala: sed quod aliqua talis sit mala comparatione
quod Auicenna. hic non negat.

¶ Amplius plurime hypostases sunt in colore urie
erunt. sed ex eis que diuersificantur alba est melior. per
illam rubea: et per ipsam citrina: et per eam illa que est ut
arsenicum: et malicia quod est a lentiginosa incipit. tu-
autem non attendas illud quod alii dicunt. nam albedo
erit quicquid non per maturacionem. et equalitas non est
nisi per maturacionem: et de albedine est que est
per vehementem ventositatis mixtionem.

¶ Dicendum remouet secundum dubium et est tale utrum hyposta-
sis ostendit esse eiusdem coloris cum urina: et quod est ordo hypo-
stasis mali coloris aut boni. **¶** Dicitur quod primo ad dubium
quod plurime hypostases sunt coloris urie. **¶** Dicitur secundo quod
hypostasis que diuersificatur a colore melior est alba 2°
loco rubea. 3° que est citrina. 4° que est sicut arsenicum: sed
mala absolute: quia plus mali quam boni significat: aut quia
non significat bonum incipit a calore lentiginoso. **¶** 2° nota
quo ad hanc partem remouet errorem circa solutionem primi
dubii dicens quod tu de primo dubio non credas id quod di-
cunt alii. scilicet dicentes quod albedo est melior quam suba. Et ratio est
quod albedo non semper est per digonem: imo quicquid per multe
ventositatis permixtionem. sed equalitas. scilicet in hypostasis.
laudabilis subest nunquam est nisi propter maturacionem: et hoc

est quod supra dixi de mente Galeni. primo pronosticorum. **¶** Non est
per quod l3 non de eadem suba sint hypostasis. et aquositas: tamen
humor tingens aquositate plerumque commiscetur cum hyposta-
si et ipsam tingit. Et multoties contingit quod hypostasis est
superfluitas ex humore tingente urinam: et quod superfluitas
multoties attestat in colore aliquo modo illi cuius est super-
fluitas. ideo contingit et hypostasis filari urine in colo-
re. **¶** Non secundo quod quicquid diuersificatur in colore et hoc potest mul-
tis causis contingere. Nam quicquid materia hypostasis est grauis gros-
sa non bene commiscibilis cum aquositate et de se colorem habet:
unde non facile tingitur per aliquod paruum ex alio humore com-
mixtum: ut verbi gratia. hypostasis. fiat nigra: et non aquositas aut
alba aut rubea. **¶** Non 3° quod hypostases ab albo proceden-
tes in citrinum usque ad colorem arsenici citrini non ponuntur
absolute male: quia non omnes humores a quibus decidunt ca-
rere digone aut plurimum esse recedentes a naturalitate. Sed
illa que est in colore lentis et alie magis ad nigrum tendentes
significantes sunt aut fortem adustionem aut forte fri-
gus ut plurimum: et ideo absolute sunt male modo dicitur. sed in
coloribus bonis: prima est alba: non tamen quelibet alba quali-
bet rubea est melior. ut per dictis. Sed aliqua ut illa que
habet aliquas alias bonas condiciones omnia rubea est melior: il-
la enim significat perfectionem digonis: quod non facit alia. 2°
loco est rubea: quia significat diuinitatem humoris benigni. nam
l3 significat longitudinem morbi respectu albe dicte: est tamen
nuncia fidelis sperande salutis: ut hypo. pronosticorum. tex-
tu commento. 27. Citrina autem est 3° loco. quia color eius
est ex colera non multum maligna: et filis arsenico quia
maior est huius citrinitate magis accensam coleram significat.

¶ Male autem hypostasis incontinuitas melior est quam
ipsa incontinuitas et hypostasis quod est mala est quam e vi-
cio scies. Bona autem hypostasis de qua loquimur pu-
ri assimilatur et flegmati crudo cum tenuis fue-
rit. Aerum pus ab ea differt per fetorem: et fle-
gma crudum separatur ab ea per calculationem suarum
partium. Et ipsa ab utrisque differt subtilitate
et lenitate.

¶ Dicendum remouet 3° dubio. Et duo facit. primo quod deum est. secundo non
tificat bonam et malam hypostasis. **¶** Dicitur quod incontinui-
tas male hypostasis est melior sua continuitate: quod continui-
tas significat completum diuinitatem: et soluitur dubium an sit
melior sit continua aut incontinua hypostasis. **¶** Dicitur 2°
quod que sit mala hypostasis. paulo post dicitur. Sed bona hypo-
stasis puri et flegmati crudo quam ista sunt tenuia. Cognosci-
tur tamen a pure vel sanie per fetorem et discernitur a flegmate
crudo calculatione suarum partium. Nam partes fle-
gmatis sunt viscosiores et difficilius ab inuicem separantur
conculsa urina: et tu hic per pus intellige pus apostemat
non generaliter ut ex quodone potes elicere. hypostasis. autem opti-
ma utraque leuior est et subtilior.

¶ Et hec quod est hypostasis non queritur: nisi in egritu-
dinibus quam in sanitate non queritur et illud est quam
non dubitat quod in corpore egrum male retente sint
materie in venis ipsius que nisi maturent porren-
dunt corruptioem. In venis autem sani non sunt oportet
esse humoris que sit excutiendus. sed si est melior est quod
hoc significat ex eis superfluitates que in eis superfluit
ex cibo a digone priuate. deinde superfluit su-
perfluitas que in urina sit hypostasis siue ma-
tura siue non matura.

¶ Dicendum remouet quartum dubium et est utrum in urinis

bonis sanorum sit expectanda hypostasis. Et rursus quod hec hypostasis non queritur nisi in egritudinibus. Et ideo in sanitate non requiritur. Ratio autem est: quia non dubitatur quod in corpore egrorum sunt retente male materiae et in suis venis que nisi maturentur pretendunt corruptionem: sed non oportet quod in venis corporis sani sit humor excutiendus. ¶ Dicit scilicet quod ad hanc partem quod si hypostasis inuenitur in corpore sano melius est ut ipsa significet superfluitates que superfluit ex cibis priuate digestionis. Deinde ex illis superfluitatibus que descendit et fit hypostasis in urina siue matura siue non matura.

Et hic locus est notabilis. Nam primo est dubium utrum in bona vel perfecta urina sanorum debeat esse hypostasis. et videtur ex Avicenna quod non. primo hic. Nam si non requiritur nisi in egritudinibus: intelligitur quod non requiritur ad bonum significandum. Et ideo in sanis ad significandum non requiritur hypostasis: si enim per hoc quod dicitur non requiritur solum intelligeret quod non est necessarium esse: si rursus non requiritur in egritudinibus: quia non obstat quod non habeant malos humores statim virtutem non digerere et nihil emittere de illis per urinam ut accidit in principibus morborum. ¶ 2o hoc idem apparet ex suo modo loquendi infra in capi. de optima urina ubi dicitur quod dicitur habere hypostasis albam etc. et hoc non dixit absolute sed cum conditione si hypostasis habeat: ubi innuit quod potest esse sine hypostasi.

¶ Sed oppositum vult Galenus. primo de crisi ubi dicitur. Laudabilior vero urinarum est illa que est boni coloris: in qua est nubes alba lenis et equalis aut residens in fundo vasculi aut natans in supremo aut pendens in medio. Et laudabilior harum trium est cuius nubes subsidet quam sequitur cuius nubes pendet in medio: deinde 3o cuius nubes pendet in supremo hec nunquam species urine significant digestionem. Reliquarum vero omnium specierum urine quedam significant contrarium digestionis: et quedam perditionem. ¶ In hoc dubio respondet Dinus quod sanorum quidam sunt sani optime aut simpliciter: quidam cum latitudine. In urinis autem sanorum optime non requiritur hypostasis. Et hoc propter duas causas. una est quia deficit materia. ut Avicenna dicitur. Non enim est in eorum venis humor excutiendus. scilicet est ex parte agentis: quia ut dicitur Dinus: hypostasis fit a calore naturali et preter naturam simul: ut allegat Galenus. in sano autem cum latitudine potest esse hypostasis: quia stat in ea materia superfluens et agens: quia aggregatum ex utroque calore. ¶ Sed hec responsio non est digna tanto viro: maxime quia allegat Galenus male. Nam Galenus primo pronosticorum dicitur ultimo vult quod hypostasis in hoc differt a sanie: quia cause facienti hypostasis non coniungitur dispositio vel calor preter naturam: sed bene in sanie.

¶ Alii sunt qui dicunt quod in corpore sanissimo et optime recto non apparet hypostasis. Et ratio quia in eo non sunt humores mali qui sunt excutiendi et superfluitates tertie digestionis sufficienter per poros expelluntur. Nam quanto naturalis calor est fortior tanto istius superfluitatis dissolutio est occultior. ¶ Dicunt scilicet quod in venis sani stat esse aliqua parua parte excutiendi per urinam. Nam non oportet paruum quod abundantie humoris trahit a latitudine sanitatis simpliciter. sed non sit in optimo gradu absolute.

¶ Alii vero dicunt quod non in qualibet urina sani simpliciter optime recti debet esse hypostasis: ut puta in illis que mingunt post digestionem sanguinis completam: sed in cuiuslibet sanissimi optime recti urina que mingitur in tempore digestionis sanguinis requiritur hypostasis. Et primo horum dicunt voluisse Avicenna. scilicet vero est id quod dicit Galenus. primo de crisi cum dicitur. Et dico quod quod diu sanguis permaneat in semita digestionis in omni urina que mingitur videtur sedimen lene equale album plurimum. Et constat quod loquitur ibi Galenus de urinis sanorum: et ut de his que in ista

hora minguntur in loco statim supra allegato. Et fortasse hic modus est verior. ¶ Sed restat dubium de qua digestionis one loquitur Galenus. Et respondetur secundum plusquam commentatores. quod de digestionis in epate. Sed apud scilicet opinionem supra positam de hypostasi intelligendum erit de digestionis in venis et membris que est tertia.

Secunda difficultas est de illa parte. Sed si est melius est ut hoc significant ex eis superfluitates a digestionis priuate: et que sequuntur in parte. Nam melius videretur quod significaret superfluitates digestas quam indigestas ut constat. ergo non est melius quod significet superfluitates. hic locus est unum de principalibus fundamentis opinionis monachi. Nam dicit monachus quod si est humor excutiendus in venis sanorum: melius est ut ille humor sit superfluitas ex cibo veniens a stomacho ad epatam: que priuate digestionis scilicet est apta ut expellatur cum urina et fiat hypostasis matura et imatura. Nam iste superfluitates sunt minime lesive corporis. Et ex hoc vult hypostasis non esse ex humore genito per scilicet digestionem tanquam superfluitas digestionis tertie. Nam si sic esset tunc esset melius ut sit ex digestis quam indigestis humoribus. ¶ Qui vero volunt tenere aliam viam dicunt quod si est humor excutiendus in urinis sani aut si est hypostasis in urinis sanorum melius est ut significet superfluitates tertie digestionis cibi que sunt priuate digestionis principaliter interta a membris: et sunt apte expelli cum urina. Si quis autem hic subtiliare vellet possit eligere quod hypostasis in sanis sit ad modum dicendi drusiani: et in infirmis ad modum positionis scilicet. sed causa breuitatis non extendo.

¶ Et in macilentis quod est sedimen paucum: quod descendit secundum paucitatis dispositionem et proprie exercitio virtutis et artibus se exercent laboriosis: et non multiplicatur huiusmodi hypostasis nisi in corporibus pinguium ociose viventium. et propter hoc etiam in urinis egrorum macrozum non est expectanda hypostasis tantum quantum in urinis egrorum pinguium: quoniam eorum egritudo multotiens recedit. ita quod nil descendit. et multotiens hypostasis in eorum urinis non peruenit ad hoc ut descendat. sed tamen plerumque est modicum eius in eis natans aut pendens.

¶ Dic remouet quantum dubium inferendo unum correlarium. Dubium ergo est utrum in omnium sanorum corporum urinis equaliter requiratur hypostasis: et dicitur quod in dispositione sanitatis in macris et virtutibus exercitio multo et artibus laboriosis parum descendit de sedimine siue hypostasi. dispositione sanitatis: immo non multiplicatur hypostasis nisi in corporibus pinguium et virtutum ocio. ¶ Infert scilicet correlarium quod in urinis egrorum macrozum non est expectanda hypostasis. sicut in urinis egrorum pinguium. Et ratio est: quia multotiens egritudo macrozum recedit sine hoc quod aliquid descendat ad fundum sed plerumque est in eis sedimen paucum pendens in medio aut natans in supremo. Et causa omnium illorum est quod humores macrozum sunt pauci subtiles facile resolubiles nisi essent melancolici que et sunt paucorum humorum. Nam siue apud unam opinionem trahatur siue apud aliam multitudo resolutio et motus ad exteriora paucificat hypostasis. aliquid quod iuuat quod ex flegmatis humoribus cum digeruntur multa sequitur hypostasis: non sic ex siccis.

¶ Et in multis quidem urinis hypostasis ilico cum mingitur descendit nisi in eis que valde matura

re sunt. imo in eis parum expectandum est. Et plures ex hypostasis colorib⁹ sunt s³ plm s^m colorē vrine: s³ melior ex eis que diuersificant^r ē alba: post quā ē rubea. deinde citrina.

¶ Romouet sextū dubium z ē: vtz in vrinis statim residet hypostasis dicēs q^d in nullis vrinis statī cū mingūt residet hypostasis nisi sint valde mature. Nā ī istis ī de scēsu paz ē expectādū. Et cā ē: qz ventositas nō ē omīta cū ea. Repetit at q^d plēs colores hypostasis sunt s^m colorē vrine. sed illaz que diuersificātur melior est alba. deinde rubea: deinde citrina.

¶ Nō nālis nō hypostasis alia ē silis rasure ī testinoz corticalis q̄ ē fursurea aut herbia aut simillaginea aut silis arsenico rubeo. aut ei qd̄ est valde citrinuz. alia est carnosā. alia est adipina. z alia ē saniosa. z alia ē mucilaginosā: z alia ē que ē silis frustulis fermēti ī aqua soluti z alia ē sāguinea sanguisugalis. alia capillaris z alia ē arenalis granosa. z alia ē cineritia.

¶ Dic exeq^t de alio mēbro. s. de hypo. non nālis sube. Et diuidit in duas. pmo enūerat modos nō nālis hypostaf. z^o ei⁹ significatiōes. ibi scōa (Silis vero.) ¶ In p^{ri}a dic q^d de spēb⁹ hypostasis nō nālis sube quedā ē corticalis: z ista ē plm modoz. nā vn⁹ ē corticalis silis rasure ī testio rum que d^r fursurea: alius horobina: ali⁹ simillaginea: alius illius que est silis arsenico rubeo aut illi qd̄ ē valde citrinū. scōa spēb⁹ ē hypo. carnosā. 3ª spēb⁹ ē adipina. 4^a ē saniosa. 5^a ē mucilaginosā. 6^a ē silis frustulis frumenti ī aq̄. s. dissoluti. 7^a ē sāguinea sanguisugalis. 8ª est capillaris. 9^a ē arenalis granosa. 10^a ē cineritia. ¶ Ubi considera q^d lz nālis sit vnus modi: tñ preternālis ē multoz modoz sicut recedere a medio ē multiplr: nō obstāte q^d mediuz sit vnū. Sufficiētia aut istoz decē modoz pōt assignari: s³ oz q^d fundet sup experiētia q^d alioz modoz non inueniāt. Nā nō pōt cadere super diuisionibus p se notis nisi experientia mediāte. Nam rō nō pbat eē qn possit eē osi uosa nisi q^d visum ē nūq^d egredi ossa per vrinā. z iō dimit tēdo modum sufficientie seq^mur partes.

¶ Silis nō rasure ī testinoz corticalis. alia est petaloides magnaz ptiū rubeaz aut albarum que significat s^m plm q^d separte fuerūt ex mēbris que sūt p^{ri}qua mēbris a qb⁹ diuiduntur vrine. z albe significant q^d sūt ex vesica pp vlcera q̄ sunt ī ea aut scabiē aut corrosione. ¶ Rubee at carnose significāt q^d sunt ex rene. Et ex petaloidib⁹ qd̄ sunt q̄ sūt coloris fuscī z obscūri aut squamis pisciū silēs. z hec est vebe mēter mala. z oib⁹ spēbus hypostasis q̄s no minauim⁹ deterioz significat petaloz mēbro rū radicaliuz rasurā. vtz duo prima ipi⁹ genera nullo mō īpediunt. imo plerūq³ vesicā mūdādo sanāt. z dixerunt qdā cuidā hoi se in potu tribuisse catarides. q̄ cortices albos q̄si venosos minxit quicū ī aquositate fricabantur resoluebātur z tingebātur tinctura rubea: qui factus est sanus z vixit.

¶ In hac pte ponit Aui. significatiōes haz spēz hypostafis nō nālis. Et diuidit in decē ptes sicut sunt decēz ma-

neries. z^o ibi (Et tu qd̄). 3^a ibi (Dypostasis vō adipia.) 4^a ibi (Saniosa vero). 5^a ibi (Simillaginea) 6^a ibi (Capillaris vero) 7^a ibi (Que autem) 8^a ibi (Arenosa plurimum). 9^a ibi (Sanguisugalis zc.) ¶ Circa p^{ri}am ptez nō. q^d petala dicūt ptes late plusq³ p^{ri} funde hypostasis. q̄ silis rasure ī testinoz corticalis ab Aui. hic ponit ex pte q̄titatis triū modoz: quoz duo sunt manifeste latitudinis ad sēsu: vn⁹ nō ita māifeste. Et istos modos tres subdiuidit vt dicā. ¶ Primus q̄ istius modus ē hypostasis petaloides magnaz partium. qz partiū pfecte z manifeste latitudinis z lōgitudinis plusq³ cōter est fursur. Secundus modus ē latitudinis z p^{ri}funditatis similis fursuri.

¶ Tertius ē similis cernoy. Et cernoys ē similla frumēti z est farina granosa grossa: que fit plerūq³ ex grano sicilie z vbi vtūtur ea. p^{ri}mo ergo Aui. distinguit significata p^{ri}mi modi. scōo scōi. tertio tertū. scōa ibi (Et ex ea qd̄) ibi tertia (Et cernoidis vero). ¶ In p^{ri}ma parte dic q^d tuoz: q^d de hypostasi simili rasure ī testinoz: quedam ē petalides magnarum partiū albarū aut rubearum que significant que sūt ex mēbris migendi. s. vesica aut poris vritidibus aut rene. Et albe significāt q^d sūt ex vesica pp vlcera vel scabiem. Et rubee carnose sunt ex renib⁹. Secūdum dictum est q^d ex petaloidibus que sunt fusca z obscūri coloris similia squami pisciū ī liuiditate z luciditate: z ista sunt vebe mēter mala z deterioza omnib⁹ speciebus hyposta. nominatis: z significāt rasuram mēbrozū radicalium. ¶ Tertius dictū ē q^d duo p^{ri}ma genera nullo modo īpediunt. imo plerūq³ vesicam mūdādo sanant. ¶ Quartum dictū est q^d quidam dixerunt se dedisse cuidāz ī potu catarides qui minxit cortices venosos albos qui cum fricabantur ī aquositate resoluebantur: z tingebant tinctura rubea qui factus est sanus z vixit.

¶ Nota ergo hic p^{ri}mo q^d petalia siue partes late modo dicto mingūtur ī vrina plerūq³ cum sanie. vnde nō videntur nisi concussa vrina. Oportet ergo cum videris ī vrina saniez agitare z p^{ri}picere si petalia vides natantia z q̄q³ absq³ sanie: z ēt melius videtur vrina circunvoluta fortiter vt natent. ¶ Nota scōo q^d hec petala q̄q³ habent subam durā vt caro vel panniculus: z tunc nō ambigitur quin fuerit partes mēbroz per excoziationem v^l corrosione separte. Et cū sunt alba lata sunt ex vesica: cuz oblonga pauca latitudine ex poris vritidib⁹ aut collo vesice. Cum rubea aut citrina ex rene: supra aut venire non pōt ppter viāz stricturaz: z ista oīa īpediunt: z sūt mala significatiua vlcera ī istis mēbris. ¶ Q̄q³ aut hec petala nō sunt ita dura: imo cū fricātur digitis r̄soluūt ī aq̄ ad modū paste aut luti aut pinguedinis: z ista aliq̄ sūt ex mēbris mingēdi. Nā q̄q³ ī eis aggregant quedam res viscosē ad modū pāniculoz adherentium vesice z parietib⁹ venaz z poroz: z proprie sunt alba. ¶ Et d̄ istis fuit id quod dictū est de illo qui sumpsit ī potu catarides: z ista non sunt mala nec per viā signi nec cause: nā exitus eozum sanat oppilationes z significat illam sanitatem.

¶ Et de istis intelligit Aui. in tertio scōo. Et iō dixit q^d p^{ri}ma duo genera non īpediunt. s. q̄q³ non v^l intelligēdo. ¶ Aliq̄ aut hec petala que hoc modo resolunt per fricationem sunt similia squamis pisciū z fusca: et ista significant liquefactionem radicalium mēbrozū z ideo nō sunt nisi mortalia. Accidunt autem quia carne eliquata z ī locis calidis permanente eliquata transit ī hac forma per vias strictas colatoz. sed cum veniunt ad vesicam ibi coagulantur z conuertuntur ī petala nō tanto existente ibi calore vt prohibeat hanc coagulationem: Ex quibus omnes particulas intelligis plane.

¶ Et ex ea quidem que est sicut rasura ī testinoz est quedam que est minoris latitudinis

quæ due prædictæ et spissioris sube quæ si rubea fuerit vocatur herbina: et si rubea non fuerit vocatur furfurea: et herbine quædem si fuerint rubee partes plerumque sunt partes episcopi aduste: et plerumque est sanguis in eo adustus. et plerumque est et ex rene. Sed quæ est ex rene est maioris continentis carnositas. alie vero due plus simulantur ei quæ non est carnositas: et fracturas est magis recipiens: et cum vehementer trahit ad citrinitatem est ex rene proculdubio. quoniam illa que est ex epate ad rubedinem trahit fuscâ: et quoniamque associatur ei in hoc illa que est ex rene. Furfurea vero hypostasis quandoque est ex scabie vesicæ: et quoniamque est ex liquefactione membrorum: et differentia inter eas est quod cum illic in radice membri fuerit pruritus et fetor erit ex vesica: et proprie cum prius mictum fuerit et precipue cum alie significationes urine demonstraverint maturacionem: et fuerint vene superiores sane complexionis. et non fuerit in eis macula. imo in vesica. Sed si cum inflammatione fuerit et virtutis debilitate et membrorum mingendi incolumitate et color fuscitati attinuerit erit tunc ex liquefactione humoris.

¶ Ponit signa scæde manerici. scilicet que habet fursuris quasi latitudinem et grossitiem: et tria dicit. primo quod de hypostasi corticali quedam est minoris latitudinis quæ due præcedere et maioris spissitudinis. scilicet profunditatis que quandoque est rubea quoniamque non: sed alba. Et cum est rubea vocatur orobina: et cum est alba vocatur furfurea. ¶ Dicit scædo quod orobina si est rubea aut fusca significat liquefactionem partium epatis aut sanguinis adusti: et quoniamque est ex rene. Sed si est duorum primorum tunc est magis trahens ad rubedinem fuscâ: et non est ita dura sicut carnositas. imo facilius frangitur et dissolvitur: et quando vehementer trahit ad citrinitatem est proculdubio ex rene: et ista est illa quam dixit supra similem arsenico valde citrino. ¶ Dicit tertio quod furfurea quandoque est ex scabie vesicæ: quoniamque est ex liquefactione membrorum. Et horum differentia cognoscitur hoc modo. quod si est illic fetor et dolor et pruritus in radice virge. scilicet circa pecten erit ex vesica: et proprie quando alie significationes demonstrant urine maturacionem: et non fuerit macula in venis superioribus totius corporis: sed si fuerit cum inflammatione et debilitate virtutis: et cum incolumitate membrorum urine et color fuerit fuscus: tunc significat quod est ex liquefactione humoris. ¶ Et hæc harum diversitatum sunt siles superioribus: sed est diversitas: quia cum sunt petala parva fusca resolvable significat liquefactionem humorum: magna aut membrorum. Et tu ex his considera cum tuo iudicio estimatio quod non repugnat hec parva esse ex membris: et illa magna ex humoribus.

¶ Et crinoidis non plerumque est ex adustione sanguinis quæ ad rubedinem trahit. Et multoties est ex liquefactione membrorum et eorum rasura si albedini attinet. Et quoniamque est et ex vesica scabiosa sicut minus. Et tibi quod est possibile est ut modum differentie inter eas intelligas per illud quod iam sciisti. Si autem nigredini attinet est ex sanguinis adustione et proprie in splene. Quæ præterea petaloides hypostases que

non sunt ex causa que sit in vesica et rene et canalibus urine in egritudinibus acutis malum potendunt perniciosum.

¶ Nunc ponit significaciones tertii modi corticalis. Et dicit tria. primum est quod plerumque hypostasi crinoidis est ex adustione sanguinis: et ita trahit ad rubedinem: et est illa que est similis arsenico rubeo. Et multoties est ex liquefactione membrorum et rasura si attinet albedini: et quoniamque: sed rari est ex vesica scabiosa. ¶ Dicit scædo quod possibile est tibi considerando superius omnia ut intelligas et cognoscas istorum modorum diversitas ex colore. scilicet et duritie in fricando et passione membrorum: sed si attinet nigredini est ex adustione sanguinis in splene: quod ille est niger. ¶ Dicit tertio quod species hypostasis petaloides que non sunt ex renibus vel vesica aut poris vritidibus in acutis egritudinibus ostendunt malum perniciosum. et causa regule est: quia ostendunt liquefactionem et adustionem maturacioni oppositas: et multum ipsam prohibentes.

Sed dubitatur que istarum trium sit peior. an petaloides magnarum partium: an furfurea: an crinoides. Et videtur quod furfurea ex auctoritate ysaac et Theophili. Sed ille que magnarum partium vult Avicenna. Et videtur istos doctores discordasse. Nam Avicenna videtur velle quod nunquam est magnarum partium fusca nisi ex membrorum radicalium eliquatione. Sed alie ex humorum possunt contingere eliquatione. ¶ Itaque videtur estimasse quod non fuerit petalia lata nisi per fundum eliquationem. unde partes multum viscosæ et tenaces eliquantur: sed in crinoidi et furfurea minus tenaces. ¶ Quod si dicatur crinoides fieri propter nimiam adustionem incinerationem. Doc Avicenna non videtur voluisse quia stante vita non potest radicalium membrorum nobilium tanta fieri ab intrinseco adustio ut propter illam fiat incineratio: sed plerumque quod facit talis calor in membris est dissolvendo partes valde glutinosas quæ cum sunt multe convertuntur in petalia magna: et ideo deterior est illa magnarum partium. et ego Avicenna iudicium magis probo.

¶ Et tu quidem iam sciisti ex hac summa carnose dispositionem: et quod plurimum eius est ex rene: et quandoque ipsa non est ex rene. Nam ex rene non est nisi cum caro est sane carnositas: et non est in corpore liquefactio: et urina quidem matura venarum significat sanitatem: quoniamque renum egritudines maturacionem non prohibent urine: quia ipsa supra ipsos existit.

¶ Dic determinat de hypostasi carnosita. Et dixit duo. primum est. tu cognosces dispones hypostasis carnose ex hac summa ex his que sunt nunc dicta de corticali. Id autem quod scitur est quod plurimum hypostasi carnosita est ex rene: quia alia vritidalia membra sunt nervosa: sed quoniamque non ex rene. nam quando est ex rene est integre carnositas sane. id est dure: et per tunc non est in corpore liquefactio. Et per oppositum intellige quoniam hypostasi est carnosita et non dura: tunc est ex liquefactione membrorum et est deterior. ¶ Dicit scædo quod urina matura. id est digesta significat sanitatem venarum. scilicet supra renes: et non significat ita renem dispones. Et ratio est: quod maturatio urine est supra renes. id est perficitur in membris supra renes.

Sed hic cadit difficultas. Nam in diabete vritid est penitus cruda: ut prima de crisi et ista. tertium et in illa patiuntur renes. ergo renum passio facit vritidam indigestam. ¶ Prætererea: urine patientium lapidem et vlcera in vesica plerumque sunt indigeste: ut notat experientia: et dicit ista. tertium. ¶ Dic dicitur quod aliquando sunt ille passiones non concantes superioribus membris: et tunc vritid apparet digesta: quoniamque comunicant epati et venis: et tunc

variatur digestio vrine pillos. et tu hanc elige solonem.

Hypostasis vero adipina adipis et pinguedinis et etiam carnis significat liquefactionem: et earum peior est que auri aque similes. Duo aut ipsius principia cognoscuntur ex paucitate et multitudine et commixtione et separatione: quoniam cum est multa et separata existimat quod sit ex parte renis: et propter liquefactionem sue adipis: et si est minus et maioris commixtionis ex loco magis remoto. Et est cum in vrina frustuz album granati grano simile visus fuerit et erit ex adipe renis.

Determinat de adipina: et dicit tria. primum est quod adipina significat liquefactionem adipis et pinguedinis et aliquam carnem. Sed illa que est dterior est illa que assimilatur auri aque. Est autem aurum aque tela super aquam putridam natans cum nitore auri et liuiditate. **Dicit scdo** quod principia hypostasis adipine vtrum sit a longinquo aut a renibus cognoscuntur per multitudinem et separationem et contraria. Nam quando pinguedo est multa et parum permixta est ex rene: et quando est pauca et multum commixta est supra renes a remotiori loco. **Dicit tertio:** quod cum fuerit visum granum album in vrina simile grano granati significat quod est ex rene. **Ubi** non primo quod circa renes multa pinguedo inuenitur que quando eliquatur: quod non multum moratur antequam ad vesicam tendat ideo et multa est et parum commixta cum aquositate. sed cum pinguedo supra renes eliquatur primo illa loca: non transibunt abundant pinguedine. scdo quia multa viam transit antequam ad vesicam transeat: ideo a calore qui primo eliquauit et multum assumitur et multum permiscetur aquositati. **Scdo** de illa que est similis grano granati considera quod est ex adipe in reno qui adeps cum eliquatur parum transit in poros et statim coagulatur in vesica. Si autem a longinquo loco fuerit. non fiet ad modum grani granatorum.

Saniosa vero vlcus significat quod aptum fuit et proprie in membro mingendi: et precipue si ibi fuerit sedimene laudatum ad fundum descendens.

Ponit hic significationes saniose dicens quod saniosa significat vlcus quod fuit aptum et proprie in membro mingendi. et vix precipue si in vrina fuerit sedimene laudabile recedens ad fundum. **Ubi** non. quod propter acuitates vrine membra illa aptiora videtur ad incurrendum vlcera quam alia membra intrinseca. vnde multo plures inueniuntur cum vlcere renis aut vesice quam aliorum membrorum interiorum nisi forte intestinum. Et ideo cum saniosa hypostasis mingitur significat quod ab vlcere venit precipue viam vrine accedit ad hanc causam quod est aliorum membrorum vlcera non ita facilius per vrinam euacuantur sicut vlcera illarum viarum. **Nota** scdo. quod cum in vrina apparet hypostasis laudabilis sube significatur quod membra superiora sunt sana et precipue epar a quo maxime fluere posset de alijs membris sanies cum vrina: et ideo tunc maxime significat vlcus in vvis vrine.

Sed dubium est quomodo in tali vrina in qua est hypostasis saniosa apparet sedimene laudabile. **Dicendum** est iuxta id quod vidi per experientiam quod habentes vlcera in renibus aut vesica non semper mingunt: saniam in omni sua vrina: imo quicquid eam sine sanie mingunt: et tunc non conuenit apparere sedimene laudabile: vult g. **Aui.** quod in illis in quorum vrinis quicquid apparet sedimene laudabile: et quicquid saniosum multis vicibus significat quod sanies est a vvis vrine. **Aut** scdo dicitur quod non inconuenit sanie existente in superioribus partibus esse vlcera in vvis

vrine vnde fiet vrina digesta et cum sedimene laudato. **Sanies** autem grauior et grossior et pauca commixtionis cum aquositate cito descendit: hypostasis laudata postea: et non ita ad fundum.

Et mucilaginosa quod est significat humorum spissum crudum: aut quod est in corpore multum: aut ex instrumentis vrine egrediens aut crissim aperitionis vene sciaticae: aut doloris iuncturarum. **Et hoc** quidem cognoscitur ex alleviatione que post ipsam sequitur.

Hic determinat de mucilaginosa: et diuidit in tres. primo facit quod dictum est: scdo docet vitare duos errores. tertio ponit vnam regulam de significatione mucilaginose. ibi scdo (Plerumque) ibi tertia (Et vrina) **Dicit** primo quod hypostasis mucilaginosa significat aliquod istorum quatuor. scilicet aut humorem crudum esse multum in corpore aut quod multum talis humor egreditur ab instrumentis vrine. a tertio crissim aperitionis sciaticae vene. Et etiam crissim dolorum iuncturarum: quartum autem significatum ponit in sequenti parte. **Causa** autem est clara. Nam hypostasis mucilaginosa accidit: quod multum de flegmate mucilaginoso pelitur quod flegma est crudum: hec autem expulsio: aut est propter abundantiam eius in toto aut in membris vrine: propter quod cogitur natura emitte aliquid eius: aut propterea quod maturatus est talis humor: et terminatur egritudo que ab illo pendeat: et tunc plurimum erit terminus sciaticae aut podagre a talibus humoribus pendentium. Signum autem quod accidit hoc modo per viam crissimae est alleviatio que sequitur iuxta sententiam secundi affozismi prae picle.

Plerumque enim subtiliatur et attenuatur et putatur hypostasis laudabilis. **Quapropter** in acutis egritudinibus non est confidendum in eo quod apparet similitudinem laudabilis hypostasis: cum nondum fuerit maturationis hora: nec presentes fuerint eius significationes: et etiam est cum vehementes coplonis renis frigiditates significant. **Inter** saniosam vero et crudam existit differentia quoniam saniosa existit cum febre et precedit ipsam significationes apostematis et eius partes faciles sunt ad coniungendum et separandum. et que dam ex ea est que cum aquositate vehementer miscetur: et quedam ex ea que separatur. scilicet crude est et turbide et spisse et non facile coniungitur nec facile separatur.

Docet vitare errores. Et facit duo. **Primus** est quod tu debes scire quod hoc flegma mucilagosum plerumque subtiliatur et putatur quod sit hypostasis laudabilis: quod supple est falsum. Et ex hoc infert **Auicenna.** quod in morbis acutis non est confidendum in eo quod apparet similitudinem laudabilis hypostasis cum nondum fuerit hora maturationis nec fuerint presentes eius significationes. Et subdit quod hypostasis mucilaginosa quandoque significat vehementem frigiditatem complexionis renum. **Secundus** error est quod aliquando est hypostasis saniosa et apparet cruda vel mucilaginosa. Et differentia tamen inter eas est quoniam saniosa est cum fetore et cruda sine fetore. et saniosas precedunt signa apostematis in aliquo membro. non sic oportet in cruda: et partes saniose facilius separantur quando vrinale concutitur: et facilius coniunguntur quando dimittitur quiescere. **Sed** in mucilaginosa vel cruda est

oppositum. imo est turbida spissa que nec faciliter diuiditur in partes nec faciliter separata congregatur. ¶ Circa primum ergo errorem attende qd sepe in eo decipiuntur medici. Nam a calore febrili sepe subtiliatur aliquod flegma crudū: & h̄z similitudinem laudabilis hypostasis & non est. Et ideo ad hunc errorem vitandū: opz primo cōsiderare naturam & speciem morbi in se: & videre vtruz in tāto tpe debet esse mā morbi digesta, sc̄do opz considerare alias conditiones oēs dictas supra de laudabili hypostasi: & vtrum sit similis hypostasis aque ro. cito descendens. tertio ex alijs signis significantibus materie digestionis: sicut sputum: feces: & quedam alie significantiones magis a longe digestionem significantes. Residuum est clarum.

¶ Et vrina quidem in qua plurima mucilaginosā hypostasis apparet quādo est exuberāns cum in fine podagre apparet & dolorē arteticozum significat bonum.

¶ Dic ponit vnam regulam dicēs qd vrina in qua est plurima hyposta. mucilaginosā in fine dolorum iuncturarū & podagre est bonum signuz: & causa est: qz significat qd expellitur cretice in bona crisi.

¶ Capillaris autem est propterea qd humor occultus consolidatur ex calore in ipsum agēte que quādoqz est alba quādoqz est rubea & eius consolidatio est in rene: & ferunt quidāz qd in eius longitudine plerunqz palmi mensura inuenitur.

¶ Dic docet significata capillaris hyposta. & causas dicēs qd capillaris hyposta. est ppter humorem occultum qui consolidatur ppter calorem in ipm agentem. ¶ Et ista hypostasis quāqz ē alba quādoqz rubea: & eius consolidatio est in rene. Et quidam dicunt qd in eius longitudine plerunqz inuenitur mensura palmi: & tu de hoc vide Hal. quarta afforismorum. is. cōmento vbi talem rationem adducit ad ostendēdum qd pili illi sunt ex materia ingrossata in renibus & ibi adusta a calore: quia illi qui hoc patiuntur plurimum sunt vtentes grossa & viscosa dieta vt comestione fabarum & casei: & non curātur nisi cum medicina incidēte & humectante & subtiliante. Et precipue debetis B intelligere si habuerit respectuz ad renes. Et ibi Halie. narrat qd medietatem brachy habuit aliquis talis pilus in longitudine. ego autem in monte alcino vidi hominem qui quotidie per multos annos minxit. Nec duz curatus erat cū multorum medicorum consilia secutus eēt

¶ Causa autem ppter quā in renibus generatur & nō in alijs membris est: quia ibi est colatorium strictos poros habens a quo oriuntur pori vritides. In transitu ergo p poros materia recipit subtilitatem pili: & pendet pilus in poro vritide ex vno capite dum ex alio stat adherens colatorio: & sic loci cōmoditas ī alijs mēbris nō inuenitur.

¶ Que autem eramenti fusi frustulis similis existit debilitatem significat stomachi & intestinozum & digerendi malitiam in ipsis. et est plerunqz causa eius comedere lac et caseum.

¶ Docet significata hypostasis similis frustulis fermenti in aqua dissoluti dicens. qd hec significat stomachi debilitatem & intestinozum: & malitiam digerendi: & quādoqz est ppter comestionem lactis & casei. ¶ Ubi nota qd hic

non debet dicere textus frumenti frustulis sed fermenti. ¶ Nā vria filis frustulis frumiti est illa que vocatur crinoydes: & de hac dixit Hal. sc̄do pronosticozum comento 28. qd non potest fieri per hunc modum qd partes cibi indigeste veniant ad vias vrine dure vt erant: immo est ex adustione humorum: sed ista est similis frustulis fermenti: qd est ad fermentandum panē dissolutuz in aqua: & sūt quedam partes albe grosse viscosę sicut fermentum: et iste accidit modo dicto. ¶ Non ergo bene dixit Dinus quando concessit hanc esse maneriem aliam crinoydalis hypostasis apparentis in sanis. Sed Auicē. supra & Hal. loco allegato locutos fuisse in egris. Modus autem quo accidit hec vrina: aut est quia a stomacho tales partes trāseunt aut quia ex chilo crudo generantur in epate.

¶ Arenosa vero semper significat lapidem qui consolidatur: aut consolidando procedit aut qui resoluitur: et que quidem est ex eis rubea est ex rene: & quādo non est rubea est ex vesica.

¶ Ponit significata hypostasis arenose. & dicit. qd ista semper significat lapidem qui consolidatur aut consolidādo procedit. aut lapidem qui resoluitur: & si est rubea est ex rene: & si est alterius coloris est ex vesica: & per rubeam intelligas citrinam. ¶ Ubi notandum qd arenosa differt a crinoyde: quia est durior & cōmuniter minorum partiu. ¶ Nota sc̄do qd renes fortem habent virtutem digestionem respectu vesice. & ideo superfluitatem diu in eis retentā sibi in colore assimilant: & propter hoc lapides et arena renum sunt rubei aut citrini. Sed vesica est debilis digestionis: et ideo lapis in ea genitus aut est albus: aut fm colorem humorum ex quo fit vt aliquando niger.

¶ Nota tertio. qd differentia est inter arenam significatam lapidem qui coagulatur & arenam significantem dissolutionem. Nam prima est grossior & viscosior & mollior. secunda contrarijs modis disponitur. ¶ Nota tamen vt vult commentator primo epidimiarum illa parte: et in renibus dolor ponderosus quādoqz arenule a renibus sunt albe sed raro. ¶ Et ego testor me Venetys vidisse mulierem que post dolores renum vehementissimi mos: qui versus pecten extēdebantur: administrato balneo mixto lapides plures albos ad modum aluminis roche combusti et lenes. Ex quo patet qd licet ad plurimum superfluitates sibi assimilent. non tamen semper. Et ex hoc patet quare pili de quibus supra sūt albi.

¶ Plurimū autem que cineritia est flegma significat aut pus cui ppter longam morāz accidit caloris mutatio: & sectio partiu. & est quāqz ppter adustionē que ei accidit.

¶ Determinat significata cineritia dicens qd plurimum quod significat hypostasis cineritia est flegma: aut pus cui propter longam moram accidit mutatio coloris et sectio. id est minoratio partium. Et quādoqz est propter adustionem que accidit ei. Cineritia autem differt ab arenosa in duritie. quia non tantum est dura & minorationes valde habet partes sicut cinis. ¶ Et causa dicti est: quia non videtur alia materia bene mutabilis in hūc colorem & modum substantie q̄ due dicte.

¶ Sanguifugalis h̄o hypostasis si vehemēter est mixta ep̄is debilitatē significat: & si minus hac significat vuln̄ in cānalibz vrie & p̄tinuitatis solonē ī ipsis: & si fuerit sepata plz ei⁹ erit in

vesica et in virga. et nos quidem perscrutabimur hoc in particularibus egritudinibus in capitulo de mictu sanguinis: et si in urina fuerint sicut sanguisuge rubee infirmo splenē habente resoluetur vel arescet splen ipsius. Scito autem quod in egritudinibus vesice non multus egreditur sanguis: quoniam am eius vene mixte sunt in ipsius corpore calcate et anguste et paucē.

¶ Dic ponit significatiōes hypost. sanguifugalīs siue sanguine: et dicit sex. Primum est quod talis hypost. quā est multū comixta cum aquositate significat debilitatē epatis. Secundum est si est mixta: sed minus significat solutionē contineri in vīs urine. Tertium est quod si est multū separata tūc est ex vesica vel virga. Quartum est quod de hoc magis dicitur in 3. in ca. de mictu sanguinis. Quintum est quod si in urina apparēt sic parue sanguisuge infirmo patiēte splenē. i. grossitiē splenis significat illius morbi salutē. Sextum est quod tu scias quod in egritudinibus vesice nō mingit multū sanguis: quia vene sunt mixte cū sua carne calcate angustate et paucē. ¶ Et tu considera hic dicit sanguifugalē sanguineā hypost. Et tūc est clara cā p̄tis dicti. nam ex epatis debilitate accidit quod nō pōt sequestrare aquositatē a sanguine. et iō multum de sanguine trāsit cū urina ita a renib⁹ nō pōt bene colari: et multū de sanguine vadit cum urina: et multū est cōmixtus ppter lōgitudinēz vie qua veniūt simul. ¶ Sed dices poro vitides sūt nervosi: ergo ex eorū solone cōtinuitatis nō egreditur sanguis.

¶ Dic dicit quod sūt nervosi: tūc in eis sūt aliq̄e ventile quā aperis fluit sanguis: minus tūc mixtus quā ab epate veniēs. ¶ Sed itez est difficultas quōd ex splene venit sanguis ad modū parua: sanguifuga: cū. n. splen multo magis distat a vesica quā epas magis mixtus dicitur esse aquositati sanguis a splene veniēs quā veniēs ab epate. ¶ Dic dicit quod sanguis iste ppter sui grossitiē et viscositatē nō p̄miscet cum aquositate sic ab epate veniens. nam longitudo vie maiorem facit p̄mixtionem si cetera sint paria.

¶ Hypostasis nō significatio ex quantitate ipsius supra multitudinē quāz sui et paucitate declarat cause ipsam efficientis multitudinēz aut eius paucitatem. et ex quantitate quidem sui in magnitudine aut paruitate sui est quēadmodū diximus in hypostasi mucilaginosā.

¶ Dic p̄sequit de significatiōe hypost. p̄ secundū modū dispositionū consideratū in ea. i. p̄ cōsiderationē quātitatis: et dicit duo: vñū est quod hypost. multa declarat multitudinēz cause facientis ipsam: et pauca paucitatez. ¶ Dicit 2. quod ex quantitate hypost. i. magnitudinē et paruitate est quēadmodū dictū est de hypostasi mucilaginosā. ¶ Ubi p̄ nō. quod p̄ multitudinē et paucitatez hypost. intelligimus multitudinēz et paucitatez siue magnitudinē et paruitatē quo ad sui totalitatem. Sed p̄ magnitudinē et paruitatē intelligim⁹ quo ad partes hypost. ita quod illa dicat magna que habet partes magnas: et parua habet partes paucas. ita quod in hypost. habet partes diuersas: quāda est que est composita ex partibus paruis: quāda ex magnis: et de hoc loquitur hic.

Sed tunc sunt due difficultates. Prima est quia hypost. multa est in egris et in sanis pauca: sed in sanis cā efficiēs hypost. est amplior. ḡ nō est verum quod multitudo hypost. significat cause efficiētis ipsum multitudinē. Et p̄ minor. quia virtus est amplior in sanis: et virtus est cā efficiēs hypost.

¶ 2. difficultas. quia nō videtur quod significatio hypost. magne modo dicto sit quēadmodū dictū est in mucilaginosā: quia mucilaginosa multa est bonū signū in fine morboz: sed aliq̄n est malū

signū in principis significās māe multitudinē: hypost. autē magnaz partū est semp bona: vt vult Gal. 2. p̄nosticozū. cōmento. 28. cum dixit. Quod est. quia sedimē diuersū cui⁹ partes sunt magne est sup virtutē significatio nāe p̄m magnitudinē illius sube p̄posite ex partibus illis et rectificatiōe digestionis eius. Partes autē p̄ue significant quod mā iam vincit naturā et eam superauit.

¶ Ad primū istoz dicit quod auic. per cām facientē hypost. intellexit ip̄prie cām mālem. i. humorē vnde decidit. ¶ Ad 2. dicit quod hypost. magnaz partū est bōa respectu hypost. paruarū partū: sed vtraz nō sit optia. Et dicit quod similitudo ista in significatiōe ad mucilaginosā: est intelligēda quod sic magnitudo et puritas significat in mucilaginosā ita in hypostasi diuersaz partū magnitudo: et puritas partū nō in mucilaginosā melior est multa quā pauca: et tu illud intellige nō vt dicit Din⁹ dices. quod hec quāq̄ est ex dominio virtutis: quāq̄ ex multitudine māe: et p̄cedens quod hypost. magnaz partū est quāq̄ ex dñio virtutis: cuius oppo^m expresse vult Gal. loco allegato.

¶ Eius autē significatio ex qualitate sui est ex colore quidem ipsius: quā que ex ea nigra est significat malū p̄m diuisiones quas notauim⁹. Que tūc ex ea sanior est illa cui⁹ hypostasis est nigra: et aquositas nō est nigra. et rubea quāz sanguis significat p̄prietatez et fastidiū: et citrina quādem significat calorez fortez et egritudinē infidiosāz. Et ex ea quādem quā alba est quāda est bōa sicut diximus: et quāda est mala sicut mucilaginosā aut saniosa aut spumosa maturationi cōtraria. Viridis quoq̄ semita est ad nigrā. Ex dolore vero eius est quēadmodū diximus in his que p̄missa sunt.

¶ Nō pōt significatiōes qualitatis hypost. Et p̄mo coloris. 2. odoris dices. quod hypost. nigra est mala p̄m diuisiones notatas. i. p̄m modos dictos in cap. de colorib⁹. quod sit malus color niger: quia. i. significat vehemēs frigus et gelans aut calorem adurentē. Sed dicit quod illa est min⁹ mala cū hypost. est nigra: et aquositas nō est nigra. ¶ Ubi nō. quod quēadmodū dictū est in loco allegato quāq̄ urina nigra est ppter crissim egritudinē melācolicaz: et ira hypostasis et cū alijs signis multa existēs est quāq̄ signū bonū: sed quā nō est p̄ modum crisis est signū malū: et minus mala quā hypostasis est nigra et nō urina. nam significatur nō tanta esse māe male multitudo: imo aliq̄n talis mā digerit sed raro. ¶ Dicit 2. quod hypostasis rubea significat dñium sanguinis et fastidium. ¶ Ubi nō. hypost. fieri rubeā deducto vlcere ex sanguis dominio: modo domināte sanguine plerūq̄ est fastidiūz. nam vna de causis nō esuriendi est copia sanguinis in epate: vt 3. nāliū virtutū. ¶ Dicit 3. quod hypostasis citria significat calorez fortez et egritudinē infidiosā: et hoc quia significat colere nō pure dñium. talis autē est multum calida: et egritudo ab illa est periculosa p̄sertim multa existente mā. ¶ Dicit quarto quod hypostasis alba quedam est bona de qua supra dictum est sicut saniosa mucilaginosā: et spumosa est illa de qua dixi supra cum dicebat quod equalitas est melior tinctura: vnde ibi vide. ¶ Dicit quinto. quod viridis est semita ad nigrā. Et hic per viridem possum⁹ etiam intelligere indicā et irealem et pbisticalem. Et omnes iste sūt coloris minus mali quā niger in quem termināt: sed aliqua nigra hypostasis aliqua viridi sit minus mala. viridis autem vere viriditatis significat coleram cinariāz: et est pessima nec est via in nigrā. ¶ De secunda parte dicit quod de odore oīo dicendū est sic supius dictū est de odore urine.

¶ Ex ipsius vero situ et ex lenitate quādem sui et

diuulsio: quoniam lenitas et equalitas in hypostasi laudata est melior: et in non laudata est deterior. Sed diuulsio significat ventositates et digerendi debilitatio.

¶ Ponit significationes ex situ partium adinuicem: et comprehendit hic lenitatem in superficie: et asperitatem et diuulsionem et coniunctionem partium adinuicem. et dicit quod lenitas et equalitas in hypostasi laudata est melior. Sed in non laudata est deterior. Sed diuulsio significat ventositatem et digerendi debilitatem. ¶ Ubi nota quod sicut lenitas et equalitas in hypostasi laudata significant uniformem dominium caloris naturalis super materia: ita mala significant uniformem dominium male qualitatis: diuulsio autem significat ventositatem. Sed iudicio meo quidam sunt modi diuulsionis qui aliquod significant: ut hypostasis circularis vel perforata. Nam ista meo iudicio significat materiei viscositatem et grossitatem: et cum hoc plurimam caliditatem. Modus autem est: quia a medio vrine plurimi fumi sursum via recta ascendunt qui prohibent congregari hypostasi circa medium vrinalis: sed circumquaque descendente materia vnitur in circulo et sui viscositate post vaporum recessum non coincidunt partes.

¶ Eius autem significatio ex loco sui est: quoniam niam aut est natans et vocatur nubes aut pedes. et hec quidem est in medio stans que est maioris maturationis quam prima. et ex pedete illa melior est cuius ruge et fimbrie ad inferiora declinant: aut ad fundum descendens que est melioris maturationis. hoc quidem est de hypostasi laudata. Non laudata vero que lenior est melior existit sicut nigra: et hoc in febribus acutis: et similiter si humor est flegmaticus aut melancolicus: quoniam ea que est ut nubes melior est ea que inferius descendit. significat enim eius subtilitatem nisi cum causa natationis fuerit multa ventositas: et si non fuerit ita natans est melior quam pedens et inferius descendens est deterior.

¶ Ponit hic significationes ex loco hypostasi in vrina. scilicet aut superius aut inferius aut in medio. Et primo in genere bone vel male hypostasis. Secundo dat casus natandi vel ad fundum descendendi. tertio ponit regulas speciales in significando super locis hypostasis. ibi scilicet. (Et causa quidem natandi) ibi tertia: (Locus in principio.) ¶ In prima dicit quod hoc modo significamus ex loco hypostasi. Nam aut natat iuxta superficiem: aut pedet in medio. Et ista significat maioris maturationem in hypostasi laudata. Et de ista melior est que habet quasi fimbrias ad fundum descendentes: quod significat quod in parte materiei processit magis digestio. ¶ Alia vero est descendens ad fundum: et hec significat meliorem maturationem: et hic est modus significandi ex loco in hypostasi laudata. Sed in non laudata illa que leuior est melior est sicut nigra: et hoc in febribus acutis. Et sicut si hypostasis sit humor flegmaticus aut melancolicus quoniam nubes est melior quam pendens: et pendens melior quam subsidens: quod iste significant subtilitatem nisi fuerit pendentia ex ventositate. Et si causa non fuerit ventositas: tunc melior est natans quam pendens: et melior pendens quam stans in fundo. ¶ Sed hic attende quod in corporibus sanis in quibus hypostasis apparet: melior significatur digestio ex hypostasi in fundo quam pendente: et melior ex pendente quam ex natante: unde in temperato debite exercitato: et si minus de hypostasi appareat quam in temperato quieto:

to: tunc illud apparens est in fundo. ¶ Nota scilicet quod in egris solent doctores hanc ponere distinctionem quod hypostasi aut descendit magis secundum grossitatem humorum: et minus secundum subtilitatem: aut magis descendit: quod caret ventositate: et minus: quia ventosa: aut magis descendit ex opere nature digerentis: tunc dicit quod maior descendens ratione operis nature: et ratione carentie ventositatis est melius signum. Sed maior descendens ratione grossitatis humorum est deterior: sed hoc planius est ex his que dixit Auicenna. Nam dixit quod hypostasis laudata est melior descendens nisi causa natandi fuerit ventositas. In non laudata que fuerit in substantia humorum leuior est melior: quia isti humores leniores et subtiliores facilius a virtute vincuntur.

¶ Et causa quidem natandi superius est caliditas cum qua est acuitas et ventositas. Hypostasis autem diuulsa in grossa superius natat: et proprie cum sit leuis et in tenui descendit inferius: et proprie cum sit gravis.

¶ Ponit hic causas natandi dicens quod caliditas et acuitas materiei sunt causa natandi: quod faciunt materiam leuiorem: et etiam ventositas. ¶ Dicit secundo quod hypostasis diuulsa in grossa vrina superius natat: et proprie si ipsa sit leuis: tunc sunt tres cause natandi. figura lata: leuitas: et resistentia vrine. sed in vrina tenui descendit deorsum: et proprie cum sit gravis: et causa est clara.

¶ Locus in principio egritudinis appet pedes et natans postea perseuerat: significat quod crisis cum exitura veniet. Abaciletoz vero egritudo plerumque remouet sedimine bono natante aut pedete: quem admodum diximus in precedentibus. Et cum inter nephilum et enozima et hypostasim fuerit aliquid simile tele aranee aut densitas erit signum mali. Et multoties quidem natans sedimine non bonum appet ex quo prouenit terror. Sed istud erit principium maturationis et pmutatio ad bonitatem. postea pedebit: deinde descendet: et erit signum non mali. Quod si post ipsius male prouenerint hypostases timor quem in primis habemus fiet necessarius.

¶ Sic ponit quattuor particulares modos significandi ex loco hypostasi. Et diuiditur in quattuor partes secundum regulas. ¶ Primo ergo dicit quod in principio egritudinis apparet sedimen natans: et postea perseuerat pendens significat quod crisis veniet cum exitura. Nec inconuenit quod in principio apparet natans sedimen significans occultam digestionem. ¶ Causa autem dicti est: quia materia est quodammodo digesta et incomplete: et ideo fiet crisis imperfecta: que plurimum est crisis pmutatiouis. ¶ Secunda regula est quod egritudo macilentorum plerumque remouetur cum sedimine bono pendente aut natante: ut dictum est supra. et causa est: quod ipsi paucas habent superfluitates et easdem leues. Ex quibus sequitur quod in quibusdam hypostasi natans aut pendens significat complementum digestionis. ¶ Sed tunc dicitur quod eque perfectam digestionem significaret sedimen natans sicut in fundo. Negatur consequentia. quod digestio completa in humore: cuius sedimen stat in fundo est perfectior quam completa digestio in humore cuius sedimen digestum natat. Sed tu in isto considera. ¶ Sorte enim non est verum: nisi ut in pluribus quod sedimen bonum in fundo est melius natante. ¶ Tertia regula est quod quando inter nephilum et enozima fuerit aliquid simile tele aranee: aut densitas est signum malum. Et causa est: quod significat multitudinem et di-

uersitate materiez quarum vna nō digeritur. s. illa a qua sepañ illō simile tele aranee. ¶ Quarta regula est. q. multotiens apparet sedimē natās nō bonum: ex quo prouenit terror: sed istud est principium maturatōis male materiei et permutationis ad bonū. Deinde pendeat in medio: et postea descēdet ad fundū sedimē bonū. Et ego hec pluries vidi. Sed si postq̄ natauit fiat hyposta. mala timor qui habebat i principio fiet necessarius. Et tu ex hoc collige q. lz sit suspecte loquendū cum vides malam natantem nebulam nō assertiue dicendum est et pronosticandum malum nisi perseueret.

¶ Significatio vero hypostasis ex suo tempore est: quoniam si velociter postq̄ mingitur descendit est significatio bona s̄m maturitates: et cum tarde descendit est significatio priuatiōis maturatiōis secundū quantitatem sive dispositionis.

¶ Modo ponit significatiōes ex tpe descēsus hyposta. Et dicit q. velocitas descēsus hyposta. significat bonitatem maturatiōis: et tarditas debilitatē illi: et si i vria significante maturatiōem. nam i mala et descēdēte pp māeruz grauitatem: nō ppter maturatiōem est oppositum.

¶ Significatio autem forme cōmixtionis ipsi est sicut diximus cuz de mictu sanguinis et adipis mentionē fecimus.

¶ Docet significare ex mō mixtiōis. Et dicit q. iudiciuz est dādum sicut dictū est de hypost. saniosa et sanguinea. nam multa mixtio significat mām a lōginquo veniētē: sed separatio et pauca cōmixtio est signū ppinquitatis.

¶ De significatiōibus multitudinis vrine et paucitatis. ipsius. Capitulū. VII.

¶ Vrina que pauce existit quātitatis virtutis significat debilitatem. et illa que est minus eo q. bibitur resolutionem significat multam et vētrem habere et aptitudinem ad hypodropisim. Illa vero que est multe quantitatē quandoq. significat liquefactionē et superfluitatum liquefactarum in corpore in vrina euacuationem: et nos quidem differentiam inter eas cognoscere possumus scdm virtutis dispositionem.

¶ In B cap. ponit auic. signa supra ex quātitate vrine. Et pponit gñalia signa. et spālia. i. octa ad qsdā alias dispōnes. ibi 2°. (Uria mali.) ¶ Dicit p q. vria pauce quātitatis significat debilitatē virtutis. Et vria q. est minor eo q. bibitur significat multā resolutionē et ventrē. i. fluxū vētris: et aptitudinē ad ydropē. Illa vō q. est multe quātitatis quāq. significat liquefactionē: et quāq. significat supfluitatū liquefactarū i corpore eūonē. ¶ Dicit 2°. quo ad hāc partē q. nos possumus cognoscere differentia istoz modoz i significando s̄m dispōne virtutis. ¶ Nō igit. p. q. vrina dī absolute multa aut pauca respectu quātitatis mediocris q. inuenit i tempore tepate recto: vrina aut dī mioris quātitatis eo q. bibit. i. pportionaliter minor q. potni corruidet. ¶ 2°. nō. q. vrina pauca presertim respectu debite quātitatis cū tāro potu significat vniūq. illoz q̄ttuoz nō q. sit necessarius ista q̄ttuoz dicta esse cū vrina est pauce quātitatis: sed aliq. istoz vñ si mingit pauca vrina mō dicto aut est virtus debilis aut est multa resolo aut fluxus ventris: aut aptitu-

do ad ydropē. et pz. Nam ex quo stāte isto potu nō mingit aquositas: s̄ est aut q. retinet: aut q. aliunde pellit. Si aliunde pellit nō vñ q. sit nisi ad ventrē: et tunc sit multus secessus quē diximus fluxū vētris: aut p vias insensibiles: et p multā resolutionē. Si aut retinet aut est pp debilitatem expulsiue venaz et epatis: aut est ppterea q. ad aliū locū declinet vt ad bursam vel cōcauum vētris: et in vtroq. est aptitudo ad ydropem. Et ex hoc pz cuius virtutis debilitatem dicit auicē. significare paucitatē vrine. nam expulsiua lz ppter digestiue stomachi defectū et attractiue renū hoc possit ptingere. ¶ Nota tertio q. multitudo vrine quāq. est ppter cām i membris vrialibus vt ppter fortitudinem attractiue renū quēadmodum accidit in diabete: quāq. est ex cā extrinseca sicut ex potu vrinatiui farmaci: et hos duos modos tacuit auicē. tāq. notos. Sed quādo est ex cā cōmuni toti corpori: tunc est ppter aliquē duozum modoz hic dictoz. Aut enim est: q. liquefiant humiditates que fluunt cum vrina nō ex dīo virtutis super mām: et hoc accidit cum virtutis debilitate et sine signis digōnis precedentibus: aut est q. materias iam eliquatas vincit nā: et ab illis corpus mundificat vt i multis crisiibus p vrinam videt. et hoc est cum virtutis fortitudine et signis digōnis precedentibus. Et hoc voluit Auicēna dicere in parte vltima littere.

¶ Vrina mali coloris malum significans quanto plurima fuerit tanto erit magis salutis nunciā: et cum interfecta fuerit plus maliciā significabit sicut nigra et grossa. Vrina diuersa dispositionum que quandoq. mingitur multa quandoq. pauca: et quandoq. retinetur est significatio pugne et laboris nature: et ē significatio mala. Vrine multitudo in acutis egritudinib: cuz non post ipsam aduenit requies est significatio ethice et spasmi ex inflammatione similiter sudor. Vrina que in acutis egritudinibus guttatim inuoluntarie mingitur significat in cerebro nocumentuz q. nervis accidit et musculis. Et si febris quieta fuerit et signa affuerint salutis pronosticatur sanguis exitum ex naribus. S. prima desipientiaz pronosticatur et corruptio nem. Cum autem sani vrina minuitur: et perseuerat hoc totum et sentit grauitatem et dolorem in renibus significat durum apostema in partibus renis: et cum in egritudine colerica multiplicatur plerunq. portendit prosperum euentum et proprie cum est alba et ad nigredinem facilis.

¶ Dic ponit signa ex multitudine et paucitate cōtracta ad alias dispōnes. Et diuidit in sex partes s. sex regulas. ibi scda. (Urina diuersaz.) ibi tertia. (Urie multitudo.) ibi quarta. (Urina que.) ibi quinta. (Cū aut sanis.) ibi sexta. (Et cum i egritudine.) In prima dicit q. vrina mali coloris est malū signū: sed quāto fuerit amplior: tanto erit magis nunciā salutis sicut nigra et grossa: et cum fuerit interfecta est magis signū malū itelligēdo interfectā illā que sine ordine abscindit et paucificat: et hoc fuit declaratū supra i capitulo de coloribus. de suba vrine. ¶ In 2°. dicit q. vria diuersaz dispōnū que quāq. mingit multa: quāq. pauca: quāq. retinet significat pugna virtutis s. morbum: et mām et laborem: q. virtus nō dominaf: et ideo est significatio mala.

In tertia dicit q̄ multitudo vrine in egritudinib⁹ acu-
tis postq̄ nō aduenit requies significat et bicam aut spas-
mū qui eueniunt ppter inflātionē. Et rō est. qz signifi-
cat eliquari corporis humiditates a calore: et similiter est d̄
sūdoze. In 4.º dicit q̄ mingere guttatim et inuolūtariē i
egritudinib⁹ acutis significat nocumētū accidens cerebro
et neruis. Et ideo si hoc cum quiete febris acciderit et cum
signis salutis: qz post signa digestionis itegre significat flu-
xum sanguinis nariū. Nā significat q̄ mā tēdit versus ca-
put: et ideo lēdit cerebrū. Sed prima. i. illa que pure mingi-
tur guttatim et inuolūtariē sine istis signis et cū febris acui-
tate significat desipientiā ppter nocumētū cerebri et cor-
ruptionē infirmi: qz mā cerebrū apostemabit et moriet̄ in-
firmus: qz nōn moriet̄ cū victoria nāe. In quinta dicit q̄
qñ dimittit̄ vrina sani et subtiliat̄: et cum hoc toto sentitur
dolor gr̄atis i renibus significat ap̄a duz i partib⁹ renum:
qz significat retineri superfluitates grossas: et p sanū intel-
ligimus h̄ neutrū. In sexto dicit q̄ multitudo in colica
significat vt plurimū p̄perū euentū: et p̄rie cum est alba:
qz significat q̄ mā diuertit̄ a loco doloris et expellit̄: et qñ
est eliquatio: qz est facilis exitus et alba. Ex hoc. n. significa-
tur q̄ est cū d̄iō virtutis.

De vrina sana.

Ca. VIII.

Ecce est mediocris substantie et sub-
tilis tincture ad citrinum trabens
et hypostasis si ibi fuerit bona ex
albedine et lenitate et equalitate et
figure rotunde et odoris tempera-
ti neqz fetida neqz extincta.

In isto capitulo determinat de vrina optima. Et p̄mo illā
describit. Secūdo ponit vnam regulā. ibi 2.º. (Quidā) In
p̄ma p̄z. quid dicat: et declaratū est ex his que dixi in caplo
de hypostasi. vtrū i vrina sani sit opportunū eē hyposta. et
in cap. de substantia et de colore et odore. de spuma aut̄ nihil
dicit: qz i optima nō debet esse.

Quidam autē dixerunt q̄ cum huiusmōi vri-
na subito in egritudine q̄ ē in vltimo acuitatis
visa fuerit sanitas die sequēti aderit.

Ponit hic regulā q̄ quidam dicunt q̄ qñ ista vrina sub-
ito. i. modicū post p̄ncipiū apparuerit i egritudine que est i
vltimo acuitatis sanitas aderit die sequēti. Et puto q̄ in-
telligat̄ de p̄ma sequēte cretica: et supposito q̄ perseue-
ranter apparuerit. nam hoc est id qd̄ dicit Sal. p̄. p̄nostico.
cōmento. 26. cum dicit de illa vrina. Et ad sūmū si illa vri-
na morat̄ s̄m hanc dispōnē i die primo vl̄ nocte q̄ est post
ipsum nō trāsit egritudo periodum primū ex p̄odis die-
rum crisis. Et in hoc causa est clara: qz mā significat sūme
digesta: et egritudo est valde acuta. ideo in p̄ma die cretica
expectanda est crisis perfecta: et ideo sanitas large loquen-
do de sanitate ipsa.

De vrinis etatum.

Cap. IX.

Infantibus vrine ad lactis p̄pletā-
tes trahunt ex pte nutrimenti eozū et
pp̄ humiditate p̄lonis ipsozū: et
tunc declinat̄ magis ad albedinē.
Puerorū aut̄ vrine sūt spissiores et
grossiores vrinis iuuenūz et turbi-
diores: et nos iā noiauimus hoc ante. Iuuenū
vero vrine ad ignis formā trahūt et ad sube me-
diocritatē: et vrine senū ad albedinē et subtilita-
tes: est tñ cū sunt grosse s̄m superfluitates i eis

existentes quaz̄ eio multiplicat̄. Decrepitorū
vero vrine maioris sūt albedis et tenuitatis. est
tñ cuz̄ predicta grossicies eis accit̄: sed raro cuz̄
vrina vebementer fuerit grossa apti erūt vt la-
pis eis accidat.

Hic determinat de vrinis etatum. Et diuidit̄ i quāz p̄-
tes. qz p̄mo ponit q̄les sunt vrine infantū. 2.º. puerorū. 3.º. iu-
uenū. 4.º. primorū senū. 5.º. decrepitorū. et p̄z partium diuisio.
In p̄ma pte dicit q̄ vrine infantium trahūt ad nām
lactis: qz lac est eozū nutrimentū. Et qz ipsi sūt multū humi-
di: et ideo sūt albe. Et p̄z qz multū sunt humidi eozūz ca-
lor est submersus: et nō generat colerā ita multaz̄ vt vrina
tingat̄. In secūda parte dicit q̄ vrine puerorū sunt gros-
siores vrinis iuuenū et turbidiores. et h̄ cā p̄o parte dicta
est. cap. p̄. nam multus somnus et multa comestio et fortitu-
do expulsiue sunt cā grossicies et turbulētie: et etiā in cap. de
suba vrine dictum est. In tertia dicit q̄ vrine iuuenūz
trahunt ad formā ignis. i. habent tincturam mediam iter
rubeum clarū et citrinum: qz vtroqz quodāmodo partici-
pantes sicut vrina optima. nam verū temperamentū i iu-
uentute inuenitur: et ideo vrina optimi coloris et sunt me-
diocres propter complemētū digestionis et fortitudinem
resolutiōis. In quarta dicit q̄ vrine primorūz senū sūt
albe et subtiles: albe propter paucitatem colere et caloris.
Et subtilitatem h̄nt propter debilitatem virtutis expulsi-
ue: quādo tñ in eis perseuerat fortitudo expulsiue: qz sup-
fluitates h̄nt grossas: contingit q̄ faciūt vrinam grossam.
In quinta dicit q̄ vrine decrepitorūz sunt magis albe
et tenues vrinis primorum senum: qz magis deficiunt i eis
et calor et virtus. Cōtingit tñ q̄ propter multitudinē pluri-
mam superfluitatū faciūt vrinas grossas: et hoc significat i
eis futurum lapidem. Nota tamen q̄ i tempore gene-
rationis lapidis vrina attenuatur: qz superfluitas retinet̄:
sed anteq̄ retineat̄ habet eas grossas.

De vrinis virozum et mulierum.

Cap. X.

Alierū vrine sunt maioris grossi-
ciei et albedis et minoris pulchritu-
dinis q̄ virozū vrine. Et hoc quidē
est ppter debilitates digestiue eaz̄
et ppter superfluitatū ipsarū mul-
titudinē: et ppter amplitudines canaliculū: vnde
egrediunt̄ ea que ab eis exeunt: et ppter illd̄ qd̄
ex earū resoluūt̄ m̄ricibus et ad vrine instrā ten-
dit. Ad asculorūz vero vrinas cuz̄ moues tur-
bant̄: et decliat earūz turbatio ad superiora et ē
q̄ s̄m plurimū turbident̄. Sed mulierūz vrine
fere turbidant̄ ex motione ppter paucam sepa-
rationez̄ suū: et habent s̄m plurimū supra sūmi-
tates suaz̄ spumā rotundā: et si turbide fuerint
earūz turbidatio pauca erit. In vrinis virozūz
ilico cum mulieribus cōmiscenē sunt fila adin-
uicem texta. Vrine pregnantū sunt clare: et su-
pra earūz superficiez̄ est nebula: et qñqz trahūt
ad colorem aque cicerum aut̄ aque pedum ci-
trinum i qua coquuntur pedes aialium: et i ipsa
est irinus et supra sūmitatē earūz est nebula: s̄
quocūqz modo fuerit in medio videbitur sicut
cottum carminatū: et est cum in eis sunt velut

grana que ascendunt et descendunt. Cuiusque irinus manifestior fuerit erit impregnationis principium: et cum loco ipsius fuerit rubedo erit in fine impregnationis: et proprie si turbatur cum mouentur. Parientium vrina secunda plurimum est nigra et in ipsa est velut atramentum et sicut sordicies.

In isto caplo ponuntur dispoñes vrinarum sequentes sexuum varietate et dispoñes pprias sexibus. Et diuiditur in .5. Primo ostendit quales sunt vrine mulierum absolute. Secundo quales masculorum comparando ad mulieres. Tertio quales masculorum post coitum. Quarto quales pregnantium. Quinto quales enixarum. Ibi secunda (Masculorum) ibi tertia. (In vrinis viroꝝ.) Ibi quarta (Urine pregnantium) ibi quinta. (Parientes.) In prima parte dicitur quod vrine mulierum sunt albiores et magis turbide vrinis viroꝝ et minus pulchre et magis grosse. Et in hoc assignat quatuor causas. prima quod non ita bene digerunt. 2° quia naturaliter aggregant multas superfluitates. 3° quia cannales per quos in eis vrina egreditur sunt amplius magis quam viroꝝ. unde partes grosse facilius emittuntur. 4^a est superfluitates que a matrice comunicantur per poros ipsi vesice cum a matrice resoluuntur in vrine instrumenta tendunt. Ubi nota quod collum vesice in mulieribus est latius quam in viris: et non habet ita anfractus sicut collum vesice viroꝝ: et ista est via que in eis est latior. reliqua sunt nota. De 2^a parte dicitur quod vrine viroꝝ quando commouentur turbidantur: et earum turbatio est versus superiora. Sed vrine mulierum post turbidantur propter parua earum sequestrationem: et vtpurimum habent in summitate spumam rotundam. Et causa prima: quia viri cum bona habent digestionem faciunt vrinas in quibus fortis fit sequestratio. et ideo per commixtiones materia sequestrata manifeste turbidat aquam que erat multum clara. Sed vrine mulierum cum propter causam oppositam non multum sequestrantur: et etiam sunt turbide parumper: propter quod ex commotione non ita turbidantur. Turbidatio vrine viroꝝ est versus superiora: quia ibi est maior claritas: et quod mulierum vrine habent vtpurimum in sui summitate spumam rotundam: et vtputo intelligit spumam adherentem parietibus vrinalis. que ideo stat ibi: quia multum viscosa est eius materia. De tertia parte dicitur quod in vrina viroꝝ illico cum commiscenitur cum mulieribus apparent fila adinuicem texta. Et causa est: quia de spermate remansit aliquid in vris virge: et illud pellit quod erat oblongum: et ex coctione sui in exitu et circumuolutione in vrina fit ac si essent plura fila adinuicem texta. De quarta parte dicitur quod in vrinis pregnantium inueniuntur iste dispositiones. prima quod earum aquositas plurimum est clara. Et hoc maxime est in principio: quia superfluitates matrice retinentur et superfluitates venarum tendunt versus matricem et vie angustantur. Et propter calorem spermatis digestiua locorum vicinorum confortat apud quosdam. 2^a est quod in superficie earum est nebula siue tela: et hoc accidit ex resolutione subtilium partium que ad fetum generandum congregantur que etiam quando habent vinctuositate aptam supernatare. 3^a est quod quandoque habent colorem aque cicepe. s. rubeoꝝ. Et quicquid habent colorem citrinum aque pedum. i. aque in qua coquitur pedes. Et quandoque est ibi color vrinus. i. color mixtus ex rubeo et citrino et azurino claro et croceo: et hanc conditionem coloris posuit quandoque accidere: non vtpurimum. Nam vtpurimum color earum est citrinus declinans ad subalbedinem: quia palearum parum enim plus habet de citrinitate quam ante: quia calor est additus precipue in principio. Isti autem colores contingunt ex humorum congregatorum

in matrice resolutione. Et quia in principio humores ibi sunt in propriis coloribus. et ideo quando resoluuntur partes eorum fiunt colores diuersi ad modum yridis. Sed in fine impregnationis plurimus sanguis est ibi: et est ita quod solum subtiles partes resoluuntur et vadunt ad vesicam. et ideo fit color rubeus similis aque cicepe. Aliqui tamen sunt qui per vrinam intelligunt mixturam ex subalbido et citrino qui apparet magis prope superficiem. Et si hoc modo intelligatur illud concordat cum dicto Auicenna. 21°. tertium: cum dicitur quod in fine impregnationis quandoque apparet in vrinis earum rubedo in loco in quo apparuit in principio impregnationis subalbedo. 4^a conditio est quod omni modo apparet in medio vrinarum pregnantium aliquid sicut cottum carminatum: et ista est hypostasis alba: sed non equalis: et hoc quia vetustitas permisceat cum eorum hypostasi. 5^a conditio est quod quicquid apparet velut granula que ascendunt et descendunt. Et iste sunt parue ampulle de quibus dixi supra in caplo de spuma et sequuntur motu aquositate in qua nascuntur cum possunt ad superficies ascendere. Et ideo sicut in agitatione vrine partes quedam aquositate ascendunt et descendunt: ita granula in istis partibus contenta. Tu tamen attende quod raro ista signa ibi videntur vtpote ea discernamus pregnantem a non pregnantem: et potest ex alia causa quam ex impregnatione appere. et ideo graue est per vrinam iudicare. Subdit et quod cum in vrinis pregnantium manifestior fit color vrinus erit in fine impregnationis: et cum magis ad rubedinem erit: erit in fine. Et ego hoc declaravi. De 5^a parte dicitur quod vrine parientium sunt nigre et in eis est sicut atramentum scriptorum et sicut sordicies: et causa est quia tunc emittunt superfluitates noue mensis retentis ex menstruo que sunt denigrate.

De rebus vrinarum animalium et diuersitate ipsarum ab vrinis hominum. Caplm. XI.

Resert confert medico cum animalium vrinis cognoscit propterea quod cum in eis ipse experitur certitudinem facit: et hoc quidem difficile est. Quidam autem dixerunt quod vrina asini est sicut butyrum liquidum cum turbiditate et grossitie exteriori. Et sublingualium vrine ei simulantur: sed sunt citrine: et videbitur quod superior medietas vrinalis sit clara et inferior medietas sit turbida. Ouium vero vrine sunt albe ad citrinitatem trabentes propter quod vrinis hominum: sed substantiam non habent: et earum sedimentum est sicut oleum aut sicut amurca. Et cuiuscumque nutrimentum fuerit melius erit clarior. Vrina vero capreoli vrinis hominum et ouium similitur: sed neque substantiam habet neque sedimentum et est clarior vrinis ouium.

In isto caplo determinat de diuersitate vrinarum aliorum animalium ab vrinis hominum. Et dicitur in duas: quia primo datur causa que hanc determinationem facit. 2° exegit. ibi 2° (Quidam autem) In prima dicitur quod plerumque confert medico cognoscere vrias aliorum animalium: quia quicquid boies alij ipsi probant: ipse facit certitudinem siue probitatis. In 2^a dicitur quatuor. primum est quod vrina asinorum in vrinis est sicut butyrum liquidum: quia alba turbida grossa cum turbiditate versus ad exteriora appente: quod ideo accidit: quia asinum multas generat superfluitates grossas de genere flegmatis: quia est frigidum et siccum animal: vtpote quod superfluitatem quandam habet in 2^a digone sequestrare que a proprietate sui caloris ita misceat cum vria vtpote si sequestretur et vias habet latas: lac tamen habet subtile propter vrias stricturam et frigiditatem non resoluente. Secundum est: quia vrine sublingualium vtpote equorum et mulorum sunt citrine: quia ista animalia sunt

calidiora asino et medietas superior vrse videtur clara et inferior turbida propter superfluitates que descendunt: et sunt multe. ¶ In tertia dicit, qd vrine ouium sunt albe trahentes ad citrinitatem et clare, et ideo similes multis vrinis hominum. Et huius causam dicunt quidam: quia earum complexio humane est vicina: sed iste non habent substantiam id est modum substantie vrine hominum: quia sunt subtiliores. Et in eis descendit res sicut amurca: quia talem superfluitatem sunt apte multiplicare. ¶ In quarta dicit, qd vrina caprioli est clarior vrinis ouium et hominum: sed non habet sedimen propter paucitatem superfluitatum caprioli, et non habent substantiam grossam sicut vrine hominum propter eandem causam. ¶ De alijs autem non dixit Auicenna, quia nimis longum esset: et quia in istis possumus in alijs multis diiecturari maxime qd impossibile est ita doctum esse vt cuiuscumq; drias cognoscat.

¶ De rebus alijs que vrinis simulantur: et differentia inter eas et vrinam. Caplm. XII.

Syrupum acetosum et oēs liquores qui fiunt ex aqua et melle et aqua et ficubus et reliquos qui sunt ex croco et eis similibus quanto plus tibi appropinquaueris erunt in claritate magis augmentati: et quanto plus elongaueris ea considera an oportet vt augmentetur grossitudo. Vrina vero ab hoc est diuersa. hydromellis preterea spuma est citrina et aque ficuum sedimēta latere descendit et non in medio: neq; ordinate neq; huius motum. Sit ergo sufficiens in nominando dispositiones vrinarum. In libris vero particularibus pueniet ad te diuisiones dispositionum vrine.

¶ In hoc capitulo docet differentiam inter res quasdam artificiales et vrinam. ¶ Et sunt tres, prima, qd syrupum acetosum aquam ficuum et aquam mellis et aquas tinctas cum croco quanto magis eam tibi appropinquaueris tanto videntur clariores et a longe videntur magis turbide: sed in vrina est oppositum. Et causa est: quia in vrina multe partes sunt commixte humorum que a longe non sentiuntur: sed videtur vrina carere illis corpusculis et clara et cum appropinquatur videtur et apparet turbida. Sed in istis alijs: quia talia non sunt commixta non apparet turbulencia de prope: sed a longe videntur obscuriora propter distantiam. Et tu vides qd si puluis vel aliquod tale cum syrupo acetoso misceatur non erit vera hec diuersitas. ¶ Secunda est, qd spuma apparens in aqua mellis est citrina: sed in vrina sani spuma apparet alba. Et causa secunda: dicta est in capitulo de spuma. Prima causa est mellis grossities et citrinitas, vnde non tollitur per aerem inclusum citrinitatis apparentia vt contingit in ictericia. ¶ Tertia differentia est qd aqua ficuum habet sedimen lateraliter descendens non stans in medio et non habet motum. Et intelligit Marsilius qd sedimen non habet motum ordinatum. Et ratio: quia caret vestigio caloris naturalis digerentis ad medium: sed constat qd in multis hominum vrinis sedimen est laterale: et hoc quia in principio sue congregationis a fumis ascendentibus fuit ad latus depulsum: et propter ventositates detinentes et prohibentes descensum ibi mansit: qd forte similiter accidit in aqua ficuum. ¶ Ultimo imponit fines tractatui, et patet, plurimum tamen quo hec discernuntur a medico est odor per quosdam occultos modos deferendo vrinam ad nares.

¶ De significationibus egestionis. Cap. XIII.

Egestio plerumq; declarat ex sui quantitate quod est vt consideretur si est minor eo qd comeditur aut maior aut equalis: et notum quidem est qd ipsius augmentum est propter humorum multitudinem: et paucitas propter ipsorum paucitatem: aut quia ex ipsa in intestino monoculo et in colon et in fasciis multum fuit retentum: qd est signum colicam precedens: aut propter expulsive debilitatem.

¶ In isto capitulo determinat de signis egestionum: et diuiditur in tres partes. In prima enumerat significationes egestionum secundum variarum dispositionum considerationem. In secunda ostendit qualis debet esse egestio laudabilissima. In tertia excusat se, ibi secunda. (Que vero ex egestionem est melior, ibi tertia. (Est autem cum.) Prima diuiditur in quinque. Nam primo enumerat significationes quantitates, secundo modi substantie, tertio coloris, quarto forme siue figure, quinto temporis exitus, ibi secunda. (Et cognoscitur etiam ex, ibi tertia. (Et est etiam cum colore, ibi quarta. (Egestio quoq; plerumq; ibi quinta. (Et est cum ex hora.) De prima dicit, qd egestio plerumq; cognoscitur supple tanq; signum dispositionis corporis ex sui quantitate. Et in hoc oportet considerare an sit amplior eo qd comeditur aut minor aut equalis illi. Et certum est qd augmentum eius supra illud quod comeditur significat multitudinem: paucitas autem paucitatem humorum: aut significat qd multum fuit de ea retentum in intestino monoculo aut in fasciis, i. aut in intestinis circūuolutis: et est signum precedens colicam: aut significat expulsive debilitatem. ¶ Ubi nota: qd si egestio proprie dicatur superfluitas digestionis prime: tamen hic sumitur egestio pro omni superfluitate transeunte per concauum intestinoz et egrediente per anuz siue fuerit humor siue caro: siue cibus: siue aliud. Sumitur autem hic humor large pro omni humiditate: et illud quod comeditur sumitur pro communi ad comestum et bibitum. ¶ Nota secundo, qd egestionem maiorem aut minorem aut equalem cum comesto debet intelligi proportionaliter. Nam ex cibus certis debet in corpore quedam quantitas superfluere in digestionem prima: ex alijs plus et ex alijs minus, tunc dicimus egestionem equalem comestis: quando est in quantitate debite superfluere, tunc minorem quando ab illa quantitate deficit, et tunc augeri quando illam excedit. Nam non est dubium qd in corporis substantiam debet aliquid de cibo transire. ¶ Ex his patet causa prime partis regule. Nam si egestio augetur: hoc est: quia de ea plus est de humiditate qd debet esse: et talis vocatur humor. Contingit tamen qd hec humiditas amplior quandoq; est de cibo sumpto: quia non tantum transiit ad epar quantum debuit: et contingit qd est de humoribus a toto corpore vel ab aliquo membro fluentibus secundum multos modos de quibus videndum est. i. 6. tertio, in capitulo de fluxu ventris omnium modorum: et i. 4. tertio, in capitulo de lubricitate stomachi. Ex quibus patet: qd si egestio immediate tantum significet super stomachi et intestinoz dispositionem tamen potest super alia membra significare. ¶ Secunda pars regule patet: quia si est paucum hoc est propter paucitatem humorum remanentium in fece: quia fugitur plus debito a corpore. Aut qd non obstante qd remaneat debite humida: tamen multum remanet in intestinis et maxime in monoculo propter sui compositionem et circūuolutionem: sed in recto non ita remanet: et hoc

signum precedit colicam: qz multa congregata superfluitate fit ei^o exiccario: z difficultas exitus z dolor: quadoqz aut est ppter debilitate expulsive: vñ remanet etiã qñqz in stomacho vel multũ morat z dissoluitur.

¶ Et cognoscitur etiã ex essentia sui: quoniam quod ex ea humidũ est aut significat opilationes: aut digestiue maliciã: z plerũqz significat meseraice debilitate que humorẽ non fugit: z quadoqz est propter capitis reumatismũ aut ppter comestione rei que egestionez hñectat. Qz aut in hũido viscosus est plerũqz significat liquefactioez: z hoc est cũ fetore: z plerũqz significat maloz humorz: z viscosoz multitudinez: z hoc non cũ multa existit leuitate: z plerũqz significat nutrientia viscosa que comesta fuerit z non pauca cũ calore forti in cõplexione z non fuit inter ea digestio bona. Sed qd ex ea est spumosus fortitudinis caloris significat ebullitionẽ aut multaz ventositatũ permixtionez. Qz aut ex egestione est siccus aut laborẽ significat z resolutionez aut multã vrine prouocationẽ aut ignez calorez aut nutrientium siccitatez aut multã morã in intestinis: sicut in suo dicemus capitulo. Cũqz humiditas sicca quod est duz admiscetur significat qz eius siccitas est: propterea qz multũ fuit retenta in humiditatibus ipsaz exire prohibentibus z propter priuationem fellis pungentis z festinantis: sed cum ibi non est longa retentio nec humiditatis in intestinis adsunt significationes causa in ipsa est superfluitatis saniose z pungentis effusio que ab epate fluxit in eo quod est coram ipso z sua euacuatione non quieuit donec commisceretur.

¶ Dic docet significare ex modo substantie ex ligiditate z duricie z viscositate z spuma. Et diuidit in qñqz. pmo ponit significata humide curretis. 2° viscosẽ. 3° spumose. 4° sicce dure. 5° commixte ex duro z molli. pres patebunt. ¶ In pma dicit qz egestio hũida significat aliquas suaz causas: quaz pma est opilatio. s. venarũ inter stomachum z intestina z epar vñ plurimuz: qz humiditas cibi nõ pot penetrare. Potest etiã opilatio aliarũ venarũ esse causa humide egestiois vt in fluxu epatico opilatio sanguineo. ¶ Secunda est malitia digestiue virtutis: qz nõ bene digerit: z hoc potest esse ex malicia digestiue stomachi: quare epar humiditate illã malaz nõ trahit. Potest 2° esse malicia digestiue epatis: quare hũores genitos membra refugiũt z reiciũt ad intestina: z potest esse ex malicia digestionis in venis vt in colerica passioe. ¶ Tertia est debilitas attractiue virtutis vene meseraice que non fugit chilum z in hoc intelligit debilitas attractiue epatis: quarum hec est fortior qz debilitas meseraice: vt habet videri i^o. terty. ¶ Quarta est reumatismus capitis. i. fluxus humiditatis capitis ad stomachum: z per hoc dat intelligi fluxus ab alijs membris. Di eniz reumatismi dupliciter faciunt egestionem mollẽ. Uno modo: qz humor ei commixtus eaz mollificat. 2° qz digestionẽ stomachi impedit. ¶ Quinta cã est assumptio rei vel cibi bumectantis ster-

cus. Et in hoc comprehenduntur medicine lubricatiue lenitiue: z quocũqz modo per ventrẽ eductiue. Et si quis vult istarum causarũ distinctionem reducere ad bimembrem poterit illud facere: sed non curo. ¶ In secunda parte dicit qz viscositas in fece humida significat aut liquefactionem in corpore: z hec est cũ fetore. Et causa est: qz liquefactio pinguedinis aut carnis aut humorz est a calore putredinali z vñtino: quoz est generare fetorem aut significat maloz humorz viscosoz multitudinem: z ista non est multum lenis aut equalis: imo in ea est inequalitas: quadoqz aut significat nutrientia viscosa que fuerit comesta in non pauca quantitate z cum calore forti in complexione: ita qz non fuit inter ea digestio bona z ista sunt clara. ¶ In 3° parte dicit qz spumosa egestio significat ebullitionem fortitudinis caloris aut permixtionẽ multaz ventositatum z nõ est dubium qz in forti ebullitione est permixtio humiditatis cũ ventositate si spuma fieri debz. ¶ In quarta parte dicit qz ego sicca significat aliqd istoz. s. pimum est labor. s. corporeus z multa resolutio. vñde in itinere sunt stiptici: z hoc: quia parum de humido remanet in superfluitate. Secundum est multa prouocatio vrine: qz humiditas trahitur ab intestinis z remanet superfluitas sicca. Tertium est igneus calor vt accidit in febribus. Quartum est siccitas sumptoz. Quintum est multa mora in intestinis vt accidit multis habentibus icestina plena flegmate valde grosso. vñde tarde egerunt z egerunt squibalas: z idem accidit ictericis. ¶ In quinta parte dicit qz quando in egestione est pars sicca mixta cum humido claro. i. quado egestio est composita ex parte sicca dura: sensibili z parte molli per se sensibili significat aliquã duarum dispositionum. ¶ Prima est qz superfluitas pime digestionis fuit diu retenta in humiditate in intestinis z non fuit cum illa comixta vere vel multum: sed in illa infusa. tunc enim propter longam moram exiccatur stercus z cum egreditur educitur cum eo humiditas in qua natar: sicut quadoqz in ictericia accidit propter priuationez colere pungentis. ¶ Et secunda est qz quando fiunt signa qz icestina sunt vacua ab humiditate significatur p talem compositionem egestionis qz virulentia acuta fuit transmissa ab epate aut ab alio membro ad intestina que compulit expulsuam ad expellendum egestionẽ anteqz talis humiditas comisceatur cum fece z faciunt vñũ modum substantie.

¶ Et etiã cũ colore sui dignoscit egestio: eius nõ color nãlis igne^o est leuis exñs igneitatũ: qz si augmentatur fellis significat multitudinẽ: z si minuitur significat cruditatem z maturacionis priuationem.

¶ Ponit significata coloris. Et diuidit in qñqz. pmo ponit signa citrini coloris. 2° albi. 3° nigri. 4° viridis. 5° fusci. ibi 2° (Et si alb^o) ibi 3° (Et si niger) ibi 4° (Viridis) ibi 5° (Et si r) In pma dicit qz significatio egõnis: qñqz e ex colore: sed nãlis eius color est igne^o exñs leuis igneitatũ. Et si fuerit ampli^o citrin^o significat multitudinez fellis. i. colere fellee: z si deficiat ab illo significat cruditatem z priuationez maturatois. ¶ Circa istã partẽ nota pmo qz colera vadẽs ad fel naturalr mittit ad intestina vt ea stimulet ad egerendũ z lauet a flegmatibus: vt dcm est supra. capitulo de humo: ib^o: z illa tingit feces tinctura citrina. Et in naturali dispõne est gradus que Auicena vocat igne^o: s. leuis igneitatũ. Ex quo pz qz magis ticta dz eẽ fez qz vrina nãlissima. Nam vrina est infra igneã: vt pz supra. Causa aut e: qz mltã colera regrit ad bñ abstergedũ z stimulatũ icestina: z nõ sic regrit i vesica: imo plurima multũ obessz. ¶ Nota m̃ 2° qz qñ est ego maioris citrinitatis significat

Sen. II.

abundantiam colere in quantitate vel calore. nā vt in capitulo de coloribus dcm̄ est: calidior colera est magis tingens in equali quantitate. Sed forte querit̄ cuius digestiue debilitatē significat egestio minoris tincture. ¶ Et hic dicit̄ q̄ plurimū significat debilitatē digestiue epatis: qz epar nō facit satis de colera nec calidā sufficiēter. Potest aut̄ p̄tingere q̄ ex indigestione stomachi deficit tinctura: qz illā sequit̄ indigestio in epate: qz citius egredit̄ egestio q̄ debita quantitas colere ei commisceat̄: qz multa est q̄titas egōnis q̄ ab equali colera min⁹ tingit̄.

¶ Et si albus fiat quādoqz est eius albedo propter opilationem in canalibus fellis: qz hoc significat icteritiam: qz sicum albedine est virus saniei habens odorē magni apostematis significat apertionem.

¶ Ponit significatōes egestionis albe. Et diuidit̄ in duas. p̄mo facit hoc. secūdo ponit duas contingentias. ibi (Sanus.) Significationes vero albe egestiōis sunt due. p̄ma est applicatio in canalibus fellis. i. in via per quā colera a felle fert̄ ad intestina: qz hoc significat ictericiā: qz cognoscitur: qz est sine multo fetore. 2⁹ significatio est qz si fuerit feces albe h̄ites fetore saniei qz fet̄ est sicut v̄tus. tunc significat operationem magni apostematis.

¶ Sanus quoqz qui non exercitat̄ multotiens egerit virus qz saniez que est ei purgatio qz euacuatio laudabilis: quoniam propter hoc remouetur ab eo laxitas que ei propter priuationes exercitij acciderat quemadmodum diximus in vrina. Preterea scito qz egestio colorē igneū vehementer superfluum habens multotiens in hora finium egritudinum significat maturationem: qz multotiens significat dispositionis maliciam.

¶ Ponit hic duas contingentias. p̄ma est qz sanus quādoqz qui dimittit exercitium egerit aliqd qd est virus qz sanies: que egestio est ei purgatio per quā fit euacuatio laudabilis: qm̄ per illam remouet̄ ab illo lassitudo que ex dimissione exercitij ei accidit: sicut dcm̄ ē supra in dimissione exercitij in vrina contingere. Modus aut̄ est: qz ex dimissione exercitij multotiens remanēt humores qz multotiens supfluitates tertie digōnis que causant lassitudinē: sed postea digeste qz i sanie p̄uerse emittunt̄. vnde ista est sanies largo accepto vocabulo: vt descripsi in questione de sanie: qz dixi supra in caplo de hypostasi: qz tñ nō est in vlcere vel apostemate genita. ¶ Secūda contingentia est quā tu debes scire: qz est qz egestio vehementer citrina ignea superflue qm̄qz in finibus morboz significat maturationem: qz qm̄qz significat maliciā dispōnis corporis. Nā cū sequitur eam alleviatio qz est multa sine forti fetore facilis exitus: qz p̄cedunt signa digestionis in vrina significat materiam ita maturā vt virtus sufficiat eam expellere. Quando aut̄ est pauca difficilis exitus fetida multū: quam sequit̄ morbi augmentus qz virtutis imbecillitas: significat repletio nimia qz tāta humoris malicia vt absqz digestiōe stimulet virtutē ad expellendū. Ex qbus p̄z qz digesti humores nō sūt p̄uersi ad hypostasis nāz qz colorē semp. bona qm̄ talis egestio accidit in fine morbi ad salutē qz mala que dicta est in statu mortalis: potest tamē talis mala apparere in principio.

¶ Et nigra q̄dez significat taliter qualiter sunt vrine nigre significationes. Significant enim

Boc. III.

aut adustionem fortes aut egritudinis melancolie maturationem aut nutriens tingens aut portionem rei que melancoliā euacuat: sed p̄ma est mala.

¶ Dic ponit significata nigre egestionis. Et diuidit̄ i tres. p̄mo ponit in genere significationes egestionis nigre. 2⁹ docet cognoscere melancoliā purā qz illam discernere ab alijs humiditatibus nigris. 3⁹ ostendit varietates significationis melancolie pure qz alioz hūoz nigrorū. ibi 2⁹. (Et illa qdē.) 3⁹ ibi. (Ad vltimū.) ¶ De p̄ma dicit̄ qz nigra egō significat talr qualr dcm̄ est de vrina nigra. Nāz aut̄ significat vehemens icendiū aut maturationes egritudinis melancolie aut nutriens tingens aut portionē rei educētis humorē melancolicū. ¶ Sed videt̄ hoc nō esse verū. nāz vrina nigra aut significat vehemens icendiū aut forte frigus aut mortificationē inati caloris: qz hic ponit duo q̄ ibi nō ponunt̄. i. assumptionē rei tingentis qz potū rei euacuat̄ melancoliā. ideo nō sunt eedē significationes. ¶ Dic d̄ qz nec ibi: nec hic oēs significationes expressit: s̄z ambobus locis iunctis exprimunt̄ oēs. qz idē qz ille loc⁹ suppleat̄ p̄ illa q̄ h̄ d̄: qz iste p̄ illa q̄ ibi qz nō hic dicunt̄.

¶ Et illa quidem que est propter purā melancoliam non sufficienter cognoscitur ex colore sui: imo cognoscenda est ex acredine sui qz ponticitate qz bulitione terre ex ipsa. Et est mala siue sit egestio siue vomitus qz ex ipsius proprietatib⁹ est qz in se luminositatē h̄z.

¶ Docet hic cognoscere qz discernere melancoliā purā a chimo nigro. Et dicit qz ad cognoscendū qz egestio est nigra p̄pter purā melancoliā nō sufficit cognitio coloris: qz aliqui est color niger qz nō est melancolia pura: s̄z cognoscit̄ ex acredine sui qz ponticitate qz ebullitōe sui sup terrā: qz est mala siue sit egestio siue vomitus. Et de suis proprietatib⁹ est qz ista melancolia h̄z luminositatē. ¶ Nota ergo qz humor melancolicus purus d̄ humor melancolic⁹ in quo maxime intensa est siccitas terrestris: qz ista nō est nisi melancolia adusta: quā Hypo. vocat fel nigrus: qz idē d̄ pura: nō qz nō h̄eat cōmixtionē alteri⁹ humoris: s̄z qz magis purā habet siccitatē terrestrē. hec ergo habet acredinē qz ponticitatē mixtas qz bulit super terrā cum p̄uicē: vt dcm̄ est. p̄ma p̄mi. caplo de humoribus. Chimus vō niger dicit̄ de omni humore melancolico siue puro ad modū dcm̄ siue nō puro. Et tu hec cogita qz ex isto aliter possent exponi illi tres affozismi. 4⁹ p̄ticule. Egōnes nigre quales sanguis. qz disinteria si a felle nigro r̄c. Et quibuscūqz egritudinib⁹ incipientibus r̄c.

¶ Ad vltimum vero humor melancolicus purus pernecans est secundum plurimum cum egreditur. i. est mortis significatio. Chimi vero nigri exitus multotiens confert qz illud est: quoniam melancolie radicalis exitus vltimaz corporis adustionē significat qz humiditatum ipsius perempriones.

¶ Facit qd dixi qz dicit ad vltimū. in significationibus nigre egestionis hoc est dicendum qz humor melancolicus purus est pernecans s̄m plurimum id est quando egreditur significat mortem. Sed exitus chimi nigri quādoqz est conferens: qz causa est. ¶ Quia exitū melancolie radicalis id est pure ad sensus dcm̄ significat vltimā corporis adustionē qz pemptōez hūiditatis ipsius. nō sic aut̄ chimi nigri exitus: qz hoc pōt esse p̄pter ei⁹ digōnē. ¶ Nota tñ

q̄ p̄t talis melācolia generari ⁊ non egredi per secessum vel vomitum: ⁊ nō erit mortalis oīno: q̄ erit pauca: vt p̄ in herpete estiomeno. ¶ Et tu hec nota. vt saluent dicta Gal. in cōmento. affo. allegatoꝝ. ad hunc sensuz in p̄nosti cis vituperat Hypo. humores puros: q̄ cuz vltimato excessu qualitatis dominātis in eo. bi enim s̄gn̄t totius coz poris complexionem ad illaz qualitates declinare aliter non essent hoc modo puri.

¶ Viridis autem egestio caloris innati significat extinctionem.

¶ Dic docet s̄ḡta viridis: ⁊ dīc q̄ egō viridis s̄ḡt extinctio nē inati caloris. ¶ Ubi nō. q̄ viridis q̄nq̄ est yrealis aut similis indico que s̄ḡt congelationē: ⁊ per illā viā mortificationē inati caloris: q̄nq̄ aut s̄ḡt colerā zinariā aut p̄raf sinā. ⁊ ideo incendiū tale vt inde sequat̄ extinctio p̄ viā resolutionis: vtroq̄ ergo mō significat caloris inati extinctionē. Et hoc intelligat̄ si nō fuerit p̄pter olera ⁊ rez tingentes aut in pueris in quibus leui ex adustione lactis accidit egestio viridis.

¶ Et similiter fusca.

¶ Ponit significata fusci. Et patet.

¶ Egestio quoq̄ plerūq̄ ex sui cognōscit̄ forma ex absentia inflatōis sue aut ex inflatōe: q̄m inflata sic stercus vacce significat v̄tositatē.

¶ Docet cognoscere egestionē ex sui forma. i. figura quā habz post exituz: ⁊ q̄ inflata sicut stercus vacce significat inflatiuā ventositatē. Sed dices tu hāc quō recipit. ¶ Dicit q̄ paulatim attracta humiditate ad epar per meseraicas fit min⁹ ⁊ minus fluida: ita q̄ tandē in monoculo ⁊ colon complē cōstantia ⁊ grossicies quā dz habere. ⁊ ideo apparitio egestiōis formate ī dissinteria significat sanitatem superiorū intestinoꝝ ⁊ monoculi. Et quando multaz habz ventositatē post exitum nō seruat figuram quā habet in exitu ⁊ acquirat̄ in ficteri: sed quādo caret illa ⁊ est debite substantie seruat eam.

¶ Et est cū ex hora sui cognōscit̄: q̄m cum egestionis exitus festinat ⁊ horā q̄ egredi solebat antecedit: signū est malum: q̄ fellis significat multitudinē ⁊ virtutis retētine debilitatē: ⁊ si ei⁹ tardat̄ exitus digestiue significat debilitatē ⁊ itestinoꝝ frigiditatem.

¶ Docet significare ex hora exit⁹: ⁊ duo ponit signa rōne quozūdaꝝ cōiunctoꝝ. ibi (Et humiditatis.) Dicit p̄mo q̄ egestio cognōscit̄ ex hora exitus. nam illa que festinat ad exeundū est mala: q̄ significat abundantia colere stimulat̄ ad exitū aut debilitatē retētine. S; q̄n significat debilitatē digestiue ⁊ frigiditatem intestinoꝝ.

¶ Et humiditatis ⁊ sonni multitudo ventositates significat inflatiuas. Colores quoq̄ extranei ⁊ diuersi mali existunt: ⁊ nos ipsos ī libro nomiabimus particulari.

¶ Facit q̄ dcm̄ est di. q̄ multitudo humiditatis ⁊ soni significat v̄tositatē inflatiuā q̄ est cā soni: ⁊ colores exnei ⁊ diuersi cōmixti significat etiā malū: q̄ significat humorē malū cōmixtū aut ipotetiā v̄tutis sup̄ cibū equādū.

¶ Que vero ex egestionē est melior est iuncta que est similiū p̄tū ⁊ in q̄ aquositas siccitati est vebemēter admixta: ⁊ cui⁹ spissitudo ē sic mellis spissitudo ⁊ cui⁹ exit⁹ est facilis ⁊ nō p̄sigit: ⁊ cuius color attinet citrinitati ⁊ nō est multi fe-

toris: neq̄ est priuata fetore: ⁊ nō hz gurgulationē neq̄ rugitū: ⁊ nō hz spumā: ⁊ ei⁹ exit⁹ est in hora in q̄ solz ⁊ p̄m quātitatez q̄ ei q̄d comedī est p̄pinq̄ in quātitate sui.

¶ Dic docet qualis debz esse egestio laudatissima: ⁊ p̄mo facit hoc. secūdo ponit duo notāda. ibi. (Et scito) De prima dicit q̄ illa egestio que est omniū melior debet habere decem cōditōes. ¶ 1^a. q̄ ipa sit partiū siliuz: ita q̄ būditas est vebemēter admixta siccitati. Nam digō p̄fecta dz bñ cōmiscere hūidū cū sicco. ¶ 2ª cōditio. ē q̄ ei⁹ spissitudo siue grossicies dz esse grossicies siue spissitudo mell. Et p̄ mel nō debemus itelligere mel ceres. Nā esse debz ei⁹ spissitudo tāta vt possit stare cōiuncta p̄ter q̄ fluat ⁊ currat: vt 2°. p̄nostico. cōmen. 13. ¶ 3ª cōditio est q̄ ei⁹ exit⁹ sit facilis. significat. n. q̄ nō ē viscosa. ¶ 4^a cōditio est q̄ non pūgat itestina ī exitu. significat. n. q̄ caret p̄mixtiōe acuti p̄ter nām. ¶ 5^a cōditio est q̄ ei⁹ color attinet citrinitati p̄p cām dictā supra. ¶ 6^a cōditio. q̄ nō sit multuz fetida: q̄ si gnificaret putredinē: nec p̄uata sit fetore. Nā q̄ est sup̄fluitas iconueniēs p̄ n̄ro nutrimento dz h̄re odorē nō placētē nec delectatē. ¶ 7^a cōditio. q̄ nō h̄eat cōiunctā gurgulationē: neq̄ rugitū. hec. n. significat admixtionē v̄tositatis: q̄ dz esse p̄uata cū digō est optima. ¶ 8^a cōditio est. q̄ nō h̄eat spumā p̄p eādē cām. ¶ 9^a cōditio. q̄ exit⁹ ei⁹ sit in hora solita p̄p cām sup̄ dictaz. ¶ 10^a cōditio. q̄ sit q̄ntitas p̄portōate ad cibū iuxta modū dcm̄ in p̄n^o. capli.

¶ Et scito q̄ non ois egestionis eqlitas est laudabilis: neq̄ ois eius lenitas: q̄ quādoq̄ sunt p̄pter vebemēter maturatiōez in omni p̄te similem: ⁊ quādoq̄ sunt p̄pter adustionez ⁊ liquefactōez similes: ⁊ tunc q̄dē sunt ex deterioribus significatiōibus. Et scito q̄ egestio que est tēperate eētie q̄ est ad tenuitatē nō est laudabilis nisi cuz nō sunt cū ea rugitus neq̄ ventositates neq̄ ī sui exitu paulatim itersecat̄: ⁊ si non possibile est vt eius exitus sit propter virus molestās q̄d est ei admixtuz: ⁊ nō p̄mittit vt coniungatur.

¶ Ponit duo notanda. p̄mū est q̄ nō ois equalitas neq̄ ois lenitas est laudabilis. Nā quādoq̄ sunt p̄pter bonitatem egestionis: ⁊ q̄nq̄ p̄pter dominiū equale caloris p̄ter nām adurentis: aut putrefaciētis: aut eliquantis: ⁊ q̄nq̄ ita sunt ex deteriorib⁹ significatiōib⁹. Et modus discernendi est ex fetore ⁊ colore ⁊ corporis alleuiatiōe aut cōtrarijs. ¶ Scdm̄ notabile est q̄ tu debes scire q̄ non ois tēpate eētie ē laudabil. nā n̄ dz cū illa eē v̄tositas neq̄ rugit⁹: neq̄ dz in sui exitu paulatim itersecari: q̄ si itersecat̄ pole est q̄ hoc sit p̄p virus molestās q̄d ē ei p̄mixtū ⁊ non p̄mittit vt ei cōiugat̄. i. vt vna p̄ alteri iugat̄ ⁊ c.

¶ Est aut̄ cū plerūq̄ solliciti fuerit de significatiōibus que in sudore ⁊ alijs apparēt rebus: veritamen de ipsis loq̄ p̄p̄ius est in sermone particulari. In sermone quoq̄ particulari similiter repies expositiōis augmentū in re egestionis ⁊ vrine ⁊ reliquorum.

¶ Dic excusat se a determinatiōe d̄ signis sudoris ⁊ sputi: q̄ determinare de istis v̄t sibi meli⁹ ī libris particularib⁹ ⁊ c.

¶ Explicit cōmentum clarissimi viri Ugonis Senensis in primam ⁊ secundā sen primi canonis Auicenne.

Questio

Primum Doctoris magistri Antony fauētini q̄stio de febre edita in felici studio Ferrariensi.

Veritur ut febris sit p̄plo. et p̄batur q̄ nō. p̄mo sic. Cōplexio est q̄litas q̄ puenit imediate ex actōe et passiōe q̄litas p̄max in elemētis reperitur. p̄ma p̄mi. caplo p̄mo. doctrine 3°. Febris aut fit imediate ex calefactū esse humorū vel spūum vel mēbroz que nō sunt elemēta. igit̄ febris nō est p̄plo. n̄a t̄z. et minor colligit̄ ex mēte oium medicorū: maior aut̄ est Aui. C. 2°. sic. febris ē calor. igit̄ si est p̄plo est p̄plo cala. igit̄ q̄n flegmaticus febricit h̄z p̄lonē calidā. nō igit̄ fridam. igit̄ nō est flegmaticus. n̄s est falsum: q̄ pari rōne homo iratus et exercitatus desineret esse flegmaticus. C. 3°. sic. p̄mutet̄ sor. colericus ad flegmaticū: et pono q̄ dū p̄mutat̄ ad flegmaticum icl̄piat febrere: et seq̄t̄ q̄ in eodē corpore calor simul et frigus itendit̄. si. n. febris est p̄plo: sor. p̄plo in calore itendit̄. cū igit̄ eadē in frigore itendat̄ vt cōstat ex casu idē in calore et frigore simul itendit̄: cōfirmat̄ in febre augmastica cibi et potus fridi refrigerat̄ p̄lonez. Febris aut̄ continue itendit̄ ex quo est augmastica. igit̄ si febris est p̄plo eadē res in calore simul et frigore itendit̄: postremo febris ē calor. igit̄ febris est q̄litas p̄ma et simplex: p̄plo aut̄ est q̄litas 2° q̄ puenit ex actōe et passiōe p̄marū. igit̄ febris nō ē p̄plo: n̄a optima: et maior ē nota ex diffōne febris. minor aut̄ p̄stat ex diffinitōe complexionis.

Sed contra est est q̄d Gal. et Aui. et oēs medici veteres dicūt febrē esse malaz p̄lonem calidā: q̄d in sequētib⁹ patebit.

Circa solutionem q̄onis tres fient articuli: in p̄mo videbitur q̄d sit p̄plo quo meli⁹ solui q̄stio possit. in 2°: videbit̄ an in eodez subo simul esse possint p̄plo et q̄litas p̄ma. in 3°: tractabit̄ p̄ncipale p̄positū. C. Quantū ad p̄mū supponit̄ p̄mo media extremis esse tria: sc̄l̄z trietate ip̄fecta. Suppō p̄z ex p̄bia. mediū. n. sapit nām extremi. ex quo seq̄t̄ q̄ est ip̄ossible aliq̄d subm a media qualitate et ab extrema absolute denoiari. nō. n. p̄nt de eodez tria simul p̄dicari. vñ nō est possibile idē pallidū ē et albū absolute: sc̄l̄z soluz in resp̄cū. pallidū. n. ad fuscū est albū: sc̄l̄z nō absolute albū. C. 2°: supponit̄ ex nālī p̄bia calm et frigidū tria esse mediata eodē q̄z mō hūidū et sicuz: q̄d hoc mō declarat̄. Calor verus et simplex q̄ est q̄litas p̄ma est q̄ in omni mā mixta in quaz agit semp cōgregat homogēna et segregat etherogēna: frig⁹ aut̄ q̄d est simplex et p̄ma q̄litas est q̄d congregat homogēna in omni mā mixta i quā agit et etherogēna: vt p̄z ex diffōne vtriusq̄ posita. 2°: d̄ generatōe: et 4°: metheororū. nō. n. p̄nt calor simplex aliq̄n homogēna segregare: et aliq̄n cōgregare ex quo simplex est et vī alteri⁹ agere nō p̄nt: sicut viride: q̄d mō oculū cōgregat mō disgregat. non. n. est simplex nigredo neq̄ albedo: sc̄l̄z composita: simplex aut̄ nigredo semp cōgregat. nō. n. p̄nt disgregare ex quo nihil albedis participat. Cū igit̄ iter semp cōgregare homogēna et etherogēna segregare et semp cōgregare vtracq̄ sit mediū: q̄d est aliq̄n cōgregare aliq̄n segregare: mediuz erit iter calm et frigidū. idē p̄stat ex p̄p̄a actōe vtriusq̄. ē enī calī simplicis semp et oēm māz in quā agit calefacere: fridi aut̄ frige facere: mediū aut̄ est aliq̄n et aliq̄n calefacere. aliq̄n vō et aliq̄n refrigerare. igit̄ mediū aliq̄d necē ē eē. sicut si albi est oēm oculū disgregare. nigri vō cōgregare. Cū mediū sit iter vtrūq̄: necesse est iter albū et nigrū mediū dari: eadē rō p̄bat in auaro et p̄digo. est. n. auarus qui semp retinet: et q̄n opz et q̄n nō opz: p̄digus aut̄ q̄ semp expendit et q̄n opz et q̄n nō opz: cū igit̄ mediū sit iter vtrūq̄ opz iter auaz et p̄digmū mediū iueniri. C. Similit̄ p̄bat̄

inter humidū et siccū medium dari. est. n. humidū q̄d alie no terminio facile terminat̄. siccū vero q̄d difficile vt cōstat ex diffōnib⁹ eorū. 2°: de generatōe: et 4°: metheororū traditis. iter difficile aut̄ et facile est mediū. igit̄ r̄c. C. Idem p̄batur p̄t̄ ex p̄p̄ia vtriusq̄ actōe vt itelligenti constat. C. Idē p̄z ex Boe⁹: in lib. p̄dicamentorū q̄ ait. calm et frigidū tria eē mediata. C. Idē Auerro. dicit. 3°: de aia. cōmē. 4°: in fine his v̄bis. i sensu tactus iuenit̄ mediū inter tria que cōprehēdit. tria. n. alia sunt in spē a medys. idē dicit. cōmento. iis. sc̄l̄z de aia. C. Idē videt̄ sentire beat⁹ Thomas in summa s̄ Hen. lib. 4. caplo. si. et sup̄ Boetium de tri. et in libello de mixtione elementorū.

C. 3°: supponit̄ ex p̄bia q̄ mediū fit p̄xime ex mutua actōe extremorū si extrema sint actiua iter se et passiuā: aut̄ p̄xime ex mutua actōe mediorū. Suppositio p̄z. Si. n. extrema sint actiua iter se et passiuā neq̄ alteruz ex toto alteri dominet̄ necesse est cōtinuata actōe vtrūq̄ corrūpi: cum igit̄ mediū hēant necesse est mediū aliq̄d generari: vt ex 2°: de generatione colligit̄ ab Aristot. et Auerroy et. io. metaphysice. Si aut̄ alteruz alteri ex toto domiaref fieret alterius corruptio aut̄ alteri⁹ generatio. Et si multa sint media eadē rōne iter se agētia poterūt corrūpi: et mediū aliq̄d generari. sicut ex actōe albi et nigri fit medius color: et ex actōe mediorū colorū vel saporū vel odorū fiūt alij medij colores vel saporē vel odorē nisi immediati sint et p̄ximi. nō. n. infinite sunt spē mediorū ex quo extrema sunt finita: vt d̄ in lib. de sensu et sensato.

His positis p̄ma p̄clo ē. Complexio est qualitas vna et simplr media iter caloz et frigus aut iter humorē et siccitatē. p̄bat̄. Complexio est q̄litas que fit ex actione et passiōe qualitatū p̄max in elemētis reperitur: q̄d itelligi debz p̄xime et imediate vt nōnulli dicunt: colores enī et odorē et saporē ex eadē actione fiunt: sed nō p̄xime: nulla aut̄ qualitas fit p̄xime et imediate ex actōe dicta et passiōe: nisi qualitas media iter q̄litas p̄mas. igit̄ r̄c. n̄a optima: maior ē diffō p̄lonis tradita ab Aui. et ab oib⁹. minor aut̄ cōstat ex 3° suppone et 2°. voco aut̄ p̄lonem qualitatē simplicēz nō virtute: sed actu. est. n. potentia et v̄tute cōposita actu simplex sicut color medi⁹. C. Correlariū p̄mū. Cōplexio non est qualitas sc̄l̄z. q̄litas aut̄ secundā voco q̄litas q̄ nō est p̄ma: neq̄ ad p̄ximū gen⁹ p̄max pertinet: vt ē color: sapor: odor. q̄litas. n. que est p̄plo est media iter qualitates p̄mas velut iter tria: mediū aut̄ et extrema p̄tinent ad idē p̄ximū genus: q̄z oēs h̄z qualitates sunt iuicēz trie. sicut omnes colores et extremi et medij ad idē p̄ximū genus p̄tinent: ad aliud vō saporē. C. Sc̄dm. p̄plo non est aliqua qualitas sc̄l̄z p̄ter h̄z qualitates medias et colores et saporē et odorē vt q̄daz vident̄ imaginari: probat̄. omnis huiusmodi qualitas sc̄l̄z quecūq̄ est nō potest ex actione et passione p̄marum qualitatū simplicū imediate produci. p̄us. n. producit̄ media que est p̄p̄y generis. sicut ex actione saporū iter se p̄us fiunt medij saporē et odorē. C. Tertius complexio est qualitas tangibilis: itensibilis et remissibilis: q̄d Ugo negat: deductio itelligēti p̄z: q̄d nisi verū esset nō cōtingeret alteruz altero colericiorē esse neq̄ temperatiorē neq̄ signū sumptuz a temperie calidi et frigidi eēt signū sumptū a suba p̄lonis tēpate. C. Quartū. nulla est p̄plo equalis ad p̄odus. si. n. fit p̄plo ex trius iuicem agentib⁹ necesse est aut equipotētia sint aut nō. si aut̄ equipotētia fuerit nihil fiet: vt d̄. io. metaphys. et idē 2°: de generatōe Auerroy. et 2°: colliget. et 4°: metheoro. cōmē. io. quantū. n. alteruz potest agere tantū alterū p̄nt resistere. si vō nō sunt equipotentia aut alteruz simplr d̄nat̄ alteri: aut nō simplr: sed ex parte quadā. si p̄mūz fiet alterius corruptio alterius generatio: vt iam d̄m̄ est: si sc̄dm fiet com

plexio: necesse est igitur in omni complexione alterum vincere alterum vinci. igitur omnis complexio vnius contrarium namque et virtutem magis sapit quam alteri. ¶ Unum Auerrois hoc argumentum probat contra Gal. nullam complexione proprie temperata esse ad pondus. in 2º enim libro de generatione. sic dicit. mixtio triorum fit quando alterum non dicitur super alterum: neque habet equalitatem potentiam: si enim potentia alterius fuerit simpliciter dicitur: corruptio erit dicitur: et generatio dicitur: et si equalitatem fuerit potentie: tunc non fiet altera forma: sicut declaratum est in metaphysica. et cum potentia alterius non fuerit dicitur simpliciter: sed dicitur dicitur a: generabitur ex eis aliquod medium: sed tamen declinat ad partem dicitur: et ideo hoc medium cum eo quod est declinat ad aliquod extremorum habet aliquam latitudinem recipiendam magis et minus. ¶ Et ex hoc apparebit etiam ipse esse aliquam complexione temperata: quam posuit Gal. scilicet temperantiam que est forma extrema que sunt in fine non temperantiam que est forma extrema proportionis speciei in qua considerat medicina. Ex quibus verbis constat complexione esse habet qualitatem mediam que dicta est: et quod intendi potest: et remitti: et quod non est equalis ad pondus. ¶ Idem dicit contra Gal. 10º metaphysice. ¶ Idem 2º colligit. per causa. et ultimo. eadem ratio probat in graui et leui dari non posse aliquod medium equalitatem ad pondus quod probat Auerrois in 2º colligit. argumento generali: quod colligitur potest habet omnino quod compositum est ex duobus solis specie differentibus: alterum habet tanquam formam: alterum tanquam materiam. sic enim Aristoteles probat animam esse formam dicens: anima constat ex duobus solis specie differentibus corpore. scilicet anima: alterum igitur est forma alterum materia: forma autem est qua principaliter res est id quod est: anima autem animalis: et plante habet igitur est forma. si enim aliquid ex duobus solis specie differentibus constat: necesse est ex vno principali pedeat: si enim utraque haberet equalitatem principatum cum sint specie diversa non esset multitudo recte instituta: neque a natura fieri posset que nihil nouit facere: nisi quod recte institutum est et ordinatum: oportet igitur alterum esse formam: alterum materiam: vel proportionale: forma autem est que materie dicitur et agit. igitur in omni composito ex duobus solis specie differentibus: alterum superesse: alterum vero subesse. ¶ Dixi autem ex duobus solis specie differentibus. nam binarius constat ex duabus unitatibus: quare neutra est forma: sed utraque materia: linea quoque ex duabus constat medietatibus: quare utraque est materia: sed non differunt specie. ¶ Preterea. nec numerus per se vnus est: sed multitudo: aqua quoque habet ex duabus medietatibus constat: non tamen ex solis duabus medietatibus: sed ex materia et forma. ideo si quod medium est inter graue et leue: quod ex differentibus simpliciter leuis: et simpliciter grauis probari potest: necesse est vno magis quam altero participet. ¶ Idem Auerrois per celi. 2º. 7º. bis verbis. ipse est enim in corporibus compositis aliqua compositio equalitatem: et nos post declarabimus: et si esset aliquid compositum equalitatem: contingeret quod aliquid corpus non moueretur omnino: sed staret in quocumque loco poneretur: scilicet staret aut superius: aut inferius: aut in medio duorum contrariorum: et moueretur in ceteris: quod non inuenitur. ¶ Idem Alber. eodem loco. et Egidius 3º dicit anima. capitulo ultimo. Idem beatus Thomas in questionibus de malo. Idem Avicenna prima prima. capitulo de complexione dicitur per hoc probare quod impossibile est aliquo modo dari equalitatem ad pondus.

¶ Jacobus autem et alij ideo putant dari aliquod equalitatem ad pondus: quia putant contraria inuicem coniungi in eodem subiecto: unde quando fit transitus ex summa leuitate vel caliditate in summam grauitatem vel frigiditatem: necesse est ad equalitatem ponderalem venire: sed contraria non possunt simul esse. vt probat in 3º articulo. ¶ Preterea. si admittatur aliquid ex grauius et leuius equalitatem compositum esse non est necessarium sequi quod dicitur. corpus. scilicet huiusmodi in medio aque et aeris positum moueri circulo: in quolibet autem elemento si totum ponatur moueri vel sursum vel deorsum: corpus enim mixtum quod mouetur ex loco in quo est: id mouetur: quia querit locum naturalem: si enim esset in loco

naturali non moueretur: corpus autem iam dictum non maiorem habet affinitatem cum vno quam cum alio. ideo quodlibet elementum est locus sibi naturalis in quo appetet quiescere: habet virtutem habeat motiuam que ad resistentiam proportionem habet debitam. nam quando aqua ex igne venit in speciem aque: adhuc virtus motiua obtinet proportionem suam que non mouet: eo quod non appetit. ¶ Preterea. si corpus datum sit bipedale: et medietas sit in aqua: medietas in aere: non poterit circulo moueri: nulla enim est ratio cur in dextrum potius quam in sinistrum moueat: nec cur vnum pedale potius quam alterum sit principium mouendi. ¶ Preterea. motus simpliciter naturales habent finem in quem tendunt: quo habito quiescunt: unde motum elementum vel mixti corporis naturalitatem impossibile est infinitum esse: quia natura: que non est intellectus: non mouet ad aliquid quod haberi non potest. Si autem datum corpus circulo moueretur semper moueretur: nec vnquam quiesceret.

¶ Quartum correlarium. Impossibile est idem corpus complexione esse: et absolute calidum vel frigidum. Correlarium patet ex correlario prime suppositionis et conclusionis iam probata

¶ Quintum: non omne mixtum est calidum quo ad equalitatem ad pondus: nec omne humidum. probat. complexio enim est qualitas media inter qualitates primas: que vt iam probatum est vel vna vel altera magis participat: si calido vel humido necesse est contraria sit alteri: que contraria magis participat: duorum autem contrariorum si vnum est in rerum natura et alterum: quoniam vtrumque ad mundi integritatem pertinet. vt dicitur primo celi. Igitur si complexio reperitur calida vel humida reperitur frigida et sicca. et e contrario. omnis autem complexio alicuius mixti naturalis est complexio. igitur etc.

¶ Confirmat. mixta calida et frigida humida et sicca sunt inter se contraria. si igitur dantur mixta calida et humida: necesse est dari frigida et sicca. Alioquin calido et frigido agentibus nunquam contingeret frigidum ex parte calido dari adeo quod vtrumque corrupto complexio fieri possit: et mixtum aliquod quod philosophie repugnat. ¶ Idem constat in his mixtis que coagulata specie a frido vt sunt miella: ossa: nerui: cartilaginee: melancolia: flegma: lac: et similia: que si calida sunt ex participatione solum sunt calida: vt aqua: sed calitate ablata sentiuntur frigidissima. vt Aristoteles dicit 4º meteororum.

¶ Quidam tamen putant omne mixtum absolute calidum esse: maxime vero animatum corpus et viuum: quorum potissimus est Herilis. prima prima longa circa hoc disputationem faciens. ¶ Argumenta autem breuiter sunt hec. ¶ Primum est. cuiuslibet mixti generatio est per digestionem. In omni enim mixto oportet humidum sicco misceri: quod est opus digestionis. Digestio autem fit a calido. igitur omne mixtum a calido fit. quod autem fit a calido absolute calidum est. ¶ Secundum est. omne mixtum putrescit: putrefactio autem est corruptio proprie et inate caliditatis ab aliena caliditate: quod fieri non potest: nisi in quolibet mixto calor regat et dominetur: quoniam enim humidum continere non potest: eo quod defecit fit putrefactio. si igitur in quolibet mixto calor dicitur et regit: oportet omne mixtum calidum esse. ¶ Tertio adiungi potest. quod Aristoteles dicit 4º meteororum. his verbis: facturum autem frigidum vt corruptionem: aut forma accidens. ¶ Idem quoque Albertus inuere videtur 4º meteororum. si diligenter legatur. Quod vero omne viuens sit calidum et humidum persuadent pluribus argumentis. ¶ Primo: quia omnis operatio viui corporis calido et humido perficitur vt spiritu et sanguine: aut proportionali. ¶ Secundo. quia in quolibet viuo fit nutrimenti conuersio in substantiam corporis nutriti: conuersio autem huiusmodi est opus caloris. ¶ Tertio: quia generatio viui corporis est prima participatio anime in calido naturali: et vita est eius permanensio.

¶ Sed contra est: primo quod aristoteles dicit generationem mixti corporis a calido fieri et frigidum: et idem dicit 2º de generatione.

Questio

C Dicit autē beatus Thomas 4.º metheozoz. si est opus beati Thome. q. ideo dictū est generationes mixta a calido et frigido fieri: quia quedam mixta generant a frigido. **C** Item Arist. dicit eodē 4.º q. coagulata. s. a frigido. vt sunt inq. beatus Thomas metalla difficile putrescūt: q. magis frigida sunt q. aer sit calidus: qui tamen absolute calidus est in naturali sua dispōne. **C** Item Arist. iuxta fines quarti metheo. dicit q. ea mixta: quoz mā magis est aqua nāliter sunt frigida qualia sunt metalla. **C** Idez cōstat in cristallo: glacie: grandine: niue: pruina. **C** Item Arist. dicit in lib.º de aialibus q. cerebrū frigidū est: et ad tactuz fridū sentit. q. Ugo dicit se exptū esse nōnunq. in fractura capitis. **C** Item sunt fruct.º quidam et potētia et tactu fridi: vt succus limonū: arancioz: prunoz et piroz imaturarum et agresta. **C** Item Gal. dicit 2.º tegni. q. signū cōplonis fride est q. manib.º fridū corpus sentit. **C** Item dicit q. corpus temperatū mediocritatē in oibus seruat: non. n. h. multam carnē: nec paucā: nec oīno durū: nec molle: nec calidū: nec fridū: nec humidū: nec siccū. Si vō dicat frigidū corp.º iudicari fridū: hoc est minus calidū q. temperatū: necessariū erit iudiciū fridū pendere ex iudicio et cognitione tēperati: temperatū autē non iudicat temperatuz: nisi ex eo q. nec calidū nec frigidum sentit. vt Gal. dicit in pncipio secūdi velut signo a substātia sumpto. Si igit.º omne viuens absolute est calidū oportet temperatū eo iudicari temperatum. q. nō est fridū ad temperatū: nec calidū. In cognoscēdo igit.º temperato oportebit cognitionē eiusdē tēperati antecedere q. est ridiculū. sic enim si deberet iudicari a me dico for. esse tēperatū maxime in oplone per signa a Gal. tradita oportet p. scire ipsum esse tēperatū in oplone. **C** Preterea. si corpus tēperatū nō est vere mediuz inter extremā calitatē: et extremā friditatē cuz qbus ob earum intensiōē vita non pōt supesse: sed solū est mediuz inter excessus tēperamēto iproporcionatos: vt Jacob.º dicit: sequitur corpus tēperatū nō esse mediū iter multaz carnē hīs et paucā: sed potius vergere in paucā carnē: q. ita deducitur: extremū fridū et siccū est paucissime carnē: aut illi p. ximus: cōplexio enim melācolica est frida et sicca et paucissimi sanguis et carnis: calida vō et humida est plurimi sanguinis et carnis. si igit.º extremo frido et sicco p. ximus est temperatuz q. calido et sicco p. ximus erit pauce carni q. multe. cuz tñ Aui. dicat q. magis inclināt in crassitiē quādam q. in maciē. Sed hec mā als latius. **C** Ad p. mū igit.º dici pōt nō omne mixtū per digestionē fieri: vt est nix: cristallus. **C** Scdo. cōcesso q. per digestionē fiat nō o. z simpliciter caliduz esse: q. facta digestionē pōt post aduenire frigidū cōgelās a quo calore expulso fit res frigida: vt in metallis cōtingit et cornib.º: et vnguib.º: et ossib.º: et neruis: q. nisi frida essent nō lederent a frigido: nec flegmatici: nisi fridi eēt iuuarent ab estate: sicut iuuari dicit Hy. et Gal. 3.º particula affozif. **C** Preterea calor nālis a quo fit digestio nō est nisi oplexio quedā: que h. aliquādo plus sapiat fridū q. calidū: digerit tñ vi calū: q. habet vnde digestio sanguis in lac a māmillis facta a cōplexione nāli fit māmillaruz que fride sunt sanguini cōparate: et ossa que sunt sanguine frigidiora sanguinē suū digerūt. et cerebruz sanguinē suū se calidiorē: et ex spiritu vitali generat animales digerēdo: q. Jacobus quoq. a veritate aliq. coact.º cōcedit: et in questionib.º tegni. et in 2.º terty canonis. **C** Preterea a calido celesti pōt fieri digestio. l. z paucū sit et frigore minus: a quo postea res spiffescit: et cōstat: sicut Auerrois inuit 4.º metheozoz. cōmēto. io.º iuxta finē: et idez Arist. in libro de aialibus: qui calor potissimū est in seminib.º rerū animataz. **C** Ad 2.º or. q. metalla putrescūt que frigida sunt. verū: q. cōplexione quadā participāt que est calidū naturale: eoz que quādo tantū habet calidi quāto opus

est ad regēdū humidū nō putrescūt: quādo autē nō habet: sed deficit ex frigore vel alia qualibet causa educit foras calidū naturale a calido cōtinētis quo calido educit et humidum: sed nō ppter hoc cōcludere omne q. putrescere pōt calidū absolute esse. Albert.º autē q. dixerit suam habuit opionē. **C** Ad 3.º or. q. Gal. in libro cōplexionum nō putat omne viuēs absolute calidū eē: nec humidū: nisi eidē mortuo cōparet formice et tortuce et pisces multi nā sunt frigidi et cutis: quedā est frida: quedā sicca: et dura: vt ipsemet dicit in 2.º tegni. verū autem est q. vita est per calidū et humidū: puta per spiritū et sanguinē vel pportionalia que absolute sunt calida: sed non op. z quodlibz in quo est aliqd calidū absolute caliduz esse: sed op. z partes calidas adeo domiari vt res absolute calida dici possit in rosis: in sandalis: in prunis imaturis et limonibus sunt partes quedam ignee et calide: sed adeo pauce sunt vt nō possint totū reddere calidū: in viuo igit.º corpore partes calide dominant saltem vtute: non mole. **C** Ad quartuz or. q. in partibus corporis animati est calor nālis qui vi calidi digerit nutrimentū siue absolute plus habeat calidi siue non. **C** Preterea. vt dictū est adsunt spūs: vt spiritib.º quedam pportionalia que sunt calida: quoz auxilio fieri potest nutrimentū conuersio. **C** Ad qntuz solutio patet ex dictis: nisi enim materia in quā anima debet itroduci participaret huiusmodi spiritu: aut pportionali: nō posset aia itroduci: sed non oportet absolute calidā esse. Q. vō non omne mixtuz absolute sit humidum: patet: quia quedam ex terra maxime cōstant: vt patet in sulfure: in lapidib.º: et ossibus: et cornibus: et similibus.

C Sextum correlatiū. nulla complexio potest in sua specie intensissima esse: adeo q. naturaliter non possit esse intensior: sit enim a. complexio que fieri potest intensissima: et constat: ex quo medium est inter cōtraria per ipsam intensam in calore vel frigore vel humore vel siccitate posse fieri transitum ex vno cōtrario in aliud: sicut per calidum fieri potest transitus ex nigro in albus: et econuerso. sit igit.º intensissima: et constat q. agente actionem suam cōtinuante quod intēdit in contrarium et extremum materiam in quam agit deducere tandem corrumpet huiusmodi complexionem. Si igit.º nūc est intensissima: et non potest esse intensior cum imediate post hoc actio agentis ad aliqd terminet: necesse est in contrariū terminet: et per cōsequens non dabitur primum instans forme in qua actio agentis terminat: puta caloris: aut alterius forme. q. est falsum: nūc enim supponimus dari p. mūm rerū pmanentium et qualitarū et substantiarū. et non vltimum ex Arist. 8.º p. physicoz. q. inferius magis apparebit.

C Septimum. non potest dari colericissimus homo: nec temperatissimus.

C Octauum. impossibile est in eodem corpore vel mēbro multas esse eiusdem generis cōplexiones: probat. omnes complexiones eiusdē generis sunt inter se cōtrarie: vt colores oēs inter se: et sapes. Si igit.º vna adest o. plo nō pōt altera adesse: aliter oportet idē habere: et plus et minus: vel calidi vel frigidi: vel humidi vel sicci: vna enim complexio differt ab alia: ex hoc q. altera plus habet vni.º: altera alterius: aut ex eodē vna plus habet alia minus. Complexio enim calida non est vnius speciei: sicut nec calores meduz plus albo p. cipātes q. nigro oēs sunt eiusdē spēi.

C Nonū. si aliquod mēbruz natura est frigidū ex complexione innata: q. ex influxu vel spūs vel sanguis fit calide complexionis priorem perdit complexionem: et nouaz induit: sicut ossa: quādo sunt mortua frigidam habent complexiones: et lac: q. extra vbera diu p. māsit que duo antea erāt calida p. cipatione spiritus et sanguinis.

C Decimum. quot sint species complexionū specialissime

certo sciri non potest. probatur: non enim potest sciri quot sunt species mediorum inter contraria ex quo non constat nobis quot modis: et vix contraria possunt misceri: hec. n. sunt secreta nature: nec enim sciri potest quot sunt species colorum mediorum. ¶ Secunda conclusio: nulla complexio proprie est composita. probatur: omnis complexio est qualitas: omnis autem qualitas est vna: composita autem complexio: si qua est non est vna qualitas: sed due ex quibus non fit vnum per se: non enim agunt iter se: nec patiuntur. igitur etc. Solent tamen medici quasdam complexiones dicere compositas complexione vocantes numerum duarum complexionum sibi inuicem consentientium ut est calida et sicca complexio que non sunt vna complexio: sed due.

Quantum ad secundum articulum. supponitur primo quod maior est contrarietas extremi ad medium quam mediorum inter se. Suppositio patet: si enim medium contrarium est medio: hoc est: quia extremi ratione participat: igitur eidem medio extremum magis contrarium est: aut saltem non minus: quod nostro proposito sufficiet. ¶ Secundo supponitur. quod contrarietas terminorum est causa contrarietatis motuum secundum physicos. ex quo sequitur quod maior est repugnancia iter terminos motuum contrarios quam inter motus: quod propter quod vnumquodque: et illud magis. ¶ Tertio supponitur. quod contraria differunt ab inuicem ex propria natura et specie sua: ut album et nigrum: dulce et amarum: non enim ex alia natura possunt esse contraria: alioquin non essent per se et proprie contraria. ¶ Quarto supponitur. quod contraria sub eodem genere posita maxime distant ab inuicem. ¶ His positis sit hec prima conclusio. Non est possibile complexione et qualitate primam et simplicem eiusdem generis in eodem subiecto esse. probatur. due complexiones eiusdem generis non possunt simul in eodem subiecto esse: ut probatum est. aliter idem esset plus calidi participans et minus. Sed contrarietas et repugnancia mediorum est minor: aut non est maior quam contrarietas extremi et medii: ut habetur ex prima suppositione. igitur etc. Ideo mirandum est de Jacobo qui videtur putare complexione esse huiusmodi qualitate mediarum que dicta est: et tamen in eodem membro ponit complexiones et calorem simplicem: et frigus simplicem: et aliquando equales. Idem Ugo in prima prima. et in questione magna quam edidit an complexio sit qualitas. ¶ Secunda conclusio. non est possibile duas qualitates extremas in eodem simul esse ut calorem et frigus. conclusio probatur potest ex conclusione iam probata: maior enim est contrarietas extremi ad extremum quam extremi ad medium. igitur etc. ¶ Sed probatur eadem conclusio pluribus argumentis: quia oppositum hodie currit per scholas: sed opinio huiusmodi sit contraria auctoribus probatis et doctoribus antiquis: et philosophis et medicis. secundum enim physicos. medium est in quod prius venit mutas quam in extremum. igitur si aqua debeat ex frigido in calidum permutari: oportet prius in medium venire: medium autem inter calidum et frigidum specie differt ab extremis. ut Averroes dicit 3° de anima. Memoro supra allegato. non igitur cum aqua incipit calefieri mox aufertur aliquid veri frigoris et introducit aliquid veri caloris: sic enim nunquam introduceret aliquid medii specie differens ab extremis. sed semper sola caliditas adesset et frigiditas: sed quandoque ex vna plus: quandoque ex alia: quandoque equaliter ut hi concedunt qui hanc opinionem sequuntur. ¶ Preterea eadem est natura totius homogenei: et cuiuslibet partis: et eadem virtus et actio. sicut Averroes dicit primo celi. Caliditas autem summa est quidam homogeneus: quod constat ex partibus eiusdem rationis: sicut dicunt qui opinionem sequuntur. igitur eadem erit virtus et actio totius et cuiuslibet partis: sicut eadem est virtus terre pedalis: et actio: et cuiuslibet partis que est descendere: est autem caliditas summe natu-

ra et virtus ut omni frigiditati sit contraria: et in omnem agat: nisi aliquid prohibeat: et nullam secum patiatur. igitur eadem erit natura cuiuslibet partis: nulla igitur frigiditas poterit esse cum aliqua caliditate: nec e contrario. ¶ Preterea frigiditas ut. 8. agit in omnem caliditatem ut. 8. nisi aliquid prohibeat: igitur actiuitas caliditatis ut octo est maior resistentia frigiditatis ut octo. cum igitur qualis est proportio totius ad totum: talis sit partis ad partes: actiuitas frigiditatis ut. 4. erit maior resistentia caliditatis ut. 4. igitur frigiditas ut. 4. agere poterit in caliditatem ut. 4. igitur duobus inuicem coniunctis: quorum vtrumque est calidum ut. 4. et frigidum ut. 4. alterum agere in alterum: et sic iter filia omnino fiet actio. ¶ Confirmatur. maior est resistentia caliditatis ut octo quam caliditatis ut. 4. sed frigiditas ut. 4. potest agere in caliditatem ut octo. igitur multo magis in caliditatem ut. 4. quod maxime continget: si duo sint subiecta ad imaginationem: quorum alterum sit frigidum solum ut. 4. alterum vero calidum solum ut. 4. nihil frigoris habens. ¶ Preterea non repugnabit aliquid eodem tempore ad calidum ut. 4. et frigidum ut. 4. simul intendi et moveri motibus contrariis. Maior enim est repugnancia terminorum quam motuum. ut dicitur in 3° suppositione. ¶ Preterea. si caliditas ut octo. et frigiditas ut octo: maxime repugnabunt quam caliditas ut. 4. et frigiditas ut quatuor. quia magis elongantur a natura contrariorum. cum igitur iuxta positionem sit possibile caliditatem ut quatuor: et frigiditatem ut quatuor simul esse: multo magis frigiditatem ut. 3. et caliditatem ut. 3. ¶ Nec obstat quod dicitur latitudines oportere compleri. hoc enim oportet probari non solum dicere. ¶ Preterea sequitur quod non sit reactio: quod sensui repugnat. et mixturem tollit: quod tamen deducitur hoc modo. Sit. a. materia prima solam quantitatem habens cum humiditate: aut siccitate: siue materia sit aliud a quantitate: siue non: in qua nihil sit frigoris: nec caloris: iuxta imaginationem: et sit. b. aqua summe frigida que calefiat: et tandem fiat ignis: et constat quod. b. aliquando plus poterit calefacere quam frigefacere aliquando minus. igitur aliquando equaliter. capiatur igitur b. quando tantumdem potest calefacere quantum frigefacere: siue habeat equalem caloris mensuram et frigoris: siue non: et applicetur. a. materie in quam agit: ex quo nulla est resistentia ut positum est: aut igitur calefaciet: aut frigefaciet: aut neutrum faciet: si neutrum: aut hoc ideo euenit quod qualitates mediam introducit que non est calor: nec frigus: aut quia nihil agit. non primum: quod ut supra ex Aristotele et Averrois dictum est. Media qualitas non potest introduci quam contraria sunt equipotentia: ut est in casu. si secundum: hoc ideo est: quia altera qualitas alteri resistit ne agat: puta calor frigori et frigus calori. igitur si in materia. a. ponatur summa caliditas: et fiat ignis: vel summa frigiditas: et fiat aqua pura: multo magis resistentia frigiditati: ne agat vel caliditati. Sed si in materia. a. ponatur summa caliditas vel summa frigiditas agat. a. in. b. et. b. non agat. igitur etc. Quod autem calefaciat simul et frigefaciat fieri non potest. Idem enim mouerentur motibus contrariis. ¶ Preterea. calor et frigus sunt contraria: aut igitur quilibet calor cuiuslibet frigori est contrarius aut non: si primum: quilibet calor agat in quodlibet frigus: et illi repugnabit: nec poterit cum eo esse: quod positio negat. si secundum signentur calor et frigus contrariis: et sint ut positio dicit calor ut octo: et frigus ut octo. igitur ex 3° suppositione ex propria natura: et specie sunt contraria: igitur quolibet casu possibili posito quo erunt in rerum natura semper erunt contraria: sicut enim natura non auferet istis positum non auferet proprietatem: que nam sequitur. igitur si deus creet maiorem caliditatem quam ut. 8. eodem modo et frigiditatem: erunt contraria: quod est falsum: non. n. maxime repugnabunt: siue distabunt sub eodem

Questio

genere. ¶ **Q**uod si dicatur frigiditatez infinitam et caliditatem infinitam esse contraria statim concludetur non esse contraria: que enim non sunt: nec possunt esse in genere non possunt esse contraria: contraria enim sunt que sub eodem genere posita maxime distant: que autem non sunt nec possunt esse non sunt: nec possunt esse in genere: quia 4° topico rum. dicitur quod non entis non sunt genera: nec species: infinita autem caliditas et infinita frigiditas non sunt: nec possunt esse. non igitur sunt contraria. ¶ **P**reterea sequere est quod ignis et aqua non essent proprie inuicem contrarij secundum qualitates suas: quod est contra Aristoteli. 2° de generatione et philosophos omnes. ¶ **C**orrelarium primum. quando aqua ex frigiditate in caliditate permutatur prius remittitur in frigiditate donec ad primum non esse frigiditatis veniat in quo medium aliquod primo generatum est inter calorem et frigus siue sit tepiditas: siue aliud: quo itenso in ea qualitate versus quam aqua permutatur: tandem in simplicem caliditatem transit: in qua postea intenditur. ¶ **S**ecundum. necesse est dari primum caloris et frigoris et medij absolute: non autem ultimum. ut Aristoteli. dicit 8° physicorum. qui dicit quod datur primum albi non ultimum: nec exponi potest: sicut Burleus et nominales dicunt: quod datur primum huius albi: puta cuiuslibet gradus: sed non primum absolute albi: siue albedinis. Si enim sic intelligeret non dixisset dari primum albi non ultimum: cuiuslibet enim gradus datur primum et ultimum: quia in indiuisibili consistit. Nec tamen materia ad philosophos magis pertinet.

Quantum ad tertium articulum supponitur primo diffinitio egritudinis: que est dispositio non naturalis a qua operationes viuētis per se: et immediate sensibiliter leduntur. ¶ **S**upponantur secundo omnia que hactenus probata sunt. ¶ **P**rima conclusio. Febris non est calor qui est qualitas prima. si enim esset qualitas prima esset contraria complexionis: nec posset vna cum complexione esse: ut iam probatum est: cum igitur membrum vel corpus quod febricit semper complexionem habeat: non erit febris calor simplex siue qualitas prima.

¶ **S**ecunda conclusio. Febris est complexio: probatur. omnis enim calor: aut est simplex: aut compositus: non est autem simplex. ut probatum est. igitur erit compositus qui est complexio. ¶ **P**reterea febris est calor naturalis mutatus in igneum. ut Galenus. dicit prima affozismorum. calor autem naturalis est complexio: est enim complexio naturalis calido participans: ut constare potest ex dictis ex quo in mixto corpore non potest esse calor simplex: ut iam probatum est. ¶ **I**dem dicunt medici omnes: et maxime antiqui. ut infert Jacobus in prima primi. capitulo de complexionibus qui dicunt calorem naturalem et sanitatem et complexionem et mixtionem idem esse. ¶ **P**reterea. febris est morbus: aut igitur mala complexio: aut mala compositio: aut solutio continui: non oportet autem in febricitate fieri malam compositionem: nec solutionem continui: igitur erit mala complexio. ¶ **I**dem dicit Galenus in libro de febribus. quod imoderatio discrasie in superabundantia caliditatis est febris: imoderatio autem discrasie est ipsamet mala complexio imoderata: sicut moderata complexionis est complexio moderata. ¶ **I**tem Avicenna dicit. quod febris ethyrica est complexio facta membro conueniens. Idem indubitanter tenent omnes medici veteres: igitur quodam noui putent esse calorem qui est qualitas prima.

¶ **T**ertia conclusio. Febris non est calor compositus ex naturali et extraneo adueniente: posito quod alter ab altero differat: et ex utroque vnus calor fieri possit. probatur. calefactum esse spiritus est per se: et immediata causa febris effimere. non est autem immediata causa caloris compositi: sed per accidens solum: quatenus scilicet est immediata causa aduenticij et extranei. igitur etc. ¶ **P**reterea. calor extraneus po-

ri adiunctus est immediata et per se causa ledendi sensibiliter operationes. igitur ex suppositione prima est egritudo: que autem sit nisi febris dicatur fingi non potest. ¶ **P**reterea. si febris est calor compositus ex naturali et extraneo non posset tota febris auferri: nisi calor naturalis totus auferretur. Sed ablato calore naturali auferretur sanitas et vita. igitur tota febre ablata auferretur vita: quod est absurdum. ¶ **P**reterea febris est calor extraneus accessus in corde: sed calor compositus ex naturali et extraneo non est extraneus nisi ex parte. ergo non nisi ex parte est febris: calor enim naturalis qui preest non est extraneus: aut si est extraneus per accidens est extraneus: pari etiam ratione calor compositus per accidens est extraneus: ratione. scilicet caloris aduenticij: non igitur per se et primo febris erit calor extraneus. quod videtur mirabile. ¶ **F**ebbris enim ex se: et ex propria natura: et non ratione alterius extraneus est calor: et ut Galenus. dicit est ex genere suo preter naturam.

¶ **Q**uarta conclusio. calor naturalis siccitati coniunctus: propter quam operationes ledit non est febris. probatur eodem medio quo proxima. si enim calor naturalis ex sola siccitate ledit: immediata causa ledendi est siccitas: non calor. igitur siccitas est egritudo non calor. ¶ **P**reterea. si calor siccitati coniunctus est febris nihil repugnabit siccitatem ex qua ledit auferri: et magis ledere: ponatur igitur quod siccitas intendatur: et calor remittatur: ita quod equaliter vel plus ledantur operationes ex augmento siccitatis quam prius: et sequeretur aliquid magis et magis febricitare et continue refrigerari: quod claudit contradictionem. Si enim magis febricit magis calet. quod vero maior fiat febris patet ex augmento lesionis que a febre facta continue fit maior. augmentum enim effectus est ex augmento cause. ¶ **C**orrelarij: nec proprietas mala vel ex veneno vel ex humore putrido: nec alia qualitas calori naturali coniuncta ex qua operationes leduntur potest facere calorem naturalem esse febrem.

¶ **Q**uinta conclusio pro defendenda opinione Gentilis. si calori naturali calor nouus addi potest: vel idem specie vel differens specie calor additus est febris. Nec conclusio sequitur ex proxima. Si enim febris non est calor compositus: nec est solus calor naturalis qui preest: ut constat. in sanitate enim esset febris: necesse est quod sit calor additus: si calor addi potest. ¶ **P**reterea. hic solus est egritudo: ut probatum est: quia est immediata: et per se causa ledendi. Si enim queratur. propter quid ledantur actiones febricitantis rationabiliter respondentes dicimus: quia adiunctus est nouus calor extraneus vel ex sole vel ex cibo vel ex alia causa: sicut si themoni additus sit lignum ob quod nauis moueri non possit: dicimus quod lignum additum est causa non themo: nec aggregatum ex themone et addito. ¶ **P**reterea for. in sanitate existenti solo calore extraneo calori naturali addito et posito ponitur febris: et solo calore extraneo ablato auferretur febris. igitur calor additus est febris. ¶ **S**equentia est optima: quod oppositum contradictionem claudit ex terminis: antecedens etiam est manifestum. igitur etc. ¶ **E**andem conclusionem probat Gentilis tribus argumentis. ¶ **P**rimum est tale. Febris est morbus naturali adueniens complexionis. ut Galenus. dicit: hoc est naturali calori. Cum igitur omnis morbus non veniat nisi aut ex additione: aut diminutione. ut idem Galenus. dicit in libro de accidenti et morbo: ex additione naturalis caloris necesse est veniat: diminutio enim caloris est refrigeratio que non fit in febre. ¶ **S**ecundum est. si calori naturali adueniat frigiditas ea erit morbus non calor naturalis. igitur eadem ratio: si adueniat calori naturali nouus calor erit ille egritudo: et febris si actiones sensibiliter ledat. ¶ **T**ertium est. medici intendunt naturalem calorem seruare: additum autem corrumpere: non intendunt autem corrumpere: nisi febricitare. igitur calor additus est febris.

Quo non sit calor naturalis probat. primo: quia est calor preter naturam. Secundo: quia sextus digitus prioribus quinque additus est morbus: nullus autem prior: eadem igitur ratione calor additus erit febris non prior.

¶ Sexta conclusio. que ponitur contra Sen. probabiliter. Si calor specie differt a calore naturali: et uterque sit complexio: aut alter sit simplex: alter sit complexio: non potest teneri calorem naturalem superesse calore extraneo adueniente. Conclusio patet ex dictis: quia due complexiones contrarie non possunt simul esse: nec simplex calor et compositus.

¶ Septima conclusio. contra eundem probabiliter. Si calor additus est eiusdem speciei siue intensior siue non: non potest virtutem aliquam habere positum aliquid et absolutum producentem que eadem sit calori iam addito que calori naturali non competat. probatur. Ubi est eadem essentia et natura: est eadem virtus essentiam sequens vel eadem essentie: sicut virtus calefaciendi: que est eadem calori adest omni calori. si quid enim ex essentia sua est potens aliquid facere contradictionem claudit in aliquo esse eadem essentiam in quo non sit eadem virtus. Si igitur calor additus est eiusdem nature cum naturali calore: necesse est: si virtutem habet que sit eadem nature in calore naturali eandem reperiri. Et sequitur. quod si habet virtutem exiccandi: aut vim veneni: aut aliam habebit: et calor naturalis qui pest: ex quo etiam sequitur quod non potest calor additus agere in naturalem ex sua essentia vel virtute que sit eadem essentie.

¶ Et confirmatur hoc. quia frigiditas ut quatuor coniuncta caliditati ut quatuor non agit in caliditatem. igitur multo minus calor agit in calorem per se: per accidens enim forte non est inconueniens: maior. n. flamma comburit minorem.

¶ Octava conclusio. Febris est calor naturalis factus intensior quam debeat. Ex quo operationes sensibiles leduntur. Conclusionem autem non intelligo quasi calor compositus ex naturali et addito sit febris. Hoc enim iam reprobatur est. nec ponimus calorem calori posse adiungi in eodem subiecto. sed dicimus eundem calorem fieri posse intensiorem: eo solum quod magis reducit de potentia ad actum: sed nulla qualitas realis acquiratur que non fuerit prius. ¶ Probare autem quod intensio forme fiat hoc modo: et non per additionem gradus ad gradum in eodem subiecto est longe alienum a proposito: et magis ad philosophias pertinens: tria tamen argumenta ad presens adducemus ob curiositatem eorum qui in medicina querunt philosophica: ad probandum quod intensio non fit per additionem gradus ad gradum: nec remissio per ablationem que aliquantulum persuadent. ¶ Primum est. capiatur. a. caliditas vniformis intensa ut quatuor extensa in bipedali: et ad imaginationem tota ponatur in vno pedali eiusdem bipedalis: et arguitur sic. a. caliditas est eadem que prius fuit: et prius fuit intensio ut. 4. nunc autem est intensio ut. 8. pono enim quod caliditas extensa in. b. pedali tota extendatur in. c. alio pedali priore remanente. igitur creuit intensio a. a. 4. usque ad. 8. igitur aduenit ipsi alia intensio. ut. 4. cum igitur intensio non sit aliud quam qualitas intensa: ut pulchre demonstrat. calidior igitur aduenit alia qualitas: sed nulla aduenit ut constat. habet enim easdem partes quas prius: et non plures: sed caliditas vnus pedalis adueniat caliditati alterius: non tamen aduenit toti: nec prior fit intensior: nec ea que aduenit. igitur etc. ¶ Secundum est. creet deus aquam. c. summe frigidam: et relicta sue nature conuerti debeat in ignem cum nulla ratio possit assignari: cur vnus gradus frigiditatis prius auferatur quam alius: non poterit in frigiditate remitti: quod est falsum: non enim vnus gradus est posterius inductus quam alius: nec minus: nec magis fixus: nec celum vnus potius conseruat quam alium: quod potest in omnes equaliter agere. ¶ Tertium est. nullus calor intenditur.

igitur nec omnino calor: non enim calor qui prius est: nec qui aduenit qui non prius fuit: nec eadem ratione aggregatus ex utroque qui non prius fuit: intendi autem est moueri ad maiorem perfectionem in eadem specie quam prius haberetur. ¶ Contra eandem opinionem beatus Thomas disputat multis in locis: et alij quidam: sed Jacobus noster fortius illam defendat quantum potest. ¶ Sed ad priorum opinionem reuertamur dicentes: quod sicut nutritio in substantiam membri conuersio fit augmentatio que nihil aliud est nisi eiusdem quantitatis membri reductio ex minori termino in maiorem terminum: sed post factam nutrimenti conuersionem nulla noua quantitas addatur: nec in diminutione aliqua noua quantitas perdat preter partes membri que priusquam diminutio fiat resoluuntur et abeunt: quod in corrigia extensa et contracta videri potest: ita quando calor iam genitus intenditur non fit alius calor: sed genitus perficitur magis: eo quod magis ex potentia in actum reducitur: sicut qui sigillum cere post figuram semel factam rursus magis impimit: et in latera mouet non efficit nouam figuram: nec partem figure: sed factam stabilit magis et perficit sic agens sua actione continuata calorem iam genitum magis perficit. ¶ Quod si queratur quis est terminus alterationis qua calor intenditur. ¶ Dicendum est. quod est ipsa qualitas facta intensior non modus. ut Jacobus putat neque aliud reale differens re a priore calore. ut Sen. videtur putare. Si enim calor nunc est ut vnus: et in fine hore erit duo: ut terminus erit calor ut. 2. qui est aliquid reale: sicut in augmentatione terminus est eadem quantitas facta maior: puta ex pedali bipedali. Sed hec ut dixi phisici sunt. ¶ Conclusio igitur 8^a probatur auctoritate Galieni. qui in aphorismis dicit. quod febris est calor naturalis mutatus in igneum: nec hec oppositio recipit expositionem Gentilis qui dicit: quod sicut dicimus quod nigredo est albedo conuersa in nigredinem: non tamen est albedo: sic febris non est calor naturalis: sed est calor naturalis mutatus in igneum. ¶ Ex hac enim expositione: sequitur in aduentu febris calorem naturalem corrumpi: sicut adueniente nigredine corrumpitur albedo. ¶ Secundo quia Gal. dicit in libro de accidenti et morbo: sanitas que est temperamentum ipsa eadem erit morbus cum extra temperamentum exierit: calor autem naturalis temperatus est sanitas saltem in complexione. igitur ipse idem numero erit egritudo: factus autem igneus est extra temperamentum. igitur est egritudo: que autem sit nisi febris fingi non potest. ¶ Arguit autem Gentilis rursus hoc modo. In febris in quibus paucis est calor medici adhibent vinum et ignem ad calorem naturalem intendendum: rosas vero et sandalos ad remittendum. non potest autem idem calor intendi simul et remitti. febres autem remissionem querunt: naturalis autem intensiorem. igitur non est idem calor naturalis et febris. ¶ Sed hoc argumentum quod non ita formaliter fit ab homine soluitur. rose et sandali iuuant quatenus confortant naturam et sua frigiditate febrem remittunt: vinum autem et ignis et panni calidiores iuuant: quoniam ex vino mox multi spiritus generantur: quorum presentia iuuat naturam ad materiam morbi expellendam: aut digerendam: aut omnino ad vires habendas: panni quoque calidiores iuuant quatenus in membris parum caloris habentibus partes extreme possunt multum frigide esse que fortasse non februnt sicut in principijs interpollatarum contingit in quibus membra quo ad partes quasdam saltem extrinsecas sunt frigida: nec februnt: sed quo ad partes intrinsecas possunt febrere. ¶ Rose preterea et sandali mox a natura versus cor dirigunt quod aliquantum refrigerari potest: vinum autem et panni alia membra calefaciunt: et si tandem cor calefit ex vino potestius hoc fit. Argumenta quoque superius recitata quibus probatur febrem esse calorem additum: non militat.

Questio

Ad primum dicit febrē esse morbus ex additione caloris: additionē autē vocat Gal. et veram additionē et intensiōem quālibet. Ad secundū dicit. q̄ falsa est imaginatio: non enī si frigiditas pōt addi calori: et addita sit morbus: eodē modo quādo fit intensiō caloris fit nouus calor qui a priore differat. Ad 3^m dicit. q̄ medici querūt calorem naturalē in sua nālitate conseruare quādo oīno est nālis. quādo autē exyt tempamētū ad nālitatē reuocare: quod fieri nō pōt: nisi destruāt ipsum inquantū innālis est siue febrilis. Ad 4^m dicit. q̄ idem calor est s̄m naturā: et p̄ter nām alia et alia rōne est quidē s̄m naturā: qd̄ p̄ ex eo q̄ facit opera vite: nutrit: auget: viuificat: p̄ter naturā: vō eo q̄ intensior factus sibiipsi repugnat inquantum naturalis est: vnde non est ex toto s̄m naturā: nec ex toto p̄ter naturā. Ad quintū dicit. q̄ exemplum sexti digiti non conuenit. vt patet ex dictis.

Contra vō quintam conclusionem arguit Perculanus dicens: Calor febrilis calefacit ex febre sanguinem et spiritum. igit̄ calor qui est febris est intensior calore spiritus et sanguinis: sed calor spiritus est plusq̄ quatuor. aliter non esset spiritus absolute calidus: nec sanguis. igit̄ calor qui est febris est et ipse plusq̄ quatuor: cum igitur ante febrez calor esset absolute calidus: et haberet calorem intensum plusq̄ quatuor: sequitur q̄ ex febre factum sit calidius q̄ octo. est igitur ignis. Item sic arguit. inducat̄ vnus gradus caloris a sole qui sit febris: et sequitur q̄ nisi inductus auferatur non cessabit febris: consequens falsum: qz quolibet alio ex prioribus ablato cessat febris: gradus enim inquit a sole pōt eē naturalis: qd̄ patet: si enim refrigerat̄ sit sol. et postea a sole calefactus restitutus sit pristinae sanitati gradus inductus erit nālis: et pars sanitatis. Item sic. febris ethica est complexio facta membro conueniēs. igitur non est calor additus. antecedens est Auicē. p̄ma quarti. Sed ad p̄mum qd̄ vocat demonstrationem dicit q̄ sicut lignum additum themoni vocatur proxima causa: cur nauis moueri nō possit: lz non solū sit causa: sed vna cum themone: ita calor cordi addit̄: si quis addi pōt qui est febris est causa p̄xima. lz nō solus cur sanguis calefiat et spūs. sed totus calor cordis est qui intensior est: et calefacit spiritū et sanguinē. Ad 2^m qd̄ etiā demonstrationez vocat: dicit q̄ si sol. addeat̄ libra sanguis boni ex qua egrotaret ipsa esset egritudo: quia esset imediata causa ledēdi: qualibet tamē libra sanguis ablata ex flobotomia v̄ alia via restitutus esset sol. sanitati. S̄m est in casu argumētī. Unde concludit q̄ aliqd̄ est egritudo quo non ablato sed in corpore relicto corpus sanabit̄: qd̄ enim est egritudo desinet esse egritudo. Qz si calor additus specie differt a calore nāli. qd̄ ipse Sen. ascribit facilius est solutio. non enim auferet̄ febris: nisi auferat̄ gradus semel inductus. Sed Sen. non omnino affirmat calorem additum specie semp̄ differre: imo videt̄ credere q̄ aliquādo est idē specie ex argumento qd̄ factum est: si enim refrigeret̄ sol. abgere et post calefiat a sole sanabit̄. vt dicit qd̄ non videtur rōnabile: nisi calor adiuctus specie conueniat cum eo qui fuit ablatus. Tertiu vō argumētū non tam est contra Sen. q̄ cōtra Gal. et Auicē. d̄ igit̄ q̄ febris ethica est facta conueniēs et nālis membro quo ad sensum: quia ethica nō percipit calorem suum febrile: eo q̄ illi iam assueuit: calor tamē in febre ethica addit̄ priori est febris. iuxta Sen.

Nona cōclusio. Si calor additus specie differt a calore naturali opz calorem naturalē corrumpi. probat̄. aut enim vnus fit ex ambobus: aut non. si p̄mū cum vterq̄ sit cōplexio: et inter se sint contrarij vt media medys contingit esse cōtraria: opz vtrūq̄ corrumpi: sicut quādo ex viridi et fusco fit aliqd̄ mediū: si secundum non poterūt simul esse vt ex superioribus dictis clarū est: cedet igit̄ nālis alieno

De febribus

aduētante. Si vō additus non differt specie opz vnus ex vtroq̄ fieri: quia aliter non fieret intensiō prioris: nec membrum in quo additus recipit fieret calidius: hec aut cōclusio videtur contraria Senti. si diligenter hominis verba examinentur.

Decima cōclusio. possibile est febrē esse que nō sit calor cordis extraneus: neq̄ p̄cedēs ab eo: neq̄ qui ab eo cōseruetur: neq̄ cōtinuus sit calori cordis extraneo. Cōclusio p̄ si ponat̄ q̄ calor epatis: aut pedis intendat̄ ab aere: aut alia causa priusq̄ cor intendat̄ posito forte obstaculo: puta humor frigidus iter epatis et cor: aut pedes et cor: qui calor p̄us fiat igneus et opatiōes membri sensibilr̄ ledat̄ q̄ in corde accendat̄: huic enim diffinitio conuenit febris a Gal. tradita que est calor nālis mutatus in igneum: cōuenit etiaz ethimologia vocabuli que est feruor a quo febris nomen accepit in aialibus. Idē melius cōstat in cauda lacerte abscisa: que aliquādiu viuit et animal est: lz imperfectum que p̄us poterat febrere: si tota lacerta febrerat: et separata nihil repugnat febrere. vnde febris non ideo est p̄p̄a cordis passio q̄ ex necessitate oporteat in qualibet febre cor febrere: aut febrē non esse febrē: nisi cum calore cordis extraneo cōnexionē hēat sine cōtinuitatē: vt qdā dicit.

Undecima cōclusio. Febris ideo vocari pōt p̄p̄ia cordis passio q̄ cordi facillime aduenit: eo enim q̄ calidissimum est facillime ignis: sicut canes facillime irascunt̄. cōclusio persuadet: qz nulla alia est rōnabilior causa: cur p̄p̄ia cordis passio dicat̄. quod patet ex conclusione proxima iam probata.

Duodecima cōclusio. non opz in qualibet febre omnes actiones per se ledi: sicut credidit Senti. probat̄. homines melancolici in febribus aliquādo melius intelligūt et futura vaticinant̄. vt Arist. in p̄bleumatibus dicit. et i febre virtus auditua que sicco pficiē ex sententia Gal. et tegni. videtur fieri expertior et melior. Item frenetici fortius mouent q̄ ipsimet sani quantumcūq̄ ab inimico irritati quicqd̄ Sētis dicat. Ad argumēta p̄ncipalia r̄ndē.

Ad p̄mū dicit. q̄ non omnis complexio fit imediata ex qualitatibus p̄mis. lz aliqua fieri possit: ex cōplexione enim spiritus gignitiui: et menstrui sanguinis inuicem agētibus fit carnis et ossis complexio. ex aceto etiam et melle inuicē agētibus fit complexio oximellis. P̄terea. cōplexio hominis qui febrat̄ non ex necessitate variat̄ s̄m speciem: sed ex febre fit intensior: cuius intensiōis causa proxima pōt esse calefactum esse spiritū vel humoris vel membri.

Ad 2^m dicitur. q̄ si tenemus complexiones cuiuslibet hominis naturalem esse absolute calidam: dicendum est complexionem flegmatici non permutari: sed fieri intensiorem. Si vō qd̄ pbabilius est teneamus frigidā esse cedendū est complexionē p̄mutari a frida in calidā: nec esse flegmaticū nisi potētia et naturali cōplexione ad quas cito reuertit̄. Similiter in irato dicēdum est et exercitato.

Ad 3^m. solutio p̄ ex dictis: casus enim est impossibilis: siue enim complexio flegmatica sit absolute frigida: siue calida: constat frigidā esse ad colericam. Si igit̄ sol. colericus incipiat febrere fiet calidior q̄ sit: non igit̄ permutabitur ad flegmaticū. Ad confirmationē dicit. q̄ cibi et potus exhibiti prohibēt febrē ita intendi: sicut intendere nisi exhiberent̄: forte etiam aliquādo absolute remittunt: lz remissio non sentiat̄. Ad quartū solutio patet ex tertio articulo: et hec de questione p̄posita. Ad laudem altitonantis dicta sint.

Finis.

Tabula dubioꝝ: & questionum extentoꝝ hic.

Utrum elemēta remaneāt forma liter i mixto. 5.

Utrum quelibz pticula terre apetat vt ei cen trum sit centruz mundi. 7.

Utrum terra sit nāliter locata. 7.

Utrum terra grauitet in spera sua. 7.

Utrum aliqua qualitatū motiuarū repiaf intēfloꝝ in mix to q̄ in elemento: similiter de qualitate p̄ma. 8.

Utrum p̄plo sit vna qualitas. 8.

Utrum reperiaf equale ad pondus. 8.

Utrum aliq̄d mixtum remaneat equale ad pondus. 9.

Utrum complexio de sc̄do modo sit media. 9.

Utruz homo de sc̄do modo equalitatis sit vicinior tempe ramento ponderali q̄ alius. 11.

Utrum de f complexio simplex distēperata. 14.

Utrum spiritus sit corde calidior & silr vtz sit spiritus ap propriatus cordi. 15.

Utrum cerebrum sit frigidum. 15.

Utrum ratio pbans in iuuetute conseruari calozem & non fieri augmentū sit bona. 18.

Utrum ppter p̄sumptionē humidū extinguit caloz. 20.

Utrum moꝝ nālis accidit in termino quē habet iditidū in sua virtute ad humiditatē p̄seruandaꝝ. 20.

Utrum iuuenis sit temperatior puero. 20.

Propter qd in hoīb mares sunt maiores femis. 21.

Propter quid cuz mulieres sint frigide minus nocentur a frigore. 21.

Utrum sc̄da humiditas differat specie a sanguie. 22.

Utrum glutē sit pars mēbz aiata vel nutrimentum. 22.

Utrum sanguis sit quartus humor. 23.

Propter qd corpora sanguinea fetēt. 23.

Propter qd chilus cū sit humidus nō denigret. 23.

Utrum ex sanguine dulci generet lac. 23.

Utrum sanguis possit fieri flegma. 24.

Utrum flegma nāle sit dulce. 24.

Utrum aliquod flegma sit humor subtilis. 25.

Utrum flegma possit fieri acetosum per solam diminutaz digestionem. 25.

Utrum necessarium sit ex quolz chilo ex quo genera f san guis generet colera. 26.

Utruz colera que vadit ad chistim sit calidior: an illa que vadit cum sanguine: et que est maioris quātitatis: & que grossior. 26.

Propter qd nā nō ordianit colerā ad abluēdū stōm. 26.

Utrum per sanguinis mixtionem possit fieri colera non naturalis. 27.

Utrum per putredinem melancolie vel flegmatis contin gat generari coleram. 27.

Utrum calidū agens in humiduz p̄mo denigret deide de albet: & frigidum agens in humidum dealbet: & in siccz denigret. 28.

Utrum aliqua vtilitate miscetur melancolia cuz sanguine vltra ingrossationem eius. 28.

Utruz in chisti semp sit cola: & in splene melia. 28.

Utrum colera cum putrescit eius grossum fiat melia. 29.

Utrum melācolia facta ex flegmate subtili habeat saporē salsum. 29.

Propter qd acetū obstracosum emolit carnes exicat. 29.

Utrum simplex nutriat. 30.

Utrū semp aliqd de aq̄sitate vziali vadit cū sanguine. 30.

Utrum stomachus plus digerat virtute propriy calozis an circūstantium. 32.

Utrum cuz intestino iciuo sit aliqua vena meserayca con iuncta. 32.

Utrum sanguis generet in epate. 33.

Utrum splen sit mēbz sanguis gnātius. 33.

Utrum gnatio humorū ex chilo sit simultanea. 33.

Utrum in epate calido & humido plus generet de sanguie an in temperato. 34.

Utrum tempata decoctio est formalis cā sanguis. 34.

Utrum melia genita ex flegmate sit ipo fridior. 35.

Utrum melia ex supflua p̄gelatione gñat. 35.

Utrum conuersio flegmatis in sanguinem sit digestio sc̄da vel tertia. 35.

Utrum paniculus ex vilis neruoz tm̄ cōponat. 38.

Utrum cerebrū sit imediate p̄ncipium effectiuum spiritus animalis. 39.

Utrum cor sit mēbz tribuēs & non suscipiēs. 39.

Utrum vtus nutritiua sit ossi nālis. 40.

Utrum masculinitas & femicitas depēdet ex spmate. 41.

Utrum ex calido spermate et digesto fiat generaliter masculus. 41.

Utrum caliditas matricis sit cā masculinitatis. 41.

Utrum cor seruiat cerebro fuitute p̄paratoria. 42.

Questio quid sit coaguluz: & in quibus inuenitur: & que est virtus eius. 44.

Utrum ad conceptionem & nutritionem requiratur san guis menstruus. 44.

Utrum nutrimentum pueri post natiuitatem debet digeri digestionē sc̄da. 46.

Utrum aliqua humiditas sit lac. 46.

Utrum lac solum ex menstruo generet. 46.

Utrum lac conuenientius generet in vltimis mensibus q̄ in primis. 46.

Utrum natura bene puiderit ifanti de ei nutrimento. 46.

Utrum caro generet a frigido. 46.

Utrum adeps coagulet a frigore. 46.

Utrum sit aliqua causa ppter quaz fiat restauratio in vna etate: & non in alia. 47.

Utruz dētes sint ex sanguie i quo vt existit spmatis. 47.

Utrum a nutritiua dētes generent. 47.

Utrum dentes post euulsionē possint regenerari. 47.

Utruz nerui & vene i notabili q̄titate possint regnari. 47.

Utrum in senectute d̄z fieri nostroz ossiuz maioratio. 47.

Utrum dentes habeant sensuz. 47.

Utrum cerebz cū careat vilis possit moueri. 48.

Utrum vili appropzien talib motib. 48.

Utrum vesica heat vnam tunicam. 49.

Utrum in quolibet mēbro viloso h̄ite duas tunicas vilos as vili lōgitudinales sint in tunica intrinseca. 49.

Utrum arteria venalis heat duas tunicas. 50.

Utrum conuenienter vasa spermatica habeant vnam tuni cam. 50.

Utrum tunica digestiua in stomacho conuenienter ponatur exterior. 50.

Utrum genera vtutū sint realr distincta. 51.

Utrum virtus vitalis distinguat a nāli & aiāli. 52.

Utrum recte dicatur virtutes ministrare que assignantur hic. 52.

Utrum faciēs opationes vtutis ministrare & ministrantis faciat mediātib p̄ncipys realr differentib. 52.

Utrum oēm restaurationē p̄cedat resolo. 52.

Utrum humiduz radicale possit restaurari. 52.

Utrum melius humidum pro vite longitudine possit per actum virtutis nutritiue restaurari eo quod est a corpo re resolutum. 52.

Utrum sit possibile in etate p̄sistentie fieri augmētū. 54.

Utrum digestio p̄cedat ingrossando. 56.

Utrum retentiuā pueroꝝ sit debilioꝝ retentiuā iuue num. 58.

Utrum attractio fiat a vacuo. 58.

Tabula

Utrum iuuenes habeant virtutem digestiuam fortiozem pueris.	59.	Utrum sistoles sit cognoscibilis a nobis tactu.	80.
Utrum cor in dando virtutem vitalem operetur mediante spiritu.	60.	Utrum sint tria quatuor genera pulsuum.	81.
Utrum opatio nutritiua possit destrui permanete vita.	60.	Utrum sint noue spes pulsus simplicis.	81.
Utrum sit possibile qd remaneat plimū de opatione nutritiua: et tñ virtus vitalis tendat ad mortem.	60.	Utrum pulsus sit longus alt'lat' respectu tempati.	81.
Utrum virtus vitalis pparet aiali.	61.	Utrum ex cibo temperate quantitatis proueniant pulsus magni.	93.
Utrum descriptio virtutis cōprehēsiue occulte sit bona.	62.	Utrum dolor in pncipio faciat pulsum fortez.	96.
Utrum sensus interiores possint mouere exteriores.	62.	Utrum sit aliqs pulsus horripilationis.	96.
Utrum organum sensus cōis sit cerebz.	63.	Utrum in calido apate pulsus sit serinus.	96.
Utrum sit dare vnum sensuz cōez.	64.	Utrum causa humectans faciat pulsum vndosuz.	96.
Utrum fantasia qd recipit recipiat a sensu.	64.	Utrum significationes sint sumēde a pma vrina que colligitur in mane.	97.
Utrum deficiente sensu habeat scia de sensibilibus illius sensus.	64.	Utrum vrinam tingat ieiunius.	98.
Utrum ex alicuius virtutis lesione nulla sequatur egritudo.	65.	Utrum vigilie tingant vrinas.	98.
Utrum ex impedimēto virtutis seq̄ egritudo.	65.	Utrum timor tingat vrinas.	98.
Digestio de reminiscētia.	66.	Utrum color citrinus significet tempamētū.	99.
Propter qd quedā sunt mobilia motu naturali et quedam non.	66.	Utrum vrina nigra sit bona in senibus.	99.
Utrum inaiata moueant a se.	66.	Utrum vrina alba semp significet frigiditatez et ablationē digestionis: et vtrum possit esse grossa primo modo accipiēdo ipsam.	99.
Utrum virtus motiua solo impio appetit' mouet mēbz vlt aliqua alteratione p̄uia.	67.	Utrum vrina possit apparere alba oibus temporibus egritudinis.	99.
Utrum in genere membrorum que mouent cor vel cerebrum sit pncipium.	67.	Utrum vrina lactea et alba similis albule significet frigiditatem.	102.
Utrum in cuiuslibet aialis motu regrat aliqd fixū.	67.	Utrum si vrina non fuerit puia hoc sit: qz colera nigra sit occultata.	102.
Utrum volūtaria fixio membri vel totius corporis sit motus voluntarius.	68.	Utrum multo existēte sanguie bono: ppter que vrina apparet sicut lotura carnis sit debilitas alicui' virtutis.	104.
Utrum fixio volūtaria trahat mēbz sursum.	68.	Utrum debilitas epatis sit cā vrine subtilis.	104.
Utrum ab vna virtute fiat cibi digestio.	69.	Utrum vrina tenuis sit ppter opilones.	105.
Utrum appetitus cibi fiat ab attractiua.	69.	Utrum vrine pueroruz sint grosse ex humiditate et senus subtiles.	105.
Utrum attractiua retinet illud qd attrahit.	69.	Utrum nā pus opef colorē q̄ subam.	106.
Utrum tristis sensatio q̄ est cā famis sit vna vel due.	69.	Utrum impgnatibus dz esse vrina turbida.	108.
Utrum ad deglutiēdum cōcurrat vt' expulsiva naturalis meri.	69.	Utrum apata longi tpiā faciant vrinā rubeam.	108.
Utrum in deglutione opef vt' attractiua nālis.	70.	Utrum omnis hypostasis naturalis sube decidat a tercia digestionē.	110.
Propter quid non possumus deglutire ppter rem aliquaz sedam visam.	70.	Utrum in vrina sanoruz dz apparere hypostasis.	113.
Utrum in nutrimento post conuersionem remaneat qualitas alteratiua.	71.	Utrum hypostasis sanoruz sit ex humore genito per secundā digōnē tanq̄ supfluitas digōnis tercie.	113.
Utrum ois sanguis sit calidus et corp' calefaciat.	71.	Utrum vrina petaloidea an furea: an crynoidea sit deterior.	114.
Utrum medicine tales in potētia reducant ad actum a calore nostri corporis.	73.	Utrum passio renū faciat vrinā indigestaz.	114.
Utrum medicina que dicit talis dī tal' respectu hoīs temperati an hominis absolute.	75.	Utrum in vrina in qua est hypostasis saniosa apparet sedimen laudabile.	115.
Utrum detur aliqua medicina tēperata.	76.	Utrum multitudo hypostasis significat multitudinē cause efficientis ipsam.	116.
Utrum illud qd corripit hominē. et tñ patit a corpore hoīs dicit venenum.	76.	Utrum significatio hypostasis magne sit sicut mucilaginosā.	116.
Utrum medicina quarti gradus in quātitate que nō possit trāsmutari a corpore nostro sit venenum.	76.		
Utrum omne qd mutat et mutat a corpore vt eius operatio destruat sit absolute medicina.	77.		
Utrum venenū possit nutrire corpus.	77.		
Utrum si medicina nutriēs mutat in subam mēbroz: quō mutat corpus eius specie manēte.	77.		
Utrum pulsus sit motus itercisus.	78.		
Utrum pulsus sit ita necessarius sicut anbelit'.	78.		
Utrum solum cor et arterie mouent motu pulsus.	78.		
Utrum pulsus sit factus ad refrigerādus spiritū ppter aerem attractuz.	78.		
Utrum ppter solū refrigerium spūs sit pulsus.	78.		
Utrum diffinitio pulsus sit bona.	78.		
Utrum signum a pulsu sit certius q̄ ab vrina.	78.		
Utrum Qui fuerit dimiut' in enumeratōe pulsus.	80.		
Utrum natura intendat quietē determinati tēporis.	80.		

Finis.

Opus impressum Venetys mandato et expēsis nobilis Viri Dñi Octauiani Scoti Liris MODOETIENSIS Quirto kalendas Maias. 1498. Per Bonetum Locatellum Bergomensē.

Registrum

a
CExpositio
CExcellentissimi
 cum dixisti q̄ est
 se habita est per
b
 aliterius non fuerit
 in qualitatibus
 rationes non essent
 ⁊ intelligit gradualr
c
 decem sequentes
 opinemur vnam
 tius. necessario
CUnus est per
d
 tionis est: quia in
 fuit ibi caliditas
 naturalis ppter
 quomodo cl̄q̄ sit.

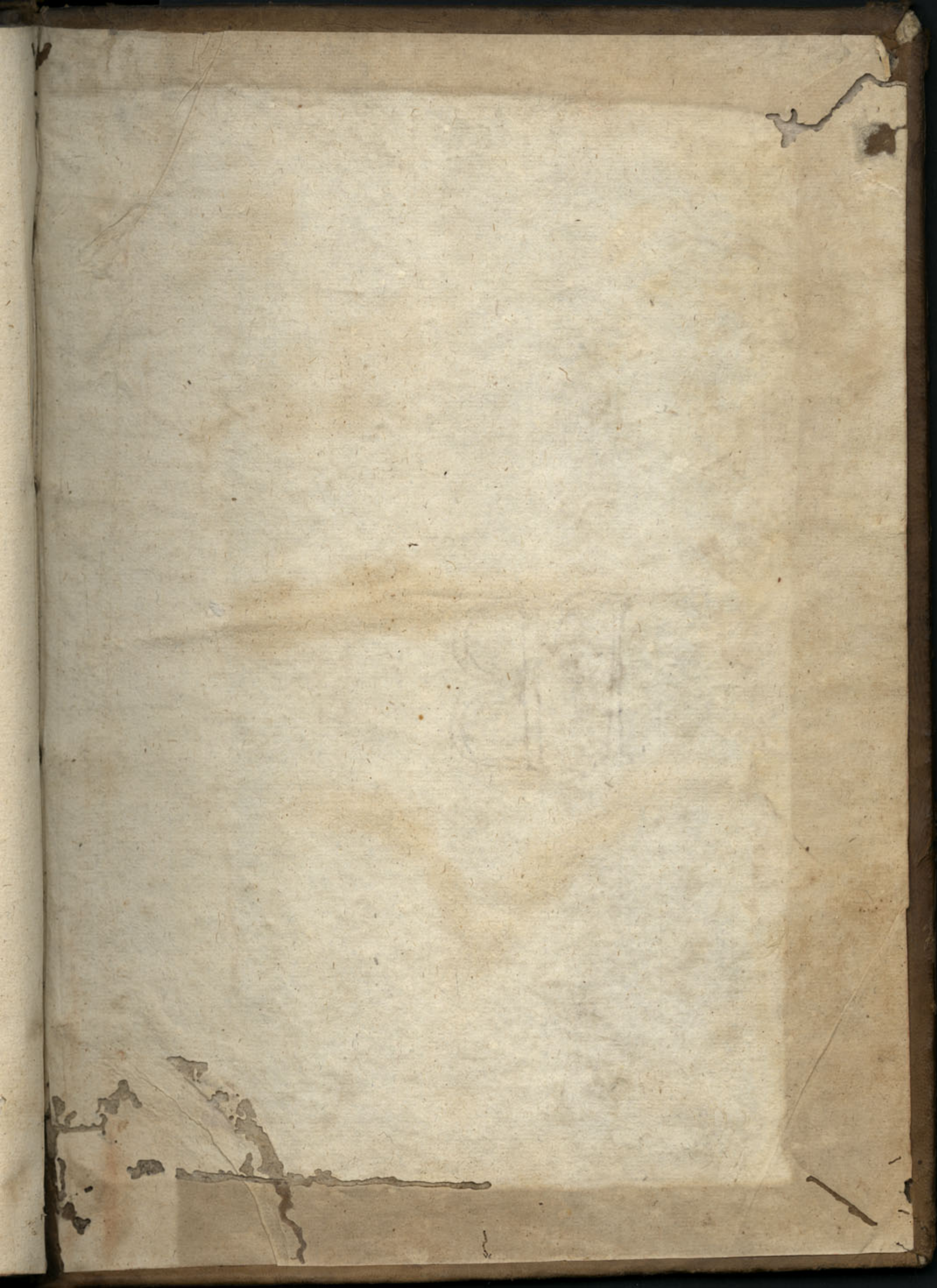
e
CSubitatur an
CBocet modum
 lancoliam generat
CDoctrine quinte
f
 naturale. nam Aui.
 mo. ⁊ eius seruiens
 do cor iuxta
 vt dicunt ab Arist.
g
 villis fit expulsio
 virtuti sentiendi:
 quomodo dicimus
CPreterea cum
b
 differentias p̄onis
Prima in tres
 tate attrahentis que
 deramus duo. s.

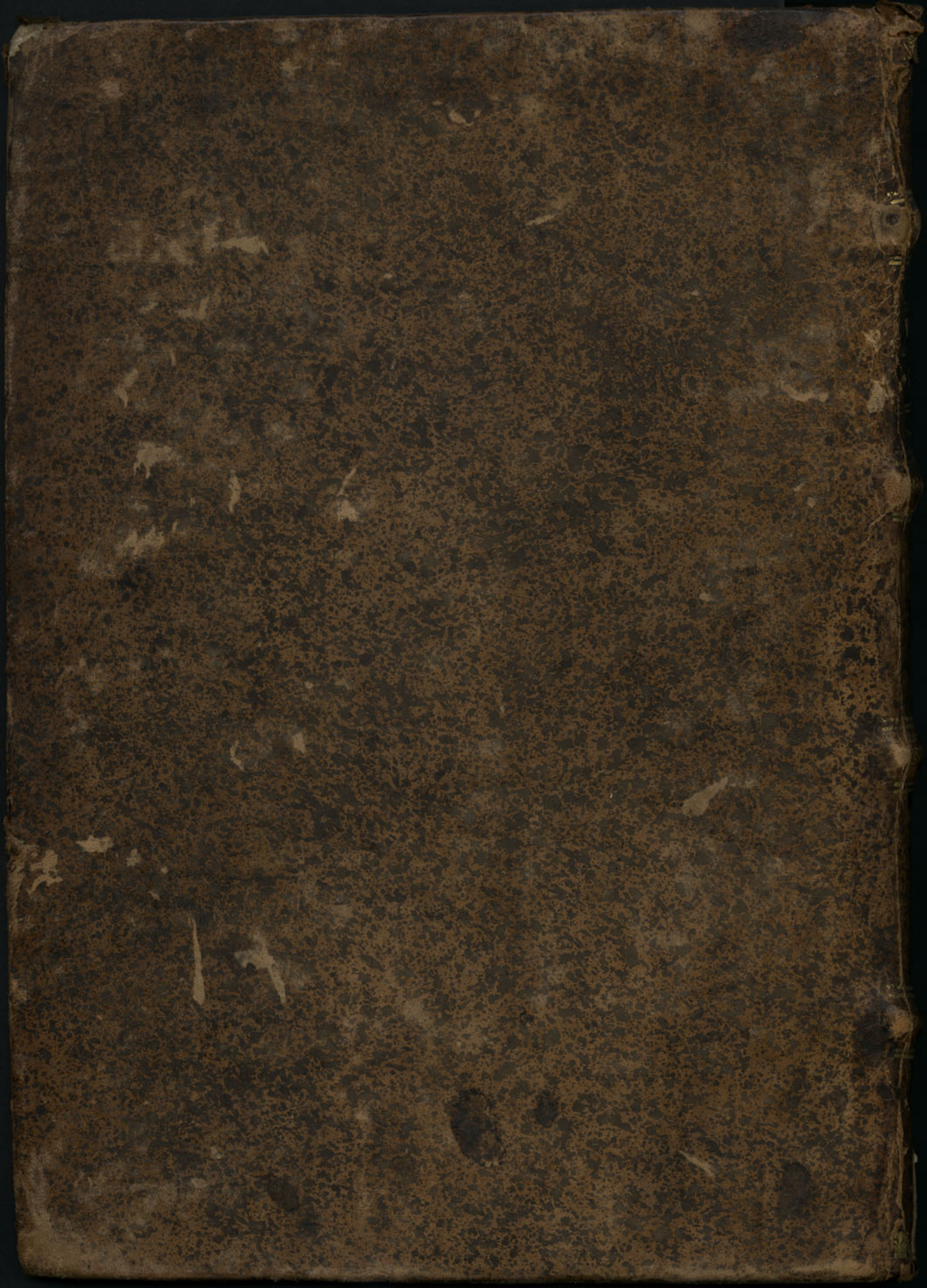
l
 modum in animali
Ecce quomodo
Hic autem illum qui
 sed non vtiq̄
k
CAbi nota s̄m
 modus primo
 effectum modo quo
 40. annum ⁊ talium
l
Hec est sexta pars
 cet littera. Sed per
CDeclarat nonum
 lem tempus diastoles
m
 ad ly stabit: ⁊ feret
 secūda ibi. Causa astit
 tius in muliere q̄ in
 volumus dicere hoc

n
 .s. mutatum s̄m
 s̄m suum colorem:
 humoris substantiam
CHic ponit pticulares
o
 totius recurrit ad renes
CIste est quartus
 coniuncta ipsam
CQuādo cum vrina
p
 talis qualis est in sanie
 re sunt: immo in eis
 variatur digestio
 vesica ⁊ in virga
q
 plexio: necesse est
 certo sciri non potest
Oz n̄o non sit calor

Finis

V G O

* S E N *

Sala	
Gab.	R
Est.	46
Tab.	
N.º	13